

Gorenjski Glas

TOREK, 27. JULIJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 59, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prva olimpijska medalja Pogačarju

Tadej Pogačar je v soboto osvojil prvo svojo in prvo kolesarsko olimpijsko medaljo za Slovenijo, včeraj pa smo po zmagi kanuista Benjamina Savška v Tokiu dobili tudi prvo zlato odličje.

VILMA STANOVNIK,
ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Po zaslugi Tadeja Pogačarja s Klanca pri Komeni ima Slovenija prvo olimpijsko medaljo v kolesarstvu. S tretjim mestom si jo je v soboto, le slab teden po zmagi na Dirki po Franciji, priboril na cestni dirki, na kateri je zaostal le za Richardom Carapazom in za las tudi za Woutom van Aertom. »Enostavno sem brez besed. Toliko sem dal vse od sebe, da nisem niti vedel, ali sem drugi ali tretji, kar ni pomembno, kolajna je kolajna.

To je bila ena od težjih dirk, kar sem jih vozil,« je v prvih izjavah po dirki povedal Pogačar in se zahvalil vsem, ki so mu pomagali.

Zaploskali so mu tudi tekmovalci in navijači na kranjski kolesarski dirki. »To je za nas nepozaben konec tedna, rekel bi celo nepozabni dve leti, ko naši kolesarji dosegajo vrhunske rezultate. Pri tem mislim na Pogačarja pa tudi Rogliča, Mohoriča, Polanca, Tratnika in ostale. Veseli me, da se je naše delo stopnjevalo in se danes lahko veselimo dejstva, da smo postali kolesarska velesila,«

je povedal starosta kranjskega kolesarstva Franc Hvasti.

Čeprav v domači Komendi že nestrpnost pričakujejo Pogačarjev prihod, bodo na to morali še počakati, saj ima še nekaj obveznosti v tujini. »Prepričan sem, da bomo proslavili njegove uspehe. Upam le, da nam načrtov ne bo preprečila epidemija,« je povedal komendski župan Stanislav Poglajen.

Obračuni na olimpijskih igrah se nadaljujejo. Včeraj je zlato odličje v slalomu osvojil kanuist Benjamin Savšek, naši košarkarji pa so premagali Argentine.

Kolesarski as Tadej Pogačar se je skupaj s številnimi navijači v soboto dopoldne veselil bronaste olimpijske kolajne. / Foto: arhiv OKS

V petek znova začnejo voziti vlaki

Po devetmesečni zapori zaradi prenove bodo v petek ob 15. uri železniško progo med Kranjem in Jesenicami ponovno odprli za železniški promet.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V petek ob 15. uri bodo po gorenjski železniški progi med Kranjem in Jesenicami ponovno začeli voziti vlaki. Zaradi nadgradnje je bila proga zaprta vse od novembra lani, po prvotnih načrtih pa naj bi jo odprli že v začetku junija. V času zaprtja proge so potnike na tej relaciji vozili nadomestni avtobusi. Dela so lani najprej začeli na dvajsetkilometrskem odseku od Kranja do Lesc, letos spomladi pa so, ker so prejeli dodaten denar, začeli še nadgradnjo dvanajstkilometrskega odseka od Lesc do Jesenic.

► 4. stran

Prenovljeni železniški predor Karavanke so odprli 10. julija, mednarodni promet za zdaj poteka od postaje Področca v Avstriji do postaje Jesenice. Proga skozi predor in do Jesenic je po novem enotirna. / Foto: Gorazd Kavčič

Nova stanovanja, polovica oskrbovanih

Ljubljansko podjetje Krprojekti je pridobilo pravnomočno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo nekdanjega Tekstilindusovega samskega doma v Stražišču. V stavbi z 59 stanovanji bo približno polovica oskrbovanih.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nekdanji Tekstilindusov samski dom na Delavski cesti v Stražišču po več letih propadanja vendarle čaka lepša prihodnost. Zdajšnji lastnik, podjetje Krprojekti iz Ljubljane, je namreč pridobil pravnomočno gradbeno dovoljenje za njegovo rekonstrukcijo. »Objekt

bomo bolj ali manj porušili, gre praktično za novogradnjo,« je povedal direktor ljubljanskega podjetja Iztok Lampič. Na mestu samskega doma, ki je zadnjih deset let sameval in vse bolj kazi podobo kraja, bo zrasla večstanovanjska stavba z 59 stanovanji, od katerih bo približno polovica oskrbovanih.

► 5. stran

Priloga: **loški glas**

AKTUALNO

Lani najvišja presežna umrljivost

Po podatkih državnega statističnega urada je bila med vsemi statističnimi regijami v Sloveniji lani presežna umrljivost najvišja v gorenjski regiji, kjer je umrlo skoraj za četrtino več ljudi kot povprečno v letih od 2015 do 2019.

2

GORENJSKA

Nekateri plazovi ogrožajo tudi hiše

Občina Kamnik spada med erozijsko najbolj ogrožene občine v državi in tudi letos se je sprožilo že več zemeljskih plazov, ki ogrožajo tudi javno infrastrukturo. Občina zadnja leta zato sistematično pristopa k sanaciji.

7

KRONIKA

Nižje kazni za prehitro vožnjo

Poslanci državnega zbora so predpočitnicami potrdili novelo zakona o pravilih cestnega prometa, ki med drugim prinaša nižje kazni za prehitro vožnjo, uvaja možnost zavijanja v desno tudi ob rdeči luči na semaforju ...

16

ZADNJA

Zabava na koruznem polju

Že dober teden se lahko na mengeškem polju »izgubite« v štirih kilometrih poti koruznega labirinta, ki so ga pred kratkim uredili člani Društva Labirint iz Maribora, kjer takšen projekt pripravljajo zadnjih nekaj let.

24

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami. Jutri in v četrtek bo večinomoma sončno.

☀️ 16/28 °C

jutri: večinoma sončno

9 770352 666018

Prevladuje različica delta

Na NIJZ so predstavili novo mobilno aplikacijo za preverjanje pogoja PCT.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Na NIJZ so v petek predstavili novo mobilno aplikacijo za preverjanje pogoja PCT (preboleli, cepljeni, testirani), ki je nujen za udeležbo na kulturnih, športnih in drugih prireditvah ter javnih shodih. Aplikacija je sicer trenutno v fazi nadgradnje, zato morajo organizatorji izpolnjevanje pogojev preverjati na podlagi dokazila, predloženega v tiskani ali elektronski obliki.

Dostopna je na portalu eZdravje, kjer si jo je mogoče naložiti na pametni telefon. Za zdaj pa uporabniki do aplikacije še ne morejo dostopati v spletnih trgovinah Google Play oziroma App Store. Trenutno je na voljo le za uporabnike operacijskega sistema Android, kot pa so v petek povedali na NIJZ, bo za uporabnike sistema iOS na razpolago v dveh tednih.

Vlada je prejšnji teden sprejela tudi odlok, s katerim morajo od včeraj pogoj PCT izpolnjevati tudi potrošniki v gostinskih lokalih, igralnicah in nastanitvenih obratih, izpolnjevanje pa bodo morali ob vstopu preverjati lastniki. Pogoj ne velja na zunanjih površinah, na katerih se izvaja

gostinska dejavnost in je zagotovljena razdalja med mizami najmanj tri metre.

Ukrepi so predvsem odgovor na ponovno rast števila okuženih pri nas. V petek je bilo denimo potrjenih 93 okužb z novim koronavirusom, v nedeljo pa je bilo potrjenih 22 okužb, delež pozitivnih izvidov je znašal 3,7 odstotka. Sedemdnevno povprečje števila okuženih je po včerajšnjih podatkih Covid-19 Sledilnika znašalo 67,7, 14-dnevno pa je bilo 39,8. Epidemiologe skrbi predvsem širjenje okužb različice delta. Po zadnjih podatkih s konca prejšnjega tedna so pri nas potrdili 248 okužb s tem sevom virusa. Različica delta je tako pri nas že prevladujoča, saj so jo potrdili v 78 odstotkih vseh primerov.

Evropska agencija za zdravila je v petek odobrila cepivo proizvajalca Moderna tudi za otroke in mladostnike od dvanajstega leta dalje. To je poleg cepiva Pfizerja in Biontecha drugo cepivo, ki je v Evropski uniji dovoljeno tudi za otroke in mladostnike.

Do včeraj dopoldne je bilo pri nas z vsemi odmerki cepljenih 37,4 odstotka oseb, 43 odstotkov pa jih je prejelo en odmerk cepiva.

Potrebujejo dežurne prostovoljne plavalce

URŠA PETERNEL

Jesenice – V jeseniškem bazenu Ukova bo v soboto potekal dobrodelni dvanajsturni plavalni maraton Plavajmo za otroke, na katerem bodo zbirali prostovoljne prispevke za letovanje otrok na morju. Maraton se bo začel ob 20. uri in zaključil v nedeljo ob 8. uri zjutraj, organizatorji pa vabijo vse ljubitelje plavanja, da pridejo odplavat vsaj nekaj dolžin bazena. Ker si želijo, da bi bil ves čas v vodi vsaj en plavec, pa še posebej vabijo dežurne prostovoljne

plavalce za nočno plavanje, s katerimi bi se dogovorili za razpored in bi plavali ob ostalih plavalcih. »Če nam želite pomagati in odplavati kakšno nočno urico po vaših najboljših močeh, sporočite, v katerem terminu bi želeli plavati, na telefonsko številko 041 682 871 ali zsj.marketing@siol.net,« vabijo v Zavodu za šport Jesenice. Za dobro razpoloženje bo skrbela skupina Arrow.

Maraton bo potekal v sklopu Noči na kopališču Ukova ob spominskem dnevu Občine Jesenice, pestro pa bo tudi dogajanje za otroke.

V gorenjski regiji lani najvišja presežna umrljivost

Med vsemi statističnimi regijami je bila lani presežna umrljivost najvišja v gorenjski regiji, kjer je umrlo skoraj za četrtno več ljudi kot povprečno v letih od 2015 do 2019.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Leto 2020 je močno zaznamovala epidemija novega koronavirusa, zaradi katere je bila tudi umrljivost v Sloveniji višja kot v preteklih letih. Po podatkih državnega statističnega urada je lani umrlo 24.016 prebivalcev, medtem ko jih je leto prej 20.588. Osnovni kazalnik umrljivosti, to je število umrlih na tisoč prebivalcev, je znašal 11,4 in je dosegel najvišjo vrednost od 1954. leta dalje, odkar v državi spremljajo statistiko umrlih. Presežna umrljivost, ki kaže na presežek števila umrlih v primerjavi s povprečjem umrlih v preteklih letih, je lani znašala skoraj 19 odstotkov, kar pomeni,

da je umrlo 3795 več ljudi kot povprečno v letih 2015–2019. Med vsemi statističnimi regijami v Sloveniji je bila presežna umrljivost najvišja v gorenjski regiji, kjer

Stopnja umrljivosti dojenčkov v Sloveniji je ena najnižjih med državami Evropske unije. Med vsemi lani umrliimi je bilo 41 dojenčkov, to je 2,2 umrli na tisoč živorojenih.

je lani umrlo kar 24 odstotkov ljudi več kot povprečno v letih od 2015 do 2019, najnižja, le šestodstotna, pa je bila v goriški regiji. V štiriindvajsetih občinah na

Na širšem gorenjskem območju je lani umrlo 3301 prebivalec, kar je bilo 643 več od letnega povprečja v obdobju 2015–2019. Slika je simbolična.

širšem gorenjskem območju je lani umrlo 3301 ljudi, v petletnem obdobju 2015–2019 pa povprečno 2658 na leto. Presežno umrljivost so beležili v enainvajsetih občinah, le v občinah Jezersko, Vodice in Žiri je lani umrlo enako ali celo manj ljudi kot povprečno na leto v obdobju 2015–2019.

Najhuje je bilo v zadnjih dveh lanskim mesecih – novembra je umrlo 92 in decembra 82 odstotkov več ljudi kot povprečno v teh dveh mesecih v obdobju 2015–2019. Medtem ko je bil v obdobju 2000–2019 le en dan z več kot sto umrliimi, pa je

povprečne starosti v letu 2019. Moški so bili ob smrti povprečno stari 75,3 leta, ženske pa 82,9 leta. Povprečna starost moških ob smrti se zvišuje hitreje kot povprečna starost žensk, v zadnjih tridesetih letih se je povprečna starost moških zvišala skoraj za deset let, žensk pa nekaj manj kot osem let.

Prezgodnja umrljivost se še naprej znižuje

Statistiki štejejo med prezgodaj umrle vse, ki so bili ob smrti stari manj kot 65 let. Lani je bilo med vsemi umrliimi prezgodaj umrlih

Naravni prirast, to je razlika med živorojenimi in umrliimi, je v Sloveniji že od leta 2017 dalje negativen, lani pa je dosegel najnižjo vrednost po letu 1945. Rodilo se je 18.767 otrok, umrlo pa je 24.016 prebivalcev.

bilo lani takih dni 38, vsi so bili novembra ali decembra. Najbolj »črn« je bil 6. december, takrat je umrlo 130 ljudi.

Povprečna starost umrlih se zvišuje

Povprečna starost lani umrlih je znašala 79,2 leta in je bila za 1,1 leta višja od

skoraj 14 odstotkov, pri tem pa je bilo med moškimi takih 19 odstotkov in med ženskami le osem odstotkov. Delež prezgodaj umrlih se še naprej znižuje, pred desetimi leti je bilo med umrliimi moškimi več kot 30 odstotkov prezgodaj umrlih, med ženskami pa več kot 12 odstotkov.

Umrljivost po občinah		
Občina	Povprečno letno število umrlih v obdobju 2015–2019	Število umrlih v letu 2020
SLOVENIJA	20221	24016
ŠIRŠE GORENJSKO OBMOČJE	2658	3301
Bled	73	95
Bohinj	67	77
Cerklje na Gorenjskem	76	104
Domžale	254	299
Gorenja vas - Poljane	42	55
Gorje	28	29
Jesenice	215	286
Jezersko	7	1
Kamnik	242	292
Komenda	31	33
Kranj	413	535
Kranjska Gora	77	102
Medvode	146	197
Mengeš	105	150
Naklo	48	67
Preddvor	69	99
Radovljica	212	234
Šenčur	57	62
Škofja Loka	197	240
Tržič	149	167
Vodice	31	31
Železniki	50	63
Žiri	36	29
Žirovnica	33	54

Vir: Statistični urad RS in lastni izračuni

Novi kolesarski poligon za najmlajše

Jezersko – Jezerska turistična ponudba je bogatejša za nov gorskokolesarski poligon MTB Mulc. Namenjen je otrokom do dvanajstega leta starosti. Poligon je sestavljen iz desetih ovir za učenje spretnostne vožnje po razgibanem terenu. Domačini so navdušeni, da so tudi najmlajši dobili prostor za druženje in zabavo na kolesu v Parku Jezersko. V soboto, 31. julija, pa bo od 11. do 13. ure potekala gorskokolesarska delavnica za otroke, ki bo prvič brezplačna. Obvezne so prijave na 051 232 308 ali na vesna@trans-julius.com.

Obvezni prispevek za promocijo sadja

Kranj – Vlada je na četrtkovi seji izdala uredbo o plačilu obveznega prispevka za promocijo sadja, s katero je določila višino prispevka, zavezanca za plačilo in obdobje plačevanja. Po tej uredbi bodo sadjarji plačevali po dvajset evrov prispevka na hektar intenzivnega sadovnjaka in poldrugi evro na tono sadja za predelavo. Prispevek za letošnje leto ter za leti 2022 in 2023 bodo začeli obračunavati po objavi naznanila o prejetju odločitve Evropske komisije o združljivosti sheme državne pomoči za promocijo.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme URŠKA PINTAR iz Škofje Loke.

Kakšne spremembe bo prinesel novi gradbeni zakon

Vlada je junija sprejela predlog novega gradbenega zakona, ki po besedah predlagateljev med ključnimi rešitvami uvaja digitalizacijo procesov in podatkov ter debirokratizacijo postopkov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Tri leta po uveljavitvi zadnjega gradbenega zakona so na ministrstvu za okolje in prostor pripravili predlog nove gradbene zakonodaje, ki jo je vlada junija tudi sprejela in sedaj čaka na obravnavo tudi pred poslanci državnega zbora.

Kot pravijo na ministrstvu za okolje in prostor, novi zakon uvaja administrativne razbremenitve, pospešitev trajnostnega gospodarskega razvoja ter digitalizacijo, s katero se nadejajo skrajšanja časovnih okvirjev postopkov.

Zakon uvaja digitalizacijo in debirokratizacijo ter skrajšuje postopke, pravijo predlagatelji.

Med glavnimi rešitvami, ki jih prinaša nova zakonodaja, na ministrstvu za okolje in prostor omenjajo možnost pridobitve gradbenega dovoljenja po skrajšanem ugotovitenem postopku v tridesetih dneh v skladu z zakonom o upravnem postopku ter obravnavo prek državnega oblaka eProstor in eGraditev. Kot dodajajo, izdajo gradbenega dovoljenja v krajšem roku omogoča dejstvo, da upravne enote ne preverjajo več skladnosti s prostorskim aktom.

Zakon ponovno omogoča tudi možnost, da investitor

Nova gradbena zakonodaja naj bi še olajšala gradnjo objektov. / Foto: Gorazd Kavčič

na lastno odgovornost začeti graditi tudi že po dokončnosti gradbenega dovoljenja, kadar gre za objekte, ki niso objekti z vplivi na okolje. Podjetniki bodo denimo lahko začasno (do tri leta) poleg obstoječih objektov postavili skladišča, potem pa po potrebi pridobili gradbeno dovoljenje za stalen objekt na tem mestu.

Zakon uvaja tudi t. i. manjšo rekonstrukcijo, s katero premošča vrzel med vzdrževalnimi in rekonstrukcijskimi deli. Gre za dela, za katera ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja in zanje zadošča izjava strokovnjaka.

Po vzpostavitvi elektronskega poslovanja bo z

zakonom uvedena tudi odmera komunalnega prispevka po pridobitvi gradbenega dovoljenja, torej pred začetkom gradnje.

Inšpekcijski nadzor nad nezahtevnimi objekti bodo lahko izvajale tudi občinske inšpekcije.

Kot novost zakon uvaja tudi možnost uporabe materialov in proizvodov, ki so že bili v uporabi, s čimer sledi načelom trajnostnega in krožnega gospodarstva.

Zakon omogoča tudi pridobivanje uporabnega dovoljenja za enostanovanjske hiše na lažji in cenejši način, prav tako omogoča pridobivanje uporabnega dovoljenja tudi za objekte, ki so bili zgrajeni pred letom 1998 z

gradbenim, a brez uporabnega dovoljenja.

Dopolnjujejo se tudi določbe, ki se nanašajo na legalizacijo, in sicer tako, da se omogoči legalizacija tudi za dele objekta. Zakon hkrati tudi določa, da mora biti nelegalni objekt dokončan, da je mogoče izdati odločbo o legalizaciji, ki se šteje za uporabno dovoljenje. Prav tako omogoča lažje pridobivanje dovoljenja za objekte, ki so bili zgrajeni pred 1. januarjem 2005.

Za objekte, ki jih je treba zaradi naravne nesreče (npr. požara) čim prej sanirati, se uvaja možnost vzpostavitve v prvotno stanje le na podlagi prijave začetka gradnje.

večstanovanjskih stavbah na voljo šest milijonov evrov, lahko pa bodo koristili tudi kredit z obrestno mero trimesečni Euribor + 1,3 odstotka in z odplačilno dobo do dvajset let. Za novogradnjo stavb v lasti občin in pravnih oseb bodo namenili 16,7 milijona evrov, na voljo pa jim bodo tudi krediti z obrestno mero trimesečni Euribor + 0,5 odstotkov in z odplačilno dobo do 15 let. Občine bodo spodbude lahko uveljavljale za gradnjo skoraj ničenergijskih stavb javnega značaja – za muzeje, arhive in knjižnice, za stavbe, ki so namenjene za izobraževanje, znanstveno raziskovalno delo, zdravstveno oskrbo in šport, za domove za starejše, dijaške, študentske in materske domove, za občinske stavbe in stavbe krajevnih uradov ...

Spodbude za energijsko učinkovite stavbe

Vladni program porabe denarja Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 predvideva 22,7 milijona evrov za spodbujanje gradnje stavb z visoko energijsko učinkovitostjo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kot so sporočili z ministrstva za okolje in prostor, bo Eko sklad letos jeseni objavil dva nova javna poziva za dodeljevanje spodbud. Prvi poziv bo namenjen občanom, drugi pa občinam in gospodarskim subjektom. Do spodbud bodo upravičeni tisti, ki bodo gradnjo šele

začeli, pa tudi tisti, ki so že začeli graditi po letošnjem 1. januarju in bodo izvedena dela lahko dokazali z računi. Višina spodbude bo odvisna od rabe energije za ogrevanje in hlajenje, načina gradnje in hlajenje, načina gradnje, vrste vgrajenega toplotnoizolacijskega materiala in površine stavbe. Za občane in občine bo spodbuda enaka kot na podlagi javnih

pozivov iz lanskega avgusta, za pravne osebe pa jo bodo določili na novo.

Občanom bo za spodbujanje naložb v gradnjo ali nakup novih skoraj ničenergijskih eno- ali dvostanovanjskih stavb, za celovito prenovno tovrstnih starejših stavb ter za nakup stanovanj v novih ali prenovljenih skoraj ničenergijskih tri- ali

K

KOMENTAR
MAŠA LIKOSAR

Unovčevanje novih bonov

Na priljubljenost novega bona kažejo statistični podatki unovčitev in rezervacij. Prvi je bil rezerviran že v petek, 16. julija, nekaj minut čez polnočjo, kar pomeni, da je bila rezervacija izvedena kmalu za tem, ko so novi boni stopili v veljavo, prva unovčitev pa je bila izvedena isti dan ob pol sedmih zjutraj. Kaj si je prvi potrošnik novega bona privoščil ob zgodnji uri, ni znano, a verjetno ne jutranje kave, saj ponudniki lahko omejijo minimalni znesek, za katerega je bon mogoče unovčiti, in 1,50 evra, kolikor je povprečna cena kave, zagotovo ob pridruženih birokratskih postopkih ni zanimiva vsota za gostinskega ponudnika.

Kot pojasnjujejo na FURS-u, se število unovčenih novih bonov izjemno hitro povečuje. Od petka, 16. julija, do srede, 21. julija, zjutraj je bilo unovčenih že 17.804 bonov, še 11.685 jih je bilo rezerviranih. Največji delež, kar 69 odstotkov, jih je unovčenih na področju turizma, 18 na področju gostinstva, šest odstotkov na področju športa in sedem na področju kulture. Odstotki sicer ne govorijo v korist dejavnostim, ki so jim z novimi boni želeli priskočiti na pomoč, a glede na dejstvo, da je mnogo bonov še neizkoriščenih, lahko tudi gostinski, kulturni in športni ponudniki, ki jih je epidemija prizadela v enaki meri kot turistično dejavnost, upajo na podobno stopnjo solidarnosti potrošnikov.

Na pospešeno unovčevanje novih bonov morda vpliva tudi vse glasnejša napoved četrtega epidemičnega vala, kar med ljudmi povzroča zaskrbljenost, da nam bo ponovno odtegnjena družabna plat življenja. Ali bo koriščenje novih bonov, ki so unovčljivi do konca leta, onemogočeno, če se ponovi scenarij preteklega jeseni in zime, ko je bilo javno življenje za več mesecev zaustavljeno, lahko le ugibamo. Ob tem pa deloma miri dejstvo, da je vlada napovedala možnost podaljšanja še za pol leta.

Kljub temu da se novi boni hitro unovčujejo, na FURS-u težav ne beležijo. Morda potrošnik trči le ob nejasnost, ko pri izbranim ponudniku bona ne more unovčiti, četudi ta na prvi pogled sodi med upravičene dejavnosti. Zakon namreč določa, da nove bone lahko unovčuje poslovni subjekt, ki opravlja kot glavno dejavnost eno izmed zakonsko predpisanih dejavnosti. Zmeda torej nastane, če ponudnik med glavnimi dejavnostmi nima navedene ene izmed zakonsko predpisanih dejavnosti, temveč je ta uvrščena med ostale dejavnosti. Sicer pa na FURS-u opozarjajo, da lahko vsakdo preveri, ali poslovni subjekt ustreza pogojem. To stori tako, da na portalu eDavki v iskalnik desno zgoraj vnese njegovo davčno številko in sistem bo sporočil, ali ponudnik lahko sprejema bone ali ne.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V petek znova začnejo voziti vlaki

◀ 1. stran

Kot so pojasnili na Direkciji za infrastrukturo, so progo posodobili v skladu z evropskimi standardi, zamenjali zgornji ustroj in sanirali spodnji ustroj, uredili odvodnjavanje, zamenjali vozne mreže. Obnovili so več podpornih in opornih zidov, poskrbeli za dodatne zaščite brežin, sanacijo prepustov in

Že 10. julija pa so ponovno začeli voziti vlaki skozi železniški predor Karavanke, ki so ga prav tako posodobili. V sklopu varnostno-tehnične nadgradnje so iz predora odstranili oba obstoječa tira in položili nov tir, ki sedaj zadostuje novim varnostnim standardom.

»Izvedena je bila ureditev vozne mreže, v celoti so bili sanirani poškodovani deli konstrukcije predorske cevi, obnovljena in restavrirana sta vstopna portala, urejeno je ustrezno odvodnjavanje, izveden je intervencijski hodnik, postavljene so signalnovarnostne in telekomunikacijske naprave,« so pojasnili na Direkciji za infrastrukturo. Dela sicer še niso zaključena, do konca leta bodo od portala predora do železniške postaje Jesenice izvedli še preostala dela in postavili protihrupne zaščite.

Celotna prenova železniške proge in železniškega predora Karavanke naj bi skupaj stala okrog 250 milijonov evrov.

mostov, nekaj je novih podvozov in nadvozov. Na ta način se bo povečala zmogljivost železniške proge, skrajšal čas potovanja, izboljšala se bo varnost, so pojasnili. Do petka bodo zaključena dela na sami progi, ki jih je mogoče izvesti samo ob njenem popolnem zaprtju, v prihodnjih mesecih pa bodo postavili še protihrupne zaščite. V prihodnje Gorenjsko čaka tudi nadgradnja železniške proge od Ljubljane do Kranja in prenova železniških postaj na celotni gorenjski progi.

vani deli konstrukcije predorske cevi, obnovljena in restavrirana sta vstopna portala, urejeno je ustrezno odvodnjavanje, izveden je intervencijski hodnik, postavljene so signalnovarnostne in telekomunikacijske naprave,« so pojasnili na Direkciji za infrastrukturo. Dela sicer še niso zaključena, do konca leta bodo od portala predora do železniške postaje Jesenice izvedli še preostala dela in postavili protihrupne zaščite.

Bralnica s Selmo Skenderović in Črkosfero

Škofja Loka – Danes ob 18. uri se v Bralnici na vrtu Sokolskega doma obeta nov zanimiv večer. Slišati bo moč Selmo Skenderović, nagrajenko festivala Urška 2020, nominiranki za uršuljanko 2021 Hano Bujanović Kokot in Anjo Pečjak ter pisce in piske iz projekta Črkosfera, ki je potekal v letu 2020 po spletu. Predstavili bodo zbirki poezije in proze Polivam se z vodo in Stopinje v zraku, ki sta se rodili v sklopu Črkosfere.

Obisk gradu narašča, a je še daleč od predkoronskega

Blejski grad dnevno obišče že več kot sedemsto ljudi, kar je trikrat manj kot v letih pred epidemijo. Zaradi nižjih prihodkov varčevanje in zaustavitev investicij.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Pretekli konec tedna je bilo na Bledu vzdušje skoraj takšno kot v časih turističnega buma pred epidemijo, le da so goste iz oddaljenih dežel zamenjali turisti z vseh koncev Slovenije. Številni med njimi so se odpravili na Blejski grad, kjer so prvi obiskovalci vstopnino, ta za odraslo osebo brez popustov znaša 13 evrov, že plačali z novimi turističnimi boni. Med tujci prevladujejo Madžari in Nemci, po sprostitvi ukrepov že prihajajo tudi prvi gosti iz Velike Britanije.

Kljub temu se obisk ene največjih turističnih znamenitosti pri nas ne da meriti s tistim v predkoronskih letih, ko so na Blejskem gradu v poletnem času dnevno naštevali med 2.500 in 2.800 obiskovalcev, sedaj pa jih, kot je povedal direktor Zavoda za kulturo Bled Matjaž Završnik, grad dnevno obišče okoli sedemsto. Tako se jim zlasti pozna upad gostov z bolj oddaljenih trgov, saj so v prejšnjih letih več kot 70 odstotkov obiskovalcev predstavljali letalski potniki. Največ jih je bilo iz Azije in ZDA – prav teh pa sedaj praktično in jih tudi ne bo,

Na Blejski grad se to poletje odpravi okoli sedemsto obiskovalcev dnevno. / Foto: Gorazd Kavčič

dokler ne bo vzpostavljenih letalskih povezav, je realističen Završnik.

»Zaskrbljeni smo, ali bomo lahko ustvarili dovolj rezerve do naslednjega poletja, saj jeseni, čez zimo in spomladi zagotovo ne bo takšnega obiska, kot je sedaj,« je o bojznosti pred novim valom epidemije, zapiranjem meja in zmanjšanjem obiska izven glavne sezone spregovoril Završnik.

Skrbi ga, ali bodo deležni pomoči države, s katero so v Zavodu za kulturo Bled,

ki upravlja blejsko Festivalno dvorano, prebrodili lansko leto, ko so prihodki s 5,3 milijona evrov v letu 2019 padli na 1,2 milijona evrov. Število obiskovalcev je namreč lani zaradi pandemije z rekordnih 583 tisoč v letu 2019 strmoglavilo na devetdeset tisoč, pri čemer je trideset tisoč obiskovalcev prišlo v prvih mesecih, še pred razglasitvijo epidemije. Padec števila obiskovalcev in posledične finančne težave so vodili v zaustavitev načrtovanih investicij,

med katerimi bi bila ključna naložba v dvigalo.

Pri racionalizaciji poslovanja je Zavodu za kulturo Bled v pomoč, da so v zadnjih desetih letih grad in Festivalno dvorano celovito prenovili, s čimer so med drugim zmanjšali stroške energije. »Zato sedaj lažje prenašamo te razmere in tudi trenutni nižji obisk zadošča, da se pokrivamo. Stojijo pa projekti in razvoj, ki bi se odvijali, če bi bilo poslovanje normalno,« je še poudaril Završnik.

Različnost ni vzrok za sovraštvo

Morija na Bistriškem klancu na dan svetega Jakoba pred devetinsedemdesetimi leti je opomin, da sovraštvo in vojna nista pravi način reševanja sporov.

JOŽE KOŠNJEK

Bistrica pri Naklem – Vsa-koletna svečanost v spominskem parku ob Bistriškem klancu pod Podbrezjami, ki jo organizira Občina Naklo, postaja z novim spomenikom spoštljiva in vedno bolj obiskana počastitev spomina na 59 fantov in mož, ki so jih Nemci na praznik svetega Jakoba 25. julija in 27. julija pobili na Bistriškem klancu. Na Jakobov praznik so partizani iz zasede ubili dva nemška častnika, Nemci pa so se še tisti dan kruto znesli nad vasjo in vaščani. Ubili so devet moških in požgali tri domačije. Čez dva dni so na klancu ustrelili še 50

Spominski park na Bistriškem klancu je od lani naprej znova dostojen spomin na fante in može, pobite konec julija leta 1942. / Foto: Primož Pičulin

talcev, pripeljanih iz bejunjskega zapora.

Letošnji dan spomina na dogodek pred 79 leti je bil v petek. Župan Občine Naklo Ivan Meglič je v pozdravnem nagovoru poudaril, da so bistriške žrtve vredne spomina, so pa opomin nam, da se taki dogodki ne bodo ponavljali. Morda smo bili zelo blizu tragediji 27. junija pred tridesetimi leti, ko so slovenski teritorialci na bistriškem mostu ustavili prodirajočo kolono jugoslovanske vojske. Prisebnosti sodelujočih na obeh straneh gre zahvala, da ni spregovorilo orožje in da ni bila znova na udaru tudi vas. Na dogodek spominja posebna tabla pred mostom. Naj na treh bistriških mostovih še naprej vlada mir.

Slavnostni govornik predsednik državnega sveta Alojz Kovšca, ki je k spomeniku položil tudi venec, je v uvodu povedal, da radi rečemo, da so ljudje darovali življenje za domovino. Res so

ga, vendar so jim bila življenja nasilno vzeta. Tudi pobitim fantom in možem na Bistriškem klancu. Naj ta dogodek nikdar ne izgine iz spomina naroda in naj bo opomin tistim, ki kličejo k orožju. Slovenci nismo bili nikdar agresorji, je dejal govornik in spomnil, da bomo, če bo treba, šele sedaj lahko umirali za svojo domovino. Vprašal se je, če se Slovenci iz zgodovine res nismo ničesar naučili, saj še vedno ne priznavamo razlik med nami, si ne nasprotujemo brez sovraštva in nočemo iskati kompromisnih rešitev. Čas je, da se začnemo počutiti kot državljani Slovenije, politika pa nam mora pri tem pomagati in iskati načine za to. Vojna ne rešuje problemov. Je pa dokaz nesposobnosti politike za dogovor.

V kulturnem programu so sodelovali trobilni in pevski kvartet in recitatorji Urša Kavčič, Milanka Jekovec in Katja Rozman.

V Kranju nova stanovanja

1. stran

Vrednost gradbenih del je ocenjena na približno pet milijonov evrov, je razložil Lampič. »S trženjskimi aktivnostmi bomo začeli septembra, prav tako jeseni je predviden začetek gradbenih del, ki se bodo končala proti koncu prihodnjega leta,« je še pojasnil.

Skorajšnjega začetka rekonstrukcije samskega doma se veselijo tudi v krajevni skupnosti. Predsednik Sveta Krajevne skupnosti Stražišče Jure Šprajc je povedal, da zelo podpirajo ureditev degradiranega območja, ki bo s tem končno spet postalo varno za okolico, za kar si je krajevna skupnost več let aktivno prizadevala in opravila več razgovorov in sestankov. »Kakor poznam načrte investitorja, bodo v novem objektu stanovanja, ki bodo zelo primerna za starejše občane. Teh je tudi v Stražišču veliko, zato sem prepričan, da bodo med stanovalci novega objekta tudi naši krajanji,« je dejal Šprajc.

Tekstilindusov samski dom so zgradili v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja. V stečajnem postopku nekdanjega tekstilnega velika- na je objekt leta 1995 kupilo podjetje Infohip kranjskega

Na mestu propadajočega samskega doma v Stražišču naj bi do konca prihodnjega leta zrasla sodobna večstanovanjska stavba. / Foto: Simon Šubic

podjetnika Janeza Janše, zdajšnjega lastnika RTC Krvavec. V domu je tedaj živel še 125 ljudi, tudi več družin, ki jim je novi lastnik takoj povišal najemnine. Ker pa je večina živela od socialne podpore, najemnin niso zmogli plačati, zato je leto kasneje na kranjskem okrajnem sodišču sprožil postopke za njihovo izselitev, neplačnikom pa je med drugim odklopil tudi elektriko. Vsi sodni postopki o izselitvi 83 najemnikov

(drugi so se medtem že sami izselili) so se pravno močno končali šele leta 2003, zato je Janša vložil še odškodninsko tožbo zoper državo, ker mu je s prepočasnim delom sodišč onemogočila, da bi z nepremičnino ustvarjal prihodke oziroma dobiček od najemnine. Tožbo je dobil, država pa mu je morala za sojenje v nerazumnem roku leta 2016 plačati približno 1,5 milijona evrov odškodnine in dva milijona evrov obresti. Z njimi je

Janša nato kupil RTC Krvavec. Vmes je lastnik samskega doma postal Janez Levstek iz Ribnice na Dolenjskem, ta pa je nepremičnine prodal naprej ljubljanskemu podjetju Krprojekti. Omenimo še, da je za večino nekdanjih stanovalcev, ki jih je Janša izselil iz samskega doma, poskrbela Mestna občina Kranj in jim julija 2010 dodelila 89 neprofitnih stanovanj v soseski Sotočje, ki jo je zgradil stanovanjski sklad.

Ni še znano, od kod je srečnež

V ponedeljek zjutraj na Bledu še niso vedeli, ali je srečnež, ki je na Petrolovem bencinskem servisu vplačal zmagovito kombinacijo lota, domačin ali obiskovalec.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Za zdaj je znano le, kje je srečnež vplačal zmagovito kombinacijo za več kot 4,2-milijonski dobiček, ki je bil izžreban sredi prejšnjega tedna: to je bilo na Petrolovem bencinskem servisu na Bledu. Če bo v 67 dneh od dneva žrebanja, kot določajo pravila igre, dvignil dobiček, bo bogatejši za okoli tri milijone evrov in pol. Po zakonu mora namreč občini svojega prebivališča plačati 15-odstotni davek na dobiček od iger na srečo. Tako sta za zdaj znana le mesto vplačila in višina dobitka, v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov namreč informacij o dobitnikih ni dovoljeno razkrivati.

Na Bledu tako še vedno upajo, da je srečnež, ki

ga čakajo loterijski milijoni, domačin. Na ta način bi namreč v občinsko blagajno dobili skoraj 640 tisoč evrov. V občinah, od koder so prihajali dobitniki loterijskih milijonov, so na ta način pridobljena sredstva porabili za različne projekte, od gradnje prizidka k zdravstvenemu domu v Grosupljem, na primer, do postavitve fontane piva v Žalcu.

Kot pravi župan Janez Fajfar imajo na Bledu trenutno v teku kar nekaj velikih projektov, pri katerih bi jim dodaten denar še kako prav prišel, med najbolj izpostavljenimi sta gradnja južne obvoznice in ureditev kolesarske steze do Bohinja; v obeh primerih mora občina ob evropskih in državnih zagotoviti tudi lastna sredstva.

Festival Kanal

Bohinj – Znameniti kanal (suha struga) ob Bohinjskem jezeru letos gosti Festival Kanal 2021 – in sicer vsako poletno sredo do 11. avgusta. Enaindvajsetega julija je že nastopila petčlanska glasbena zasedba z Bleda Doors Highway Tribute; jutri, 28. julija, prihaja vokalistka Ana Stina Turek v družbi z Erik Marenče bandom; 4. avgusta so napovedani priljubljeni Joker out, zadnje sredo, 11. avgusta, pa na oder Festivala Kanal prihaja zasedba Kranjci. Organizator obvešča vse obiskovalce festivala, da se glede na trenutno situacijo lahko javne kulturne prireditve udeležijo le tisti, ki izpolnjujejo pogoje PCT – torej osebe, ki so prebolele koronavirus, so cepljene ali testirane. Dodaja še, da je na prireditvah, ki se odvijajo v notranjih prostorih, uporaba zaščitne maske obvezna.

Urejajo avtobusno postajališče

Studor – Pod vasjo Studor so začeli pripravljati dela za ureditev avtobusnega postajališča ob državni cesti. Postajališče bo na eni strani ceste, dvosmerno z nadstrešnico za potnike.

Mobilna fotografska točka

Če želimo nov osebni dokument, na primer osebno izkaznico ali potni list, potrebujemo tudi fotografijo. Da občanom Preddvora olajšajo postopek, so nedavno prišli na zanimivo idejo: uvajajo t. i. mobilno fotografsko točko.

ALENKA BRUN

Preddvor – Da so na kaj takega sploh pomislili, je bil »kriv« primer, ko se občanu, ki je invalid, ni uspelo dogovoriti za ureditev osebne dokumenta v Preddvoru. Sicer ima Krajevni urad UE Kranj trenutno na preddvorski občini do konca avgusta spremenjene uradne ure, vendar jih ima, in sicer ob četrtkih od 7. 30 do 10.30. In ker so v Kranju izrazili željo, da se dotična oseba oglasi v Kranju, kjer bo uredila še fotografiranje, so v Preddvoru začeli razmišljati, kaj bi olajšalo postopek in skrajšalo pot, zlasti invalidom in osebam s posebnimi potrebami. Našli so rešitev v t. i. mobilni fotografski točki, ki pa je sedaj seveda na voljo prav vsem občanom.

Župan Občine Preddvor Rok Roblek je pojasnil, da že zakonodaja določa, da

Preddvorčan Zdravko Polajnar je storitev že uporabil in rešitev pozdravil.

morajo invalidi imeti dostop do javnih in upravnih stavb. »Mi smo to rešili tako, da imamo na vhodnih vratih zvonec, ki pozvoni v pisarni upravne enote, in potem

največkrat v predprostoru sejne sobe v pritličju občine lahko posameznik uredi vse potrebno.« Doda, da so v okviru reševanja problema pomislili tudi na avtomat

za fotografiranje, nakar so pravzaprav našli sistem, ki bi bil ne nazadnje lahko primeren tudi za druge manjše občinah, kot so Cerklje, Šenčur, Jezersko ... V Preddvoru sedaj za fotografije za osebne dokumente poskrbi samostojna fotografinja Nataša Zaplotnik, ki nam je zaupala, da je že kar nekaj časa tudi sama razmišljala o podobnem projektu oziroma takšni fotografski točki.

Prejšnji četrtek so fotografiranje izvedli prvič. Zaplotnikovo smo ujeli med delom; stranka, domačin Zdravko Polajnar, pa je odločitev pozdravil. Zdi se mu zelo dobra poteza, zlasti zanj kot osebo s posebnimi potrebami. Na občini še poudarjajo, da bo mobilna fotografska točka delovala po potrebi, v času uradnih ur UE v Preddvoru, na občini; se je pa treba za fotografiranje prej naročiti, kar občani ravno tako storijo na občini.

Bi postali del naše ekipe?

Zaposlimo delavca (m/ž) v tekstilni proizvodnji.

Delo je dvozmensko, konci tednov so prosti!

Ponujamo zanimivo delovno okolje, družinsko vzdušje z možnostjo napredovanja.

Po potrebi je na voljo tudi službeno stanovanje.

Pričakovanja:

- motiviranost in zanesljivost
- ročne spretnosti
- tehnično razumevanje
- dobro znanje nemškega jezika
- pripravljenost za delo v timu
- samostojno upravljanje dela v delovnem prostoru
- fleksibilnost v delovnem okolju

Nadaljnja vprašanja in prijave pošljite na Klaus Gutenberger & Martina Santner – bewerbung@seidra.com.

Veselimo se vašega odziva!

Odkrili spominsko ploščo Antonu Ramovšu

V nedeljo so na stavbi, kjer ima prostore Krajevna skupnost Dolenja vas, odkrili in blagoslovili spominsko ploščo Antonu Ramovšu, geologu, paleontologu, stratigrafu in častnemu občanu občine Železniki, ki je bil rojen pr' Žnidarji v Dolenji vasi.

MAŠA LIKOSAR

Dolenja vas – Sledovi dela prof. dr. Antona Ramovša, ki se je razdajal kot učitelj, znanstveni delavec mednarodnega slovesa in čuvar dediščine ter zapuščine prednikov Selške doline, so zaznavni na področju odkrivanja novih spoznanj, posredovanja znanja, oblikovanja in odkrivanja vrednot posameznika. Njegovo delo je bilo usmerjeno v znanost raziskovanja strukture in preteklosti kamnin in njihovega preoblikovanja v naravi. Zapustil je opus več kot 250 znanstvenih člankov in raziskav, ki jih je objavil v različnih mednarodno priznanih revijah, prav tako je objavil več kot 250 poljudnoznanstvenih prispevkov. Služboval je na ljubljanski univerzi, kjer je leta 1970 postal redni profesor na Oddelku za geologijo in montanistiko na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo

Univerze v Ljubljani. Istega leta je postal tudi njen predstojnik. Opisal je več taksonov, po njem so poimenovali eno družino, tri rodove in pet novih vrst. Bil je

dolgoletni urednik poljudnoznanstvene revije *Proteus*, sicer pa član njenega uredniškega odbora, obenem tudi predsednik Slovenskega geološkega društva. Med

drugim je uredil šest vodnikov po loškem ozemlju in bil eden zaslužnejših pri obnovi cerkve sv. Miklavža, ki je najstarejši sakralni objekt v Selški dolini.

Ob deseti obletnici Ramovševе smrti, ki jo zaznamujemo letos, so v Krajevni skupnosti Dolenja vas prejeli pobudo, da mu tudi v rodnem kraju podelijo priznanje. »Ker vemo, da sta Ramovš in njegovo delo relativno slabo poznana, smo v okviru Krekovih večerov pripravili dve srečanju z uglednimi gosti in njegovimi poznavalci, da bi ga boljše predstavili,« je na odkritju spominske plošče povedal predsednik KS Dolenja vas Jernej Bešter. Odkritje je bilo zadnji dogodek v okviru zaznamovanja desete obletnice Ramovševе smrti.

Spominsko ploščo sta odkrila župan Občine Železniki Anton Luznar in brat Antona Ramovša Jože Ramovš. Dogodka se je udeležil tudi

Foto: Gorazd Kavčič

Spominsko ploščo sta odkrila župan Občine Železniki Anton Luznar in brat Antona Ramovša Jože Ramovš.

Vnuk Antona Ramovša brat kapucin Jakob Kunšič je delil spomine na svojega starega očeta. / Foto: Gorazd Kavčič

Ramovšev vnuk, brat kapucin Jakob Kunšič. »Ko smo bili otroci, smo morali biti ob obisku stare mame in starega očeta tiho. Tedaj tega nismo razumeli, a kasneje smo spoznali, da je stari oče svojo pozornost popolnoma usmeril v delo, zato ga je vsak šum zmotil. A ni bil le velik strokovnjak in izredno spoštovan profesor, temveč tudi preprost človek, ki

je vedno rad priskočil na pomoč, brez kančka sramu je poprijel za lopato, ko nam je pomagal pri gradnji hiše. Imel je ponižnost in človeškost. Ko sem se odločil, da grem h kapucinom, sem začutil, da me je začel še posebej spoštovati, cenil je namreč ljudi, ki so bili pripravljeni iz svojega življenja nekaj narediti in ustvariti,« je svoje spomine strnil vnuk.

Kako bi park uredili študentje

JASNA PALADIN

Domžale – Občina Domžale že kar nekaj časa aktivno sodeluje s študenti in predavatelji s Fakultete za dizajn in moči so združili tudi pri načrtih za prenavo parka Univerzale, ene od zunanjih dnevnih sob mestnega sistema, kakor ta park radi poimenujejo na občini, kjer imajo prav zato z njim še velike načrte. Nahaja se v samem središču mesta, tik ob nekdanji tovarni Univerzale oz. nekdanji Oberwalderjevi tovarni slamninkov, ki je bila v secesijskem slogu zgrajena konec 19. stoletja.

Prav zgodovino in tradicijo so pri svojih idejah upoštevali tudi študentje, ki so povečini ohranili tudi prvotni videz parka. Njihove konceptualne rešitve so na ogled

na razstavi, ki jo je z nagovorom odprla podžupanja mag. Renata Kosec. »Vesela sem, da tako dobro sodelujemo, veselim se realizacije in nadaljnega sodelovanja. Rešitve so dobre, res težko bi bilo izbrati najboljšo, nekako pa kolebamo med dvema, ki sta predstavljeni tudi na razstavi,« je povedala in pohvalila projekte študentov, ki so razumeli, da si Občina Domžale vseskozi prizadeva svojim občanom zagotoviti čim bolj kakovostno preživljanje prostega časa.

S študenti bodo, kot je poudarila podžupanja, sodelovali tudi v prihodnje, saj je za mlade to dober način, da lahko pripravijo koncepte za različne ureditve, za občino pa priložnost, da dobijo zanimive projekte, ki jih lahko tudi uresničijo.

Občina načrtuje prenavo parka Univerzale, v pomoč pa jim bodo tudi predlogi študentov. / Foto: Občina Domžale

Avtoodpad na kmetijskem zemljišču

V Vodica se občani že dlje časa pritožujejo nad kopičenjem odsluženih vozil na kmetijskem zemljišču.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Na Brniški cesti v Vodica se občani že dlje časa skrb vzbuja kopičenje starih vozil na zemljišču zasebnika. Kot so nam pred časom pojasnili na občinski upravi, se je na travniku v zadnjih letih nabralo precej odsluženih osebnih in dostavnih vozil, zaradi česar so prejeli tudi nekaj pritožb občanov, o stanju pa so obvestili tudi pristojne inšpektorate. Da avtoodpad lahko predstavlja

potencialno grožnjo za okolje, poleg tega pa kazi veduto na eni od pomembnejših vpadnic v Vodice, so opozorili tudi nekateri svetniki.

Za odgovore smo povprašali tudi na ministrstvo za kmetijstvo, kjer so nam odgovorili, da je pristojni inšpektorat že leta 2017 uvedel inšpekcijski postopek zaradi nenamenske rabe kmetijskega zemljišča. Lastniku je bila leta 2018 ureditvena odločba o odstranitvi vozil, nato pa je v nadaljevanju postopka inšpektorat

izdal sklep o dovolitvi izvršbe, ker izrek odločbe ni bil izvršen, in še pet sklepov o izvršbi z denarno prisilitvijo v izvršilnem postopku. »Skupna višina izrečenih denarnih kazni v izvršilnem postopku je 4.800 evrov. Postopek še ni zaključen, zato bo inšpektorat nadaljeval izvršbo,« so še sporočili.

V letošnjem letu je inšpektorat sicer sodeloval v skupni akciji, ki jo je vodila policija. V skupnem nadzoru je uveljavil postopke za dele štirih parcel, ki so po občinskem

prostorskem načrtu Občine Vodice opredeljene kot kmetijsko zemljišče, v naravi pa predstavljajo približno pet odstotkov vseh površin, kjer so odložena vozila. »Ugotovilo se je, da so tudi na delih površin, ki so opredeljene kot kmetijsko zemljišče, odložena vozila. V nadaljevanju postopka bo inšpektorat izdal ureditveno odločbo o odstranitvi vozil iz kmetijskih zemljišč ter uvedel prekrškovni postopek,« so še zapisali v odgovoru.

Sanacija stavbe policijske postaje

JASNA PALADIN

Kamnik – Stavba Policijske postaje Kamnik bo v prihodnje veliko bolj varčna, saj se je te dni začela energetska sanacija objekta, ki je sicer v lasti Občine Kamnik. Ta je bila tudi uspešna na javnem razpisu in se je nedavno razveselila odločbe Ministrstva za infrastrukturo, ki potrjuje 49-odstotno sofinanciranje. Dela bodo zajela zamenjavo strehe, izolacijo podstrešja, obnovo in

izolacijo fasade, zamenjavo okenskih rešetk v pritličju, dograditev ogrevalnega sistema s toplotno črpalko in zamenjavo notranjih svetil z energetsko varnejšimi, okna so bila zamenjana že pred kratkim. Ker je objekt v starem mestnem jedru, so bili za predvidene posege pridobljeni tudi kulturnovarstveni pogoji. Dela bodo končana predvidoma do sredine septembra, vrednost pogodbenih del pa znaša slabih 160 tisoč evrov.

Policijska postaja Kamnik je v teh dneh gradbišče, a je dostop za občane jasno označen.

Nekateri ogrožajo tudi hiše

Občina Kamnik spada med erozijsko najbolj ogrožene občine v državi in tudi letos se je sprožilo že več zemeljskih plazov, ki ogrožajo tudi javno infrastrukturo. Občina zadnja leta zato sistematično pristopa k sanaciji.

JASNA PALADIN

Kamnik – V občini Kamnik se skorajda ob vsakem večjem deževju sproži kakšen zemeljski plaz. Veliko škode na tem področju je povzročila tudi letošnja zima in strokovne službe Občine Kamnik so skupaj z različnimi strokovnjaki za plazove (projektanti, geomehaniki, geologi) že februarja naredile seznam nujne sanacije šestih plazov, ki so najbolj ogrožali občinske ceste, vodovodno ali kanalizacijsko infrastrukturo ter hiše in druge kulturno-ovravnostne objekte.

Omenjeni plazovi so se sprožili pod cesto Košiške-KIK, nad cesto Briše-Tučna, pod cesto Mali Rakitovec-Veliki Rakitovec, pod cesto Soteska-Poreber, pod cesto Rovt-Špitalič in pod cesto Motnik-Zgornji Motnik. Občina je na podlagi javnega naročila izbrala izvajalca Komunalno podjetje Kamnik, ta je dela začel prvega marca

Sanacija plazu Špitalič-Dolina sodi med zelo zahtevne. / Foto: Občina Kamnik

in jih že dokončal. Občina je za sanacijo šestih plazov plačala dobrih 94 tisoč evrov.

Poleg šestih plazov so v minulih tednih zaključili tudi sanacijo plazu pod vodohranom Hrib pri Kamniku in sanacijo usada ob občinski cesti Tunjice-Zadnji Vrh, junija pa se je začela ena zahtevnejših sanacij

plazu v občini, in sicer pod občinsko cesto Špitalič-Dolina, ki je ocenjena na 80 tisoč evrov. Za ta projekt občina računa tudi na sofinanciranje s strani Ministrstva za okolje in prostor. Zaradi ceste v vzponu in serpentinah je plaz povzročil poškodbe nad in pod cesto na kar treh odsekih, sanacija pa predvideva izgradnjo dveh kamnitih zidov v dolžini 26,5 metra in 10,60 metra, pilotne stene v dolžini 29,60 metra in ureditev odvodnjavanja na vseh treh odsekih občinske ceste.

Na občini prednostno sicer sanirajo zemeljske plazove, ki ogrožajo javno infrastrukturo, a k sanaciji plazov so se odločili spodbuditi tudi lastnike zasebnih kmetijskih zemljišč. »Zemeljski plazovi namreč ogrožajo tudi kmetijska, gozdna in druga zemljišča. Občina Kamnik je v letošnjem letu

omogočila delno sofinanciranje teh plazov, in sicer do polovice višine stroškov sanacije oziroma največ do pet tisoč evrov. Gre za ukrep, ki smo ga sicer izvajali že v preteklih letih, a smo letos prvič zagotovili višji delež sofinanciranja. Če lastnik zemljišča poda vlogo za sofinanciranje in predloži ustrezno strokovno rešitev sanacije plazu v obliki predračuna, strokovne službe Občine Kamnik skupaj s strokovnjakom za plazove preučijo vlogo in strokovnost sanacije kmetijskega plazu. Po izvedeni sanaciji plazu občina izvede ogled izvedenih del ter na podlagi plačanega računa lastniku sofinancira del stroškov,« nam je postopek predstavil župan Matej Slapar.

Obrazec za prijavo plazov je objavljen na občinski spletni strani.

Občina Kamnik sofinancira tudi sanacije plazov na zasebnih kmetijskih zemljiščih. / Foto: Občina Kamnik

Urejajo varne šolske poti

Občina Kamnik varne šolske poti to poletje ureja v Šmartnem v Tuhinju in v Nevljah.

JASNA PALADIN

Kamnik – Sredi julija so se gradbena dela začela v Šmartnem v Tuhinju, kjer bodo ob glavni regionalni cesti skozi Tuhinjsko dolino v neposredni bližini osnovne šole dogradili pločnik v širini 1,6 metra, na odseku od avtobusnega postajališča v smeri Zgornjega Tuhinja. Predvidena je tudi ureditev prehoda za pešce na območju avtobusnega postajališča na dvignjeni ploščadi, in sicer z namenom povečanja prometne varnosti in umirjanja prometa. Da bo to območje za šolarje in ostale pešce še bolj varno, bodo

Gradnja površin za kratkotrajno parkiranje pri Podružnični šoli Nevlje

na pločnik namestiti barvne stebričke do šole in dve opozorilni tabli, ki bodo opozarjali voznike na prisotnost

otrok in umirjanje prometa. Na območju šole in vrtca bodo na vozišče narisali tudi barvne arhitekturne

elemente (barvne kroge različnih dimenzij), ki bodo opozarjali na občutljivo območje. Tako bodo s pisano ureditvijo območja voznike na prijazen način opozorili in opomnili, da hitrost in način vožnje prilagodijo okoliščinam na cesti. Posodobili bodo tudi javno razsvetljavo. Projekt sofinancirata Občina Kamnik in Direkcija RS za infrastrukturo, v času gradnje pa na državni cesti velja delna zapora.

Občina prav tako nadaljuje urejanje območja v okolici podružnične šole v Nevljah – to poletje je na vrsti druga faza. V teku je gradnja krožišča in površin za kratkotrajno parkiranje pri Podružnični šoli Nevlje, ki bodo dopolnile nedavno končano gradnjo varne šolske poti. Sočasno so na območju krožišča zamenjali tudi vodovodno napeljavo in uredili hidrantsno omrežje.

Obletnica vstaje na Kamniškem

Člani Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik - Komenda in Občina Kamnik so tudi letos pripravili srečanje ob spomeniku pri Titanovi brvi in se tako spomnili prvih dveh žrtev druge svetovne vojne na Kamniškem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Na Kamniškem se nahaja več kot sto spominskih plošč in spomenikov, posvečenih žrtvam druge svetovne vojne, a spomenik pri Titanovi brvi ima med njimi poseben pomen. Posvečen je namreč borcema Kamniške čete Dominiku Mlakarju in Antonu Miklavčiču, ki se ju Kamničani spominjajo kot prvi žrtvi druge svetovne vojne v občini. Vstaja na Kamniškem se je začela 27. julija 1941, ko je kamniška bojna skupina dobila nalogo, da zaž-

zbora Marjan Šarec. »Kamniška vstaja se je začela z akcijo, ki je spodletela zaradi izdaje, in to je že nakazalo potek druge svetovne vojne na Slovenskem. Ampak ne glede na to so se partizanke in partizani pogumno zbrali skupaj in osvobodili Slovenijo. Kamnik z okolico, zlasti Tuhinjsko dolino, je dal premnoga življenja za to, da danes živimo v svobodi. Brez narodnoosvobodilnega boja ne bi bilo pogojev za osamosvojitve Slovenije. Današnja osemdeseta obletnica vstaje na Kamniškem

Slavnostni govornik je bil poslanec državnega zbora Marjan Šarec.

ge vojaško skladišče bencina na Zapricah, minira smodnišnico, pretrga telefonske zveze s Kranjem, blokira vse ceste, ki vodijo v Kamniško okrožje, poruši mostova čez Kamniško Bistrico na Perovem ter napade še nekatere druge vojaške objekte v Kamniku, a akcija zaradi izdaje ni povsem uspela. Ta dan je še v prejšnji državi občina Kamnik praznovala kot občinski praznik, zadnja leta pa pripravljajo spominsko slovesnost, ki se je vselej udeležila nekaj deset ljudi.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Zveze borcev NOB Kamnik - Komenda Dušana Božičnika in besedah podžupana Bogdana Pogačarja je zbrane nagovoril letošnji slavnostni govornik, poslanec državnega

je kamenček v mozaiku slovenske samostojnosti, svobode in državnosti. Kamnik z okolico je vedno vedel, kaj je biti na pravi strani in katera je prava stran zgodovine. Danes poslušamo, kako je slovenski narod razklan – daleč od tega! Velika večina slovenskega naroda si želi živeti v miru, brez zdrh, brez potvarjanja zgodovine in v evropski družini držav, ki ne temeljijo na kršenju človekovih svoboščin. Danes se spominjamo zgodovine, a prav je, da se ozremo tudi v prihodnost. Kakšna ta bo, je v veliki meri odvisno od nas. Tudi padli partizani, zapisani na tem spomeniku, niso računali na druge, ampak so šli v akcijo, nevedoč, kakšen bo izid,« je med drugim poudaril Šarec.

Spomenik padlima borcema ob Titanovi brvi ima na Kamniškem posebno mesto.

Zanimanje za krškopoljce je vse večje

Na kmetiji Dežman v Radovljici so prejšnji teden pripravili predstavitev krškopoljskega prašiča, edine ohranjene slovenske avtohtone pasme prašiča, ter projekt vpeljave odbire plemenskih živali na podlagi kakovosti mesa.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Na kmetiji Štefana Dežmana v Radovljici krškopoljske prašiče redijo že več kot 15 let. Gre za ekološko kmetijo, ki dosega vrhunske rezultate reje plemenskih svinj. Dežman je na predstavitvi poudaril, da je prav tako kot pasma pomemben tudi način reje. »Kot tradicionalna kmetija skrbimo, da se prašiči hranijo s tistim, kar je pridelano v okolju, v katerem živi.«

Kot je pojasnil Tomaž Cör, vodja oddelka za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je na Gorenjskem kar nekaj

kmetij, posebej ekoloških, ki redijo tudi krškopoljske prašiče, s plemenskimi svinjami pa se na Gorenjskem ukvarja predvsem Dežman. »Njegova reja ni velika, je pa pomembna za zagotavljanje genetskega materiala,« je poudaril Cör.

Pojasnil je še, da je na Gorenjskem zanimanje potrošnikov za meso krškopoljskega prašiča večje, kot je ponudba, zato upa, da se bo za rejo v prihodnosti odločilo več kmetij, saj po njegovem prepričanju predstavlja določeno dodano vrednost. »Reja krškopoljskih prašičev bi bila verjetno najbolj zanimiva za kmetije, na

katerih se ukvarjajo tudi s predelavo mesa. Upam, da bodo na Gorenjskem začeli gojiti krškopoljske prašiče, predvsem v povezavi s ponudbo lokalno pridelane hrane, ki je tako pomembna tudi na področju turizma. Pogoje za to imamo.«

Krškopoljski prašič je v 19. stoletju prevladoval na območju širše Dolenjske, nato pa se je njegovo število zaradi uvajanja belih pasem prašičev začelo zmanjševati. Leta 1974 so rejo merjascev krškopoljske pasme celo prepovedali, a je nekaj rejcev pasmo kljub temu ohranilo.

Dvajset let kasneje so se vendarle začeli programi ohranjanja pasme; vanj so se na začetku vključile tri kmetije, na katerih so imeli skupaj pet merjascev in trideset plemenskih svinj. Z izvornih kmetij se je nato pasma razširila po vsej Sloveniji, tudi na Gorenjsko. Stalež krškopoljskih prašičev je narasel na današnjih skupaj šeststo plemenskih svinj in sedemdeset merjascev na skupno 110 kmetijah. Ohranjanje pasme in širjenje danes spodbuja Društvo rejcev krškopoljskih prašičev, ki je pred štirimi leti postalo priznana rejska organizacija za to avtohtono pasmo in

Foto: Gorazd Kavčič

Stefan Dežman iz Radovljice se z rejo krškopoljskih prašičev ukvarja že petnajst let.

je registriralo tudi blagovno znamko Mesnine krškopoljskega prašiča.

pasmani, pa vendar raziskave kažejo, da je pri tej pasmi še vedno prisotna vi-

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto, vanj pa je vključena tudi kmetija Dežman iz Radovljice, da se različica gena, na kateri so pogostejše mutacije, iz populacije izloči ter da se bolje spozna, kakšna je kakovost mesa te pasme, in oceniti, katere so tiste lastnosti, ki bi jih v prihodnje lahko vključili v rejski program in jih upoštevali pri odbiri plemenskih živali. Na ta način želijo na dolgi rok zagotoviti in ohraniti kakovost mesa krškopoljskega prašiča.

Meso krškopoljca velja za okusnejše, sočnejše in bolj aromatično od mesa prašičev sodobnih pasem. Kot je poudaril Andrej Kastelic, vodja rejskega programa pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Novo mesto, ima za človeka ugodnejše razmerje med maščobnimi kislinami omega 3 in omega 6.

Kot ugotavlja stroka, krškopoljski prašič sicer slovi po boljši kakovosti mesa v primerjavi s sodobnimi

soka pojavnost mutacije, ki negativno vpliva na lastnosti kakovosti mesa. Zato so cilji projekta, ki ga vodi

Dežman s profesorjem dr. Andrejem Šaleharjem, pionirjem znanstvenega proučevanja reje krškopoljskega prašiča.

Prvo spominsko romanje

Prvo zahvalno in spominsko romanje po preddvorski veji Jakobove poti od cerkve sv. Jakoba iz Hraš pri Smledniku in čez preddvorski Sv. Jakob do Brezij je uspelo. Romanje je bilo namenjeno pokojnim: načrtovalcu poti dr. Vladimirju Žumru, Metodiju Riglerju, prvemu predsedniku Društva prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji, Sašu Cenerju ter Cilki Smolič.

ALENKA BRUN

Preddvor – V soboto se je romanja udeležilo 42 pohodnikov, v nedeljo 26. Eni so romali oba dni in tako prehodili vso preddvorsko vejo Jakobove poti, drugi so se priključili le za del poti.

Začeli so v zgodnjem sobotnem jutru izpred cerkve sv. Jakoba v Hrašah pri Smledniku, nadaljevali skozi t. i. vodiško gmajno proti vasi Voklo in naprej do Šenčurja, mimo cerkve v Srednji vasi in po poljski poti do Visokega. Tu so sredi vasi

spet zavili na makadamsko pot, ki pelje ob reki Kokri do cerkve sv. Lenarta na Bregu pri Preddvoru, ter potem pešačili še do cerkve sv. Petra v Preddvoru. Sledil je vzpon na Sv. Jakob nad Preddvorom, kjer so romarji tudi prenočili. V nedeljo zjutraj so se spustili nazaj v Preddvor in se odpravili pod gorami skozi vasi Mače, Bašelj, Trstenik, Goriče, Golnik, Križe ter Kovor proti Brezjam. Tako na Sv. Jakobu kot na Brezjah so imeli romarski maši: prvo je daroval pater dr. Metod Benedik,

Romarji na šenčurskem pokopališču, kjer je grob dr. Vladimirja Žumra / Foto: Primož Pičulin

drugo pa podbreški župnik Miha Lavrinc.

Zahvalno in spominsko romanje je organiziralo Društvo prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji, vodila pa ga je njegova pobudnica ter soproga pokojnega dr. Vladimirja Žumra, ravno tako pobudnika in markacista poti, Francesca Žumer. Bila je vesela, da so se ljudje odzvali v tako lepem številu. Prišli so tako rekoč iz vse Slovenije. Iz Postojne, Ljubljane, Grgarja pri Novi Gorici,

Solkana, Maribora ... Med romarji smo opazili tudi Marjeto Rigler, soprogo pokojnega Metodija Riglerja, prvega predsednika Društva prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji, ki je bil skupaj z njo začetnik slovenskih Jakobovih romanj, ter predstavnika društva Matjaža Kosija.

Pozornost so pritegnili štirje nasmejani in nabodudni družinski člani (od sicer šestih otrok) družine Rogelj iz Kokre – tudi preddvorski skavti, ki so

romarje pospremili s ponosno nošnjo zastave Jakobove poti že od prvega koraka dalje. Ano, Ivana, Polono in Franciška je na pot pospremila tudi njihova mama.

Prvi dan so romarji prehodili načrtovanih 19 kilometrov, v nedeljo še preostalih 24. Vmes so si ogledali tudi nekaj cerkva, se ustavili v gradu Dvor v Preddvoru, bili toplo sprejeti s strani predstavnikov turizma, izvedeli marsikaj zanimivega o krajih skozi oziroma mimo

katerih so romali. Pozdravili so jih tudi župani ter mecenisti društva, na primer zakonca Olga in Marjan Mali iz Valburge. Ustavili so se še v Šenčurju na grobu dr. Vladimirja Žumra.

Eni so bili na tovrstnem romanju prvič, drugi se jih udeležujejo redno. Tudi vreme je bilo romarjem naklonjeno, tako da je bilo vse skupaj enkratno doživetje, saj lepih razgledov pod gorami v tem koncu Gorenjske za pohodnike ne manjka.

Ob jubileju dobili tudi alumne

Na Gimnaziji Kranj letos praznujejo 120. obletnico prve mature. Po večletnih prizadevanjih so ob tej priložnosti ustanovili tudi klub alumnov Gimnazije Kranj, namen katerih je povezati številne generacije kranjskih gimnazijcev, ki so se razkropile po Sloveniji in svetu.

MATEJA RANT

Kranj – Večstoletna prizadevanja Kranjčanov in Gorenjcev so leta 1810 privedla do ustanovitve gimnazije, ki je leta 1897 postala popolna osemletna gimnazija, na kateri je leta 1901 maturirala prva generacija kranjskih gimnazijcev. Maturu je v tistem letu opravilo 23 maturantov, v letošnji 121. generaciji pa je maturo opravil 201 maturant, so ob 120-letnici prve mature navedli na Gimnaziji Kranj. Na pobudo nekdanjih maturantov je ob jubileju zaživel Alumni Gimnazije Kranj. Med ustanovnimi člani so: Gregor Benčina, ki je prevzel predsedovanje, Dan Dubokovič, David Gojo, Lili Gojo, David Golob, Nataša Kne, Juš Lesjak, Vesna Pavlič Pivk, Natalija Polenc, Franc Rozman in Milivoj Veličkovič Perat.

V maturitetnem letu 1901 je Gimnazijo Kranj obiskovalo 457 dijakov, ki jih je poučevalo 17 profesorjev. »Med 23 prvimi maturanti so bili: Ivan Ažbe, Anton Bernot, Ivan Cof, Jakob Čebulj, Matevž Dagarin, Valentin Eržen, Jožef Hacin, Ivan Janc,

Alumni Gimnazije Kranj / Foto: arhiv Šole

Matevž Kozel, Ivan Kralj, Jožef - Karl Meš, Andrej Osel, Franc Pezdič, Ivan Pirnat, Franc Porenta, Vladimir Premrou, Mihael Rostohar, Beno Saboth, Evgen Sajovic, Janko Sorčan, Pavel Šavnik, Ivan Ušlaker in Franc Vrhovnik,« so spomnili na Gimnaziji Kranj in dodali, da je bil njihov razrednik dr. Jakob Žmavc, ki je na

omenjeni gimnaziji od leta 1896 do 1905 poučeval geografijo, zgodovino in propedeutiko. »Maturanti so imeli za razrednika požrtvovalnega pedagoga in zavednega Slovenca. Žmavc se je zavzemal za poslovenjenje gimnazij, vodil je pisanje učbenikov od leta 1907 do 1916 in posredoval pri obla-

steh. Prav njegova zasluga je, da je poslovenjenje pouka v slovenskih gimnazijah brez večjih težav steklo leta 1918.« Prav tako je zaslužen za pripravo Zemljevida slovenskega ozemlja leta 1921. »Bil je ustanovni član Društva slovenskih profesorjev, ki mu je predsedoval v težkih časih razpada Avstro-Ogrske in ustanavljanja SHS v letih 1917–1919.«

Med nekdanjimi profesorji so omenili še Antona Štritofa, ki je pripravil časovno kapsulo, ki so jo odkrili ob gradbenih delih leta 2017, ob 120-letnici gimnazijske stavbe. Na Gimnaziji Kranj je poučeval od leta 1895 do 1900. »Včasih je en učitelj poučeval veliko predmetov. Štritof je tako poučeval slovenščino, latinščino, nemščino, geografijo in zgodovino. V svoji knjigi Gimnazija Kranj in stoletje njenih matur je zato pokojni mag. Valentin Pivk lahko zapisal: 'Do okoli leta 1900 predstavlja gimnazija predvsem mesto širjenja novih idej, mesto prosvetljenstva in v nemajhni meri tudi mesto oblikovanja slovenske miselnosti, oblikovanje slovenskega narodnega prebujenja in narodne zavesti.'« Od leta 1901, ko je maturiralo prvih 23 maturantov, je do danes gimnazijo zapustilo več kot 13 tisoč maturantov.

Kot so 120 let po prvi maturi še poudarili na Gimnaziji Kranj, že več kot 220 let ostajajo vodilna gorenjska izobraževalna ustanova, ki se zaveda svoje tradicije in

akademske odgovornosti, ki jo ima do mladega človeka sodobnega časa. Danes šolo obiskuje okrog devetsto dijakov, ki jih poučuje sedemdeset profesorjev, vsako leto pa jo zapusti dvesto in več maturantov, ki so pripravljene na nadaljnjo življenjsko in akademsko pot. Ravnatelj Aljoša Brlogar je ob tem poudaril: »Vedno znova nam dajo dovolj razlogov, da smo ponosni nanje in njihove dosežke. Verjamemo, da njihovo potovanje na Gimnaziji Kranj ni bil samo trening možganov. Želimo jim, da ohranijo še kanček mladostne igrivosti in vso svojo ambicioznost. Da si upajo biti kritično razmišljujoči. Tako nekdanji kot tudi sedanji dijaki so naši najboljši ambasadorji. Z njihovo pomočjo skrbimo za prisotnost in prepoznavnost šole v lokalnem in vseslovenskem okolju.« Ob visoki obletnici prve mature si na gimnaziji želijo, da gimnazija ostane prostor in nosilka odličnega znanja, kakovostne izobrazbe, prodornih idej, kritičnega mišljenja, slovenske narodne zavesti in svetovljanskega duha.

Pohod k lehnjakotvornemu izviru

Če imajo v Zgornjesavski dolini Zelence, potem se Jezerjani s svojim lehnjakotvornim izviro z lahko kosajo s to tako pri domačinih kot tujcih priljubljeno naravno znamenitostjo.

ALENKA BRUN

Jezerško – Turistično-informacijski center (TIC) Jezerško je povabil na prvi pohod po razgledni sprehajalni poti do geološke posebnosti, lehnjakotvornega izvira v dolini Komatevra na Spodnjem Jezerskem ob kmetiji

Spodnji Virnik.

Povabilo je pritegnilo kar lepo število pohodnikov, ki so se v soboto zgodaj dopoldne zbrali pred TIC Jezerško in se nato v družbi turistične vodnice Lucije Muri odpravili na slabo uro dolg pohod k lehnjakotvornemu izviru. Gre za prav posebno naravno

znamenitost in kraj na Spodnjem Jezerskem, kjer kamenina nastaja tako rekoč pred našimi očmi. Zaradi posebnih sedimentov je namreč za vodo značilna velika vsebnost kalcijevega karbonata, ki se izloča v obliki lehnjaka takoj na izviru, kjer nastaja več deset metrov dolgo

in zelo slikovito, v bujno zelenje ujeto, pramenasto slapišče.

Do izvira je iz središča Jezerskega označena lahka pohodniška pot, ki poteka večinoma po gozdnih cestah. Malo se vzpenja, malo spušča, a če so otroci dovolj hodni, je primerna tudi za družine, ki obiščejo Jezerško in jih zanima spoznavanje kraja in njegove okolice. Čez izvir in slapišče je postavljen lesen podest z informacijsko tablo, ki obiskovalcem pojasnjuje, kaj je naravna lepota, ki si jo ogledujejo. Lahko bi jo primerjali s kranjskogorskimi Zelenci. Ne sicer po videzu, temveč po unikatnosti, izjemni »razglednici«, s katero nagradi obiskovalce.

Kot smo že omenili, je pot označena, vodi pa od središča Jezerskega mimo stare cerkve sv. Ožbolta, kjer je gorska panorama ob lepem vremenu resnično izjemna. Na Karničarjevi ekološki kmetiji, ki je v neposredni bližini cerkve, pa si lahko

Lehnjakotvorni izvir in vedoželjni otroci

privoščite še nakup kakšnega domačega izdelka. Izvedemo, da je to na Jezerskem edina tovrstna kmetija, kjer izdelke lahko tudi kupite. Če vas zanima notranjost cerkve, na kmetiji lahko dobite tudi ključ in pokukate vanjo.

Nadaljujete po poti do ekološke kmetije Spodnji Virnik in od tam dalje sledi še spust do lehnjakotvornega izvira, ki traja dobrih deset minut. Mi smo spoznali tudi družino Smrtnik s kmetije Spodnji Virnik, pokušili njihov odlični

kravji in kozji sir, domačo salamo, sirni namaz, se okrepčali z metinim sokom, mama Irena pa nam je zaupala, da se trenutno ukvarjajo s tem, da bodo v prihodnje odprli sirarno. So ekološka kmetija, ukvarjajo se z različno pridelavo in predelavo. Če bi želeli pri njih kaj kupiti, pa se morate prej najaviti. Mimogrede nam je še zaupala, da so imeli kar bogat kokošnjak in tudi rac jim ni manjkalo, a očitno sta orel in lisica naredila svoje.

Na izhodišče pohoda smo se vrnili po isti poti.

Skupinsko fotografiranje pohodnikov na kmetiji Spodnji Virnik

Polet z zračno ladjo nad Blejskim jezerom

Celoten protokol poleta je podoben kot pri letalu. Potnike – v potniški kabini oz. gondoli jih hkrati lahko leti od dvanajst do štirinajst – do cepelina pospremi kopenska posadka, ki da tudi nekaj varnostnih navodil. Potniki se v gondolo povzpnejo po lahkih aluminijastih stopnicah, ki jih pod zadnja vrata namesti član zemeljske posadke ... Polurni polet nad Blejskim jezerom je navdušil ...

URŠA PETERNEL

Lesce – Prejšnjo sredo je na letališču v Lescah gostovalo legendarno zračno plovilo Goodyear Blimp, ki so si ga prišli ogledat številni navdušenci. Žal pa vozovnic za polet ni bilo mogoče kupiti, saj so bili poleti nad Blejskim jezerom, Kranjem in Škofjo Loko namenjeni predvsem poslovnim partnerjem podjetja Goodyear, izžrebanim zaposlenim

ter zmagovalcem različnih nagradnih iger. Edinstveno priložnost, da smo poleteli z njim, pa smo dobili tudi nekateri novinarji in prav vse nas je polurni polet nad Blejskim jezerom povsem navdušil. Eden od novinarskih kolegov je celo zapisal, da je bila to ena od stvari na njegovem seznamu doživetij, ki jih želi uresničiti pred smrtjo ...

Celoten protokol poleta je podoben kot pri letalu. Potnike – v gondoli jih naenkrat

lahko leti od dvanajst do štirinajst – do zračnega plovila pospremi kopenska posadka, ki da tudi nekaj varnostnih navodil. Potniki se v gondolo povzpnejo po lahkih aluminijastih stopnicah, ki jih pod zadnja vrata namesti član zemeljske posadke. Na stopnicah je naenkrat lahko le ena oseba, poseben pa je tudi protokol vkrcavanja in izkrcavanja, saj dva potnika hkrati vstopita, dva pa izstopita, s čimer poskrbijo za enakomerno razporeditev teže v zračnem plovilu. Notranost je podobna kot v letalu, v potniški kabini so nameščeni letalski sedeži z varnostnim pasom, ki ga je treba pripeti med vzletanjem in pristajanjem, medtem ko je med samim poletom dovoljeno tudi sprehajanje po kabini in fotografiranje skozi (odprta) okna. Zanimivo je, da je v kabini tudi toaletni prostor, za sedeži pa papirnate vrečke za primer slabosti ... A polet je bil izjemno miren, tako zaradi odličnih vremenskih razmer kot dveh izkušenih pilotov, Fritza Guentherja in Katharine Board, ki sta povedala, da je na svetu manj

Pilota sta Nemeč Fritz Guenther, izkušeni glavni pilot in inštruktor, ki leti že več kot trideset let, in pilotka britansko-nemškega porekla Katharine Board, ki leti že od svojega dvaindvajsetega leta starosti. Kot sta dejala, je na svetu manj pilotov cepelinov kot astronautov. / Foto: Urša Peternel

Goodyear Blimp: zračna ladja na letališču v Lescah / Foto: Gorazd Kavčič

Polet nad Blejskim jezerom z edinstvenim Goodyear Blimpom je neponovljivo doživetje. / Foto: Žare in Uroš Modlic

Notranost cepelina je podobna kot v letalu, prostora je za dvanajst do štirinajst potnikov, v kabini je tudi toaletni prostor. / Foto: Urša Peternel

pilotov cepelinov kot astronautov. »Pilotirati Blimp ni jedrska znanost, je pa vendarle treba imeti izkušnje in upoštevati določena pravila,«

je dejal glavni pilot, ki prihaja iz Nemčije, s cepelinom pa leti že več kot tri desetletja.

Plovilo lahko leti s hitrostjo do 125 kilometrov na

Zunanji ovoj je narejen iz enakega materiala kot napihljiva igrala za otroke, za trebušasto obliko pa poskrbi notranji tlak helija. V notranjosti pa je še dodatna poltrda struktura iz aluminijastega okvirja in ogljikovih vlaken, na katero so pritrjeni trije motorji, vsak z dvesto konjskimi močmi. Optimalna višina za letenje je tristo metrov nad terenom.

uro, optimalna višina za letenje je tristo metrov nad terenom, četudi brez težav lahko leti na višini 3000 metrov, lebdi nad določeno točko ter preleti kar tisoč kilometrov. Prav zaradi velikega dosega in nizkega hrupa je odlična platforma za zračne posnetke na večjih športnih in drugih dogodkih. Tako je bil prisoten na olimpijskih igrah, tekmah Super Bowl, zagotavlja pa tudi spektakularne zračne posnetke avtomobilističnih dirk. Letos je Goodyear sklenil partnerstvo z Eurosportom, zato se je Goodyear Blimp podal na evropsko turnejo, med katero bo obiskal dirkaška prizorišča, tudi svetovno prvenstvo v vztrajnostnem dirkanju 24 ur Le Mansa.

Kot zanimivost omenimo, da je leta 1965 s svetlobnim napisom Help! lebdel tudi nad stadionom Shea v New Yorku, kjer je imela koncert legendarna skupina The Beatles. Kdaj se v Sloveniji ponovno lahko nadejamo obiska tega ikoničnega zračnega velikana, pa žal še ni znano.

Dneva teric tudi letos ne bo

Za razliko od lani tokrat niso krive protikoronske omejitve, pač pa je organizatorjem letos gostoljubje odrekla domačija, ki je gostila Dan teric.

ANA ŠUBIC

Davča – Sredi avgusta bi v Davči moral potekati tradicionalni Dan teric, a prireditve že drugo leto zapored ne bo. Lani je Turistično društvo (TD) Davča ni priredilo zaradi protikoronskih

omejitev, na letošnji Dan teric pa so se po besedah predsednika TD Lojzeta Jelenca začeli pripravljati takoj po sproščanju ukrepov, narkar je prišlo do zapleta. »Na domačiji pr' Vrhovc, kjer je doslej potekala prireditve, so nam odrekli gostoljubje.

Bili smo neprijetno presenečeni. Lastnik domačije pravi, da so se usmerili v drugo panogo turizma in da gostom obljublajo mir,« je razložil Jelenc. Dodal je, da se bodo potrudili, da bodo Dan teric znova priredili že prihodnje leto. »Če ne bo

možen dogovor o izvedbi na Vrhovčevi domačiji, bomo poiskali drugo lokacijo,« je napovedal.

Na Vrhovčevi domačiji so se v zadnjih letih začeli bolj resno posvečati turizmu. Postavili so glamping hiški, v kratkem bodo odprli

apartma, omogočajo tudi kampiranje in ribolov. Kot je pojasnil gospodar Andrej Kežzar, je bil vložek v nastanitvene kapacitete velik, zato se bojijo, da bi na rezervacijskem sistemu Booking prišli na slab glas zaradi ocen gostov, saj Dan teric za domačijo predstavlja veliko obremenitev. Gre namreč za množično prireditev, ki v enem koncu tedna privabi več tisoč obiskovalcev. »Zaradi prireditve bi se v izogib morebitnim slabim ocenam morali za vsaj deset dni odpovedati gostom. Postaviti

je treba prireditveni šotor, pokositi travnike, pa čeprav je včasih trava nizka, kar pomeni tudi izpad krme,« je razložil Kežzar. Povedal je tudi, da so se v TD Davča priprave na letošnji Dan teric zaradi negotovih razmer glede izvedbe začele pozno, zato je bilo premalo časa, da bi se lahko pogovorili in poiskali rešitve, da bi bila domačija čim manj oškodovana. »Možnost priprave Dneva teric pri nas bo vedno obstajala in mislim, da bomo prišli do dogovora,« je še dejal Kežzar.

Turistično doživetje v osrčju narave in gora

Neokrnjena narava Bohinja je tista, ki že vrsto let privablja turiste od blizu in daleč. S svojo lego na območju Triglavskega narodnega parka ponuja nešteto možnosti raziskovanja naravnih lepot in aktivnega preživljanja časa. Slovenski in tuji turisti so z nami delili izkušnje in doživetja v Bohinju.

MAŠA LIKOSAR

Ribčev Laz – Bohinj sodi med najbolj priljubljene turistične destinacije Mateja Cizmarika iz Slovaške. »Tu sem že tretjič in vedno znova me navduši pristnost narave in ljudi, ki so zelo prijazni in ustrezljivi. Vaša dežela se sicer nekoliko razlikuje od naše, veliko je rek, jezer in voda nasplah, kar mi je zelo všeč. Klima je zelo prijetna, osvežilna in sproščujoča. Ničesar ne pogrešam, okolje je popolno,« je dejal Matej Cizmarik in nam še zaupal, da zaradi pogojev v zvezi s covidom-19 ni imel nobenih

težav, niti pri prehajanju državne meje niti pri nastanitvi ali obisku znamenitosti.

David in Romaine iz Francije sta tokrat Slovenijo obiskala prvič. »Na spletni strani sva zasledila pohodno pot Juliana Trail, ki v Franciji ni posebej znana. Rada se podava na daljše pohodniške poti, ki ležijo v osrčju narave in gora. Zdi se, da Juliana Trail ni posebno oblegana, na poti sva večino časa sama, le redko srečava kakega pohodnika, kar nama je še posebno po godu, saj iščeva kraje, kjer ni gneče,« sta dejala francoska turista, ki bosta v Sloveniji ostala tri tedne. »Bohinj je na drugi

strani poln turistov. Opazila sva, da ga za en dan množično obiskujejo tudi domačini. So pa cene nekoliko višje. Privoščila sva si limonado, ki je stala tri evre, kar se nama zdi zelo drago. Za trenutek sva imela občutek, da jo uživava v centru Pariza, kjer so cene podobno zasojene,« sta še dodala.

Pestrost dejavnosti na vodi in ob njej

Urejenost, čistoča, mir, čudoviti pogledi in širok nabor dejavnosti pa so tisti, ki v Bohinj privabijo Damiro Horvata z družino iz Ljubljane. »Običajno si

izberemo eno izmed slovenskih destinacij in tu preživimo dva do tri dni. Tokrat smo si izbrali Bohinj, ki ga sicer ne obiščemo pogosto. Ob koncu tedna je bila velika gneča, ki ni dajala občutka, da že leto in pol živimo v razmerah epidemije. Je pa voda Bohinjskega jezera ledeno mrzla,« je pojasnil Horvat.

Anji Kovačič iz Nove Gorice je v Bohinju všeč osvežilna klima, ki ni prevročna. »V primerjavi z obmorskimi kraji se mi zdi, da tu ni pretirane gneče. Imamo majhno deklico, ki so ji všeč vse dejavnosti z vodo, obenem je jezero primerno za supanje. Zdi se mi, da je okolje varno za otroke. V bližini je tudi ranč s konji, ki ga radi obiščemo,« je še povedala Kovačičeva.

Enodnevni izlet v Bohinj

Bohinj že več desetletij obiskujeta Cijan in Marija Milovan iz Šempetra. Zaradi lanskoletne izkušnje s parkiranjem in visoko parkirnine sta se tokrat odločila, da na enodnevni izlet v Bohinj pripotujeta z vlakom in avtobusom. »Cene parkiranja so tu neznosne, tri evre na uro se nama zdi oduševajo. Z avtom je dostop do Bohinja praktično nemogoč,« sta poudarila in nadaljevala: »Kljub temu rada prihajava, tu imava prijatelje. Večino časa preživiva ob morju, zato nama

Domače in tuje turiste v Bohinju navdušuje pristna narava, ki ponuja mir in sprostitvev. / Foto: Primož Pičulin

Nudi nešteto možnosti raziskovanja naravnih lepot in aktivnega preživljanja časa. / Foto: Primož Pičulin

Bohinj je v vročih poletnih dneh zelo priljubljena turistična destinacija. / Foto: Primož Pičulin

Kolesarjenje na Kočevsko, 5. del

GREGA FLAJNIK

Četrty, zadnji dan smo kolesarili po Dolenjski. Prenočili smo v občini Straža in si pred spanjem privoščili kopanje v prijetno hladni reki Krki – dolenjski lepotic. Prespali smo v prenočiščih Ramar in lastnik mi je zaupal, da letos prvič oddajajo sobe tudi turistom. Prejšnja leta so jih namreč oddajali izključno serviserm, ki so iz tujine prišli popravljat stroje v novomeška podjetja. V času koronarske krize pa podjetja Revoz, Krka in Adria svoje proizvodnje niso obnavljala v tolikšni meri kot pred njo, zato je tudi serviserm, ki bi prenočevali, manj. In tako smo bili tudi mi deležni spanja v udobnih sobah.

Iz Straže smo naslednje jutro ob reki Krki kolesarili

do Češče vasi, kjer smo si ogledali olimpijski velodrom z leseno kolesarsko stezo, ki je na zavojih nagnjena, da kolesarji lahko dosežejo večje hitrosti. Poleg kolesarke steze so na voljo tudi dvestometrska štiristezna atletska krožna proga, osem sprinterskih stez ter še druge steze za atletiko. Vse naprave so pokrite z balonom, tako da lahko športniki trenirajo in tekmujejo v vseh vremenskih pogojih.

Kolesarjenje smo nadaljevali mimo tovarne prikolic in avtodomov Adria in kmalu zavili proti Mirni Peči. Na blagem vzponu smo se peljali mimo romskega naselja Žabjek. Nekateri hiše so precej revne in okoli njih je vse »nastlano«, medtem ko so si tisti bolj urejeni uredili pravlične hiške. Zanimivo je še

to, da so si električno napeljavno potegnili kar sami ter električne kable podprli z malo debelejšimi fižolovkami. »To je eno večjih romskih naselij pri nas in župan Novega mesta mora pogosto upoštevati njihove želje,« mi je zaupal eden od domačinov. Zanimivo se nam je zdelo, da skozi naselje vodi široka cesta, ki ima tudi kolesarsko stezo.

Pedale smo pritiskali v še nekaj blažjih klancev in prispeli v občino Mirna Peč. Tu sta osnovno šolo obiskovala dva velika moža: pesnik Tone Pavček in harmonikar Lojze Slak. Njima v čast so domačini zgradili sodoben muzej, v katerem lahko obiskovalci poleg ogleda harmonik, plošč, nagrad, fotografij, originalnega pohištva iz Slakove hiše in drugega materiala iz življenja

svetovno znanega harmonikarja doživijo tudi prvo Slakovo glasbo. Tisti, ki to znajo, se lahko na odru sami preizkusijo v igranju frajtonarice in zaigrajo kakšno Slakovo vižo, svoj nastop posnamejo z video spremljavo ansambla Lojzeta Slaka v tako imenovanem harmonika šovu, drugi gostje pa lahko zapojejo. Tudi mi smo zapeli najbolj znano Slakovo, že kar ponarodelo vižo V dolini tihi. Spominska soba Toneta Pavčka, kjer je shranjena večina njegovih knjig in si lahko obiskovalci ogledajo film o njem, je sicer v pesnikovi rojstni vasi Šentjurij nedaleč iz Mirne Peči. A nekaj knjig in njegovih fotografij je na ogled tudi v muzeju v Mirni Peči.

Po ogledu muzeja smo se odpeljali ob reko Temenico

GLASOVA KOLESARJENJA

Olimpijski velodrom v Češči vasi

in si na kraju, kjer je lepo urejen prostor za piknike, privoščili malico. Na postanku nas je obiskal župnik Janez Rihtaršič, sicer doma iz Lajš v Selški dolini, danes pa župnik v Mirni Peči. Glede na to, da so termometri tisti dan kazali več kot 35 stopinj

Celzija, smo se odločili, da na vlak sedemo kar v Mirni Peči in se odpeljemo proti Ljubljani. To je bil prvi kolesarski izlet, ki smo ga organizirali letos, in želim si, da bi nam jeseni uspelo organizirati še kakšnega.

(Konec)

Uspešni mengeški likovniki

V Likovnem društvu Mengeš so pridobili štiri certifikate natečaja Zlata paleta 2021. V društvo tudi grand prix Ex tempora Kranj.

IGOR KAVČIČ

Mengeš – Člani Likovnega društva Mengeš s svojimi deli tudi letos sodelujejo in se potegujejo za nagrade na natečaju Zlata paleta, ki ga organizira in vsako leto razpiše Zveza likovnih društev Slovenije. Člani Likovnega društva Mengeš so se odzvali na vse letošnje razpisane tematske sklope: V paru, Trenutek in Zaporedja. Kot je zapisala Helena Testen, se jim je pri oddaji del kljub epidemiji uspelo organizirati in prilagoditi razpisnim pogojem. Tričlanska strokovna komisija, ki so jo sestavljali slikarki Vesna Lenič Kreže in Saša Bezjak ter kipar in predsednik Zoran Poznič, je med prispelimi deli izbrala najboljša.

Priznanja in certifikate kakovosti je Zveza likovnih društev Slovenije avtorjem podeljevala na odprtju razstav posameznih tematskih sklopov. Certifikate kakovosti so prejele v prvem razpisnem tematskem sklopu, in sicer za osnovne tehnike in grafike Leonida

Goropevšek za grafiko z naslovom Linije, za klasično slikarstvo za delo Stran Nejka Terglav, za kiparstvo pa sta certifikata prejeli dve članici, in sicer Milica Tomšič za delo Spomin na Istro in Špela Magister za delo Nostalgija v ruševinah.

Zaključek Zlate palete 2021 bo to jesen v Delavskem domu Trbovlje s podelitvijo palet posameznikom in s podelitvijo plaket posameznim društvom. Vsi prejemniki certifikatov iz Likovnega društva Mengeš seveda lahko prejmejo še najvišjo nagrado – zlato, srebrno ali bronasto paleta.

V društvo pa je letos šla še ena nagrada, Aleš Koman je namreč prejel veliko nagrado (grand prix) na letošnjem Ex tempore Kranj 2021 – Zgodovinsko mesto, ki ga je letos tretjič organiziralo Kulturno društvo likovnikov Kranj. Udeleženci so na prostem ustvarjali na dve temi: Kranj – zgodovinsko mesto in prosta tema. Na razstavi se je predstavilo 29 avtorjev, Aleš Koman pa je s svojim delom V rovu prejel najvišjo nagrado.

Stran je naslov slike Nejke Terglav. / Foto: Helena Testen

Prijave za Festival ljubiteljskega igranega filma

Tržič – Festival ljubiteljskega igranega filma, ki ga organizira skupina Avantura (KD sv. Janeza Krstnika Kovor) v sodelovanju z Občino Tržič in JSKD OI Tržič, bo letos novembra potekal že četrtič. »Pripravljamo ga zato,« pojasnjujejo organizatorji, »ker vemo, koliko truda in ljubezni je vloženi v nastanek ljubiteljskega filma. Poleg tega se zavedamo, da je možnosti za predvajanje ljubiteljskega filma izven spletnega okolja zelo malo.« Na Festival ljubiteljskega igranega filma se lahko prijavijo vsi, ki so starejši od 14 let in so ali bodo posneli avtorski igrani film. Prijavijo se lahko posamezniki ali skupine, sodelovanje na festivalu pa je brezplačno. Strokovna žirija bo izbrala filme, ki bodo predvajani na platnu, večerne projekcije pa bodo na prostem. Najboljši filmi bodo tudi nagrajeni. Pogoje za prijavo na festival kandidati lahko preberete na spletni strani www.kamp-avantura.si pod zavihkom #FLIF/ Filmski festival FLIF 2021. Na elektronsko pošto festival.flif@gmail.com prijave zbirajo še slaba dva meseca, in sicer do 19. septembra. Festival bo potekal 6. novembra v Kovorju pri Tržiču, v primeru zaostrenih ukrepov zaradi covida-19 pa bo izveden na spletu.

Glas umetnikov šteje

V Galeriji Prešernovih nagrajencev je čez poletje še zlasti slišati Glas umetnikov. Tak je naslov aktualne razstave in nove knjige devetnajstih slovenskih umetnikov, akademikov in Prešernovih nagrajencev: osmih literatov, sedmih likovnikov in štirih ustvarjalcev s področja glasbe.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Galerija Prešernovih nagrajencev, ki zadnjih dvajset let deluje v Pavšlarjevi hiši v Kranju, je edinstvena. Iz najmanj dveh razlogov: v njej se srečujemo izključno s tistimi umetnicami in umetniki ter njihovimi deli in ustvarjalnostjo, ki so prejeli bodisi Prešernovo nagrado ali nagrado Prešernovega sklada, izjemna pa je tudi stalna zbirka galerije, v kateri je več kot dva tisoč umetniških del najvidnejših umetnikov in nedvomno predstavlja pomemben prikaz slovenske likovne umetnosti 20. in 21. stoletja.

Kot poudarja vodja galerije Marko Arnež, so v več kot 25-letnem delovanju Galerije Prešernovih nagrajencev Kranj spletli številne vezi z galerijami, muzeji, predvsem pa s posamezniki, ki so kakorkoli povezani z dobitniki Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada. Posebno mesto med institucijami ima zagotovo Slovenska akademija znanosti in umetnosti, saj se je njen dopisni član slikar in grafik Lojze Spacal (skupaj z Vladimirjem Makucem) prvi predstavil s pregledno razstavo grafik, takrat še v novoodprti galeriji Ravnikarjeve stebriščne dvorane Mestne občine Kranj. Že sta se samostojno predstavila tudi oba redna člana umetniškega razreda SAZU Emerik Bernard in Andrej Jemec, večkrat skupaj ali z drugimi umetniki kipar Drago Tršar, na ogled so bile razstave nekaterih že pokojnih članov.

V zadnjih letih so bili pesniki Milan Dekleva, Niko Grafenauer, Milan Jesih, Boris A. Novak gostje na več recitalih, ki jih prirejajo v galeriji, mnogi med njimi so se kot nagrajenci predstavili tudi na Shodu muz na kranjskem Parnasi, najdemo pa

Knjiga, posvečena umetnikom akademikom / Foto: Igor Kavčič

Vodja Galerije Prešernovih nagrajencev v prvem delu razstave Glas umetnikov / Foto: Igor Kavčič

jih tudi v pesniški zbirki Dotiki daljav, v kateri so predstavljeni vsi nagrajeni pesniki od leta 1947 dalje, ko so začeli podeljevati Prešernove nagrade. Zadnji del trilogije je v načrtu še letos.

Knjiga in razstava umetnikov akademikov

Tokrat pa so tako na razstavi v galeriji kot v publikaciji želeli predstaviti umetniško ustvarjanje akademikov z vseh področij njihovega ustvarjanja. Željo so uresničili s knjigo z naslovom Glas umetnikov, v kateri se na več kot 230 straneh predstavljajo člani iz razreda za umetnost Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki trenutno šteje 18 rednih in izrednih članov in eno izredno članico. Glas umetnikov pomeni tudi nadaljevanje že pred leti izdane knjige Drzne ptice sanj, v kateri so bili predstavljeni vsi s Prešernovo nagrado nagrajeni pesniki in grafična likovna zbirka SAZU, ki je bila na ogled v kranjski galeriji.

Knjiga je na neki način »avtopoetika«, saj je vsak umetnik med akademjskimi člani zastopan z

izbranim prispevkom, v katerem razloži svoj odnos do umetniškega ustvarjanja, kar daje knjigi še posebno vrednost. V uredniškem odboru sta bila poleg Marka Arneža še slikar in likovni teoretik Jožef Muhovič in umetnostni kritik in zgodovinar Milček Komelj.

Razred za umetnost Slovenske akademije znanosti in umetnosti trenutno šteje osemnajst rednih in izrednih članov ter eno izredno članico. Osem je pisateljev in pesnikov, sedem likovnih umetnikov ter trije ustvarjalci in ena ustvarjalka s področja glasbe.

vinar Milček Komelj. V knjigi so tako zastopani pesniki in pisatelji Milan Dekleva, Niko Grafenauer, Drago Jančar, Milan Jesih, Milček Komelj, Boris A. Novak, Boris Pahor in Zorko Simčič; slikarji, kiparji in arhitekti Emerik Bernard, Mirko Bratuša, Andrej Jemec, Stanko Kristl, Jožef Muhovič, Marko Marijan Mušič in Drago Tršar ter skladatelji in glasbeniki Lojze Lebič, Janez Matičič, Uroš Rojko in Nina Šenk.

Predstavljajo se različno, z esejji, aktualnimi razmišljanji, odlomki iz svojih literarnih del, s starejšimi ali aktualnimi, v zbirkah še neizdanimi pesmimi, reprodukcijami likovnih del, fotografijami arhitekturnih dosežkov ter notnimi zapisi skladb, njihove izvedbe pa so dodane na zgoščenki, ki je priložena knjigi.

Prav tako so dela vseh omenjenih na ogled na razstavi v vseh treh nadstropjih galerije. Razstavljeni dela posameznih umetniških področij se v prostorih prepletajo, lahko bi rekli, da so v sožitju slike in kipi s poezijo in prozo ali maketami arhitektov in originalnimi

notnimi zapisi skladateljev. Razstava je pravzaprav vizualni vpogled v knjigo – oba skupaj pa tvorita Glas umetnikov.

Ob ogledu razstave priporočamo tudi ogled filma, v katerem akademiki Nina Šenk, Borisa A. Novak in Jo-

žef Muhovič spregovorijo o svojih kolegih iz umetniškega razreda SAZU.

Glas umetnika je njegova svoboda

Kaj nam pove predstavitev umetnikov akademikov v Pavšlarjevi hiši, kaj nam sporočajo Prešernovi nagrajenci, ki so tudi člani SAZU? Predvsem to, da moramo biti odprti do različnih oblik in vsebin umetniškega izražanja. Ali kot odgovarja Marko Arnež v uvodnem besedilu v knjigi: »Če že ne moremo nikoli povsem izraziti tega, kar vidimo, slišimo ali celo mislimo, če se naše občutenje sveta pogosto izgublja v neizrekljive govorce, potem je odprtost do sveta, ki nas obdaja in ki ga nosimo v sebi, tista vrlina, ki naj bi bila temeljna lastnost čuječega umetnika.« In nadaljuje: »Umetniki, akademiki, Prešernovi nagrajenci s pričujočo knjigo in razstavo dokazujejo, da umetniškega izražanja ni mogoče zamejiti, da pesem noče in ne more biti ukročena, umetnikov glas in njegova govorica sta njegova svoboda, sta glagol, kot bi rekel Boris A. Novak.«

V vročem Kranju slavil Riccardo Verza

Dvodnevni kolesarski praznik, katerega vrhunec je bila nedeljska dirka 53. Velika nagrada Kranja – Memorial Filipa Majcna, je postregel z zanimivimi obračuni. Kot novi zmagovalec tradicionalne kranjske dirke se je vpisal Italijan Riccardo Verza.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot smo vajeni, je Kolesarski klub Kranj na vrhuncu poletja gostil dvodnevni kolesarski praznik. Na njem se je tudi letos zbrala večina slovenskih kolesarjev vseh starostnih kategorij, znova pa je prišlo tudi veliko tujcev.

Zlasti v soboto, ko so se tako mladi kot kolesarji v članski kategoriji pomerili v nočnem kriteriju, je veliko pogovorov potekalo o

izjemnih uspehih Tadeja Pogačarja, ki je le nekaj ur prej prejel prvo slovensko kolesarsko olimpijsko kolajno.

Absolutni zmagovalec atraktivnega nočnega kriterija, ki si ga je tudi letos ogledalo veliko navijačev, je bil Poljak Maciej Paterski iz ekipe Voster ATS Team, za njim pa se je na drugo mesto uvrstil David Per iz ekipe Adria Mobil, ki je tako postal tudi članski državni prvak v kriteriju. Drugo mesto

v državnem prvenstvu je osvojil Matic Maček, tretji pa je bil Tilen Finkšt (oba Gusto Santic). Maček je bil tudi najboljši v kategoriji do 23 let. Od domačih kolesarjev iz KK Kranj je bil najboljši Martin Lavrič na 13. mestu.

Na nedeljski 53. dirki Velike nagrade Kranja – Memorial Filipa Majcna je nastopilo 156 kolesarjev iz 28 ekip. Zmaga je šla letos v Italijo, saj imel v skupini ubežnikov na koncu največ moči Riccardo Verza iz ekipe Zalf Euromobil Fior. Drugi je bil Nemeč Felix Engelhardt, tretji pa Avstrijec Moran Vermeulen. Žal se našima najboljšima, Kristijanu Korenu, ki je nastopal za slovensko reprezentanco, in Davidu Peru, ki sta do konca vozila v vodilni skupini, ni uspelo uvrstiti na zmagovalni oder. V času zmagovalca je Koren osvojil šesto, Per pa sedmo mesto. Najboljša od domačih kolesarjev iz KK Kranj sta bila Nik Čemažar in Uroš Repše, ki sta osvojila 50. in 51. mesto.

Kot zmagovalec 53. Velike nagrade Kranja se je vpisal Italijan Riccardo Verza. / Foto: Gorazd Kavčič

Najboljši na državnem prvenstvu v kriteriju (z leve proti desni): Matic Maček, David Per in Tilen Finkšt / Foto: Gorazd Kavčič

»Z rezultati naše ekipe ne na včerajšnji kriterijski dirki ne danes ne morem biti zadovoljen. Je pa res, da smo imeli veliko smolo, saj je na današnji dirki padel Martin Lavrič, na katero smo veliko stavili. Žal

še ne vem natančno, kako poškodbo ima, verjetno pa gre za zlomljeno ključnico. Tako se nam letošnja smola s padci nadaljuje. Dejstvo pa je, da zato ni šlo po načrtih, fantom je padla morala in vrhunskih rezultatov

ni bilo,« je po dirki povedal trener domače ekipe Matjaž Zevnik, ki je sicer z organizacijsko ekipo znova opravil odlično delo, saj so tako domači kot tuji kolesarji vsi po vrsti pohvalili organizacijo.

Poletno vzdušje ob odbojki na mivki

S sobotnima večernima finalnima obračunoma, ko sta najprej slavili Tjaša Kotnik in Tajda Lovšin, nato pa še Daniel Pokeršnik in Črt Bošnjak, se je na igrišču Stara Sava v Kranju končalo Zavarovalnica Sava državno prvenstvo v odbojki na mivki, ki je poleg zanimivih odbojarskih tekem v gorenjsko prestolnico prineslo pravo poletno vzdušje.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Po tradiciji so se prvi obračuni med odbojarskimi dvojicami na mivki začeli že v četrtek, se nadaljevali

v petek ter se v soboto popoldne in zvečer zaključili s predstavami najboljših. Naslov prvakinja je letos uspelo ubraniti le Tjaši Kotnik, ki je tokrat igrala

skupaj s Tajdo Lovšin. V finalu sta se pomerili z Nino Lovšin ter njeno soigralko in reprezentančno kolegico Špelo Morgan. Z odlično igro Kotnikove v bloku

sta novi prvakinja prišli do prepričljive prednosti. Slavili sta v obeh nizih in se na koncu veselili prvega mesta ter naslova državnih prvakinj. »Skozi turnir sva postopoma napredovali in igrali vedno bolj suvereno. Nikoli nisva doživeli nobene večjega padca, za kar sva tudi trenirali. Je pa super zmagati doma, čeprav so najini cilji na splošno v tujini. Čim bolj se želiva dokazati v svetovni seriji,« sta povedali zmagovalki. Za Tajdo Lovšin je to drugi naslov državne prvakinja, za Tjašo Kotnik pa že peti. Drugo mesto sta osvojili Nina Lovšin in Špela Morgan, tretjega mesta pa sta se veselili mladi igralki in najprijetnejše presenečenje tega turnirja Maja Marolt in Iza Zbičajnik. Dvoboj za tretje mesto sta bili primorani predati reprezentantki Ira Kadunc in Asja Šen.

Naslov prvakov v moški konkurenci sta osvojila Daniel Pokeršnik in Črt Bošnjak (na sredini), druga sta bila Nejc Zemljak in Klemen Šen, tretja pa Alen Košenina in Rok Bračko. / Foto: Gorazd Kavčič

Malce bolj napet je bil finalni obračun pri moških, na koncu pa sta zanesljivo slavila Danijel Pokeršnik in Črt Bošnjak, ki sta premagala Nejca Zemljaka in Klemna Šena. Prva nosilca turnirja Bošnjak in Pokeršnik sta prvi set dobila z rezultatom 21 : 14. Tudi v nadaljevanju izmenjav nismo spremljali dolgo, saj sta Bošnjak in Pokeršnik z odličnim blokom in igro povedla in brez izgubljenega niza osvojila zlato medaljo. Danijel Pokeršnik je tako izenačil rekord Jasmina Čuturića, ki je svoj osmi naslov osvojil leta 2004. »Letošnji cilj je bil naslov državnih prvakov. Med igro sva se držala svoje taktike in hkrati ohranila svoj nivo igre. Vesel sem tudi za

Črtov prvi naslov državnega prvaka. Rad bi še nekaj let igral na enakem nivoju. Glava in telo sta na pravem mestu, motivacije pa tudi ne primanjkuje,« je po tekmi povedal Danijel Pokeršnik.

V boju za bron sta proti domačinu Juretu Glamočninu in Manuelu Grünwaldu slavila Štajerca Alan Košenina in Rok Bračko.

Tudi tokrat so odlično delo opravili organizatorji iz Odbojarskega kluba Triglav, ki so poskrbeli, da so uživali tako nastopajoči kot navijači.

Od danes do četrta bo v Športnem parku Ludus in na Pogačarjevem trgu v Ljubljani potekalo Odprto prvenstvo v paraodbojki na mivki.

Navijači so uživali v obračunih na mivki, tekmovalke in tekmovalci pa so poskrbeli za odlične predstave. / Foto: Gorazd Kavčič

PLANINSKI IZLET: SASSONGHER (2665 M N. M.)

Visoka spirala

Mogočen stolp nad Corvaro. Stolp, ki je videti kot spirala, ki se neskončno pne v nebo. Razglednik nad dolino Alta Badia.

JELENA JUSTIN

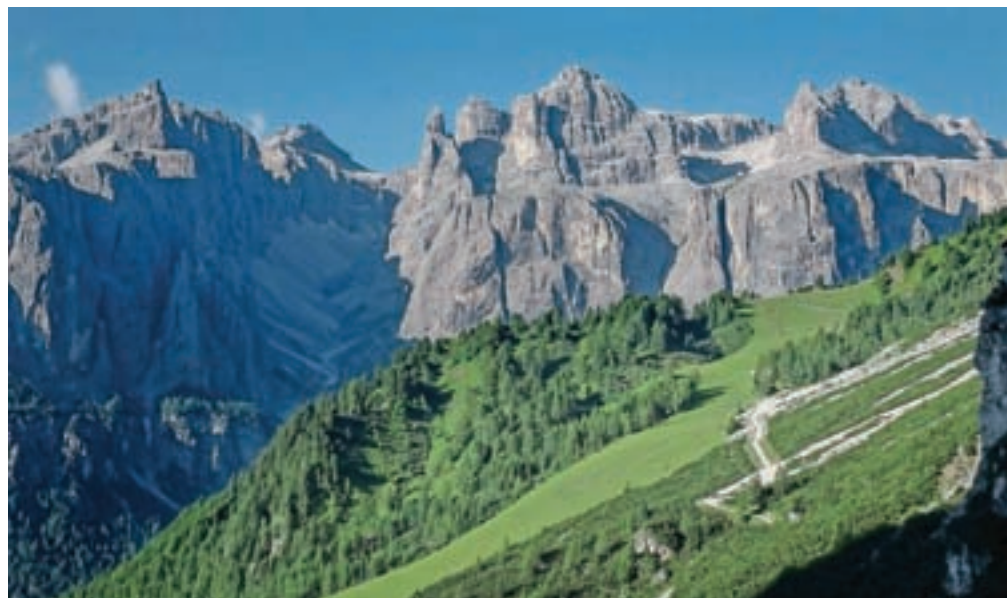
Ko se pripelješ v osrčje Dolomitov, v kraj Corvara, se nad njim v nebo pne mogočna spirala, ki je iz doline videti precej nedostopna, saj se strme stene skoraj navpično poganjajo k nebu. Na vrh vodi lepa planinska pot, ki je v kratkem detajlu zavarovana z jeklenico, da lažje premagamo skalni skok, sicer pa je pot povsem nezahtevna. Izhodišče vzpona je Colfosco. Kako pridemo do tja?

Skozi karavanški predor peljemo vse tja do Špitala ob Dravi, kjer zavijemo levo proti Lienzu. V Lienzu zavijemo proti Asslingu in kmalu prečkamo nekdanjo mejo z Italijo. Vozimo

proti Brunicku, kjer zavijemo levo v smeri Corvare in Arabbe. Po približno tridesetih kilometrih smo v Corvari, kjer zavijemo desno proti sedlu Gardena. Po nekaj kilometrih smo v Colfoscu. Zapeljemo se skozi vas Colfosco in parkiramo na parkirišču ob spodnji postaji žičnice, ki pelje do kočice Col Pradat.

Vzpon začnemo po asfaltirani cesti, mimo obširnih travnikov, kjer so pozimi smučišča. Asfalt zamenjamo makadam, ki nas pripelje do kočice Edelweiss. Od kočice nadaljujemo v smeri markacij št. 4, ob strugi hroudurnika. Sledi nekaj vzpona v ključih, ko se nam z desne strani pridruži pot iz Col

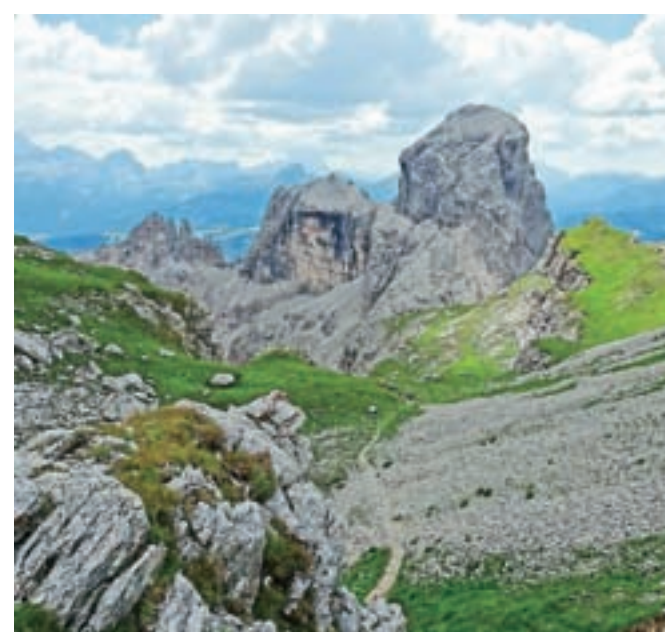
Prada, na razpotju pa zavijemo levo, na kar nas opozori smerokaz Sassongher. Sledimo poti proti severozahodu, mimo kapelice. Naša pot zavije desno in dobi oznako št. 7. V nadaljevanju prečimo strma, ponekod krušljiva pobočja, ki so delno izpostavljena, proti vzhodu. Hodimo pod steno. Načeloma udobna steza, ki nudi fantastičen razgled na pogorje Sella, nas pripelje na škrbino Forcello della Sassongher. Na škrbini nadaljujemo desno. V tem delu je na poti precej grušč, pot je krušljiva in strmo se vzpenja. Po krušljivem delu pridemo do zavarovanega dela, ki ni dolg, je pa dobrodošel. Po koncu zavarovanega dela

Pogled na pogorje Sella s poti, ki vodi na Sassongher / Foto: Jelena Justin

pot še vedno poteka proti vzhodu. Steza je široka, nato pa se v nekaj okljukih strmo vzpne na vršni greben, kjer se po ravnem sprehodimo do ogromnega križa, ki je na vrhu. Vrh nagradi s čudovitim razgledom na vse strani: od Civette, Marmolade, skupine Sella, Odle špic, Sasslonga itd.

Z vrha do škrbine Forcello della Sassongher sestopimo po isti poti, nato pa nadaljujemo po poti številka 7. Vendar le do prvega razpotja. Na razpotju zavijemo levo, na pot št. 5, ki se strmo dvigne, približno 200 višinskih metrov na škrbino de Gherdenacia. Na vrhu škrbine malce sestopimo, pred nami pa se odprejo čudoviti podi, sredi katerih se dviga indijanskemu vigvamu podoben vrh Col dala Sone, 2633 n. m. Nadaljujemo proti koči Puez, po poti št. 5, ki se čez približno 30 minut spremeni v pot 5-15. Ko pridemo do razpotja poti, kjer naša pot št. 5-15 nadaljuje proti koči Puez, zavijemo levo navzdol na pot št. 2, ki je del t. i. Dolomitске visokogorske poti. Zna

Pogled na naš Sassongher z vzpona na škrbino Gherdenacia / Foto: Jelena Justin

se zgoditi, da bomo do tega razpotja srečali zelo redke posameznike, na tej poti pa precej več. Po poti št. 2 sestopimo do škrbine de Ciampac Somafurcia, kjer zavijemo levo navzdol na pot št. 4. Pod nami bo jezero de Ciampe, ki pa je, kljub obilici snega v letošnji zimi, trenutno brez vode oz. je le zamočvirjen. Nadaljujemo po poti št. 4 do razpotja

pod kapelico, kjer prečimo v levo po poti 4a do zgornje postaje kabinske žičnice Col Pradat. Sestopimo po poti št. 3, strmo, a udobno in mehko do parkirišča pri spodnji postaji žičnice, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Nadmorska višina: 2665 m
Višinska razlika: 1200 m
Trajanje: 7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Na vrhu Sassongherja sta križ in nagrada: čudovit razgled na vse strani neba. / Foto: Jelena Justin

Recept za dober dopust

NEŽA MARKELJ

Sedim v recepciji in počasi vpisujem ime prijetne Nizozemke, jima s fantom razložim, kako lahko preživita popoldan ob Soči, in ju odpravim s hitrim »thank you«, ko vidim, da se je za njima nabrala že precejšnja vrsta novih gostov. K oknu pristopi uglajen gospod, njegov »dober dan« razkrije nacionalnost, ko pa mi pred nos pomoli osebno izkaznico, takoj ugotovim, da pred mano stoji nekdanji profesor. »Zdravo, vi ste me pa poučevali na prvi stopnji,« ga nagovorim in iskrenost obžalujem že naslednjo sekundo, ko me profesor po ovinkih in z rahlim razočaranjem povpraša, zakaj si nisem poiskala dela v kliničnem laboratoriju. Hja, razlogov je več kot preveč, si mislim, a jih raje obdržim zase, se izgovorim,

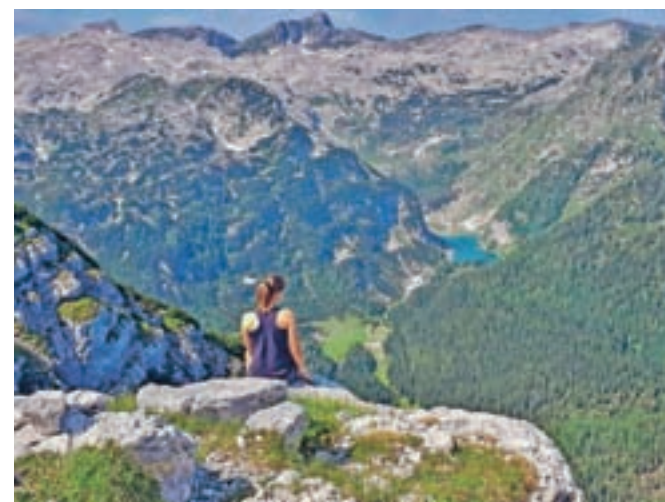
da bom tu le slab mesec in da naslednje leto zagotovo pridem označevat epruvetke, merit pH in analizirat vzorce krvi pod njegovo okrilje.

»Po napornem študijskem letu sem si pač mirno in brez slabe vesti izbrala študentsko delo, ki ga opravljam z veseljem, brez stresa in brez pritiskov, predvsem pa brez pričakovanj,« razlagam prijateljici Tadeji, ko se sprehajava po mulatjeri proti Krnskemu jezeru. Ona je bila letos že potisnjena v svet osemurnega delovnika, stresnih odločitev in težavnih šefov, mene pa je zavedanje, da bom čez dobro leto, po napisanem magistrski, pristala v njenih čevljih, vodilo v še malo mladostne brezskrbnosti in sprejela sem odločitve, ki jih nikakor ne obžalujem. To,

da se vsako jutro prebudim ob šumenju Soče, da sem na zraku, v naravi, ki mi riše nasmeš na obraz, da spoznavam prijetne, nove ljudi, da je moja glava popolnoma »na off«, v mehurčku zadovoljstva, veselja in sreče.

Zadnji dnevi pod trentarskim soncem se počasi iztekajo, jaz pa v Tadejini družbi uživam na travnatih pobočjih Velike Babe, ki se z dobrimi 2000 metri dviguje nad Krnskimi jezerom, in razpredam o odločitvah, ki jih sprejemam, in tistih, ki še pridejo. Na vrhu za hip osupneva ob čudovitem razgledu na Krn in Batognico, Bavški Grintavec, Kanjavec, vidi pa se tudi vse do Jezerskega Stoga in Bohinjskih planin. Problemi se za trenutek zdijo majhni in nepomembni, zato se odločim,

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Čudovit razgled na Krnsko jezero z vrha Velike Babe

da jih za prihajajoče poletne mesece stlačim v najgloblji predal in jih potegnem na plano, ko se bodo dnevi začeli krajšati in bo glava pripravljena na novo študijsko leto. Tadeja mi obljubi isto in se, medtem ko jaz hitim

na popoldansko izmeno, zlekne v visečo mrežo pred mojo prikolico, izklopi nadležno piskanje službenega telefona in s knjigo v roki končno zaplava v dopustniško vzdušje. Predlagam, da se ji pridružite!

Uvedli naj bi enotno plačilo na hektar

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga ukinitve plačilnih pravic in uvedbo enotnega plačila na hektar kmetijskih zemljišč. Intenzivne ravninske kmetije, ki so bile doslej deležne precejšnjih zgodovinskih dodatkov, bodo na slabšem, kot so bile doslej.

CVETO ZAPLOTNIK

Cerklje – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 2. julija začelo javno razpravo o predlogu strateškega načrta Skupne kmetijske politike Evropske unije za obdobje 2023–2027. V okviru razprave, ki bo trajala do sredine avgusta, bo več javnih posvetov, eden od teh je bil v sredo v Cerkljah, kjer so predlog načrta predstavili državni sekretar Aleš Irgolič in njegovi sodelavci, ki so

Ministrstvo bo še letos objavilo razpis za nakup rabljene gorske mehanizacije.

tudi odgovarjali na vprašanja udeležencev. Kot so povedali, strateški načrt vsebuje glavne usmeritve in ukrepe za izvajanje skupne kmetijske politike v Sloveniji, s katerimi bodo spodbujali pametno, odporno in raznoliko kmetijstvo, ki bo zagotavljalo prehransko varnost, krepili skrb za okolje, prispevali k doseganju

lahko na podlagi ocene stanja in ugotovljenih potreb prenese del denarja iz enega v drugi steber, Slovenija tako predlaga, da bi 150 milijonov evrov prenesli iz prvega v drugi steber. S tem bi si skupaj z denarjem iz državnega proračuna zagotovila skupno 197 milijonov evrov dodatnega denarja za naložbe kmetijskih gospodarstev in živilsko-predelovalne industrije, za kolektivne naložbe, agromelioracije, komasacije in namakalne sisteme, za naložbe v gozdarstvo, za kmetijsko-okoljske in podnebne ukrepe, ekološko kmetovanje in dobrobit živali, za mlade kmete ...

Predlagajo ukinitve plačilnih pravic

»Z novim modelom skupne kmetijske politike se zavzemamo za ukinitve plačilnih pravic in uvedbo enotnega plačila na hektar, to pomeni ukinitve zgodovinskih dodatkov, katerih večina vrednosti izvira iz leta 2006,« so v predlog strateškega načrta zapisali na kmetijskem ministrstvu in poudarili, da enotno plačilo na

Aleš Irgolič

pridobile tudi manjše kmetije. Na ministrstvu dajejo poudarek tudi prilagajanju kmetij na podnebne spremembe, povezovanju osnovne pridelave in predelave hrane, krepitvi kmetijsko-živilskih verig ter krepitvi položaja kmetov v teh verigah. Spodbujali bodo tudi ekološko kmetijstvo, akcijski načrt v Evropski uniji si zastavlja za cilj do leta 2030 izvajanje ekološkega kmetovanja na četrtini vseh kmetijskih zemljišč. Prvič naj bi uvedli plačila za kmetovanje na območju Natura 2000, poleg kmetijskih bodo na podeželju podpirali tudi dopolnilne dejavnosti

Stane Bergant

Eden njihovih finančnih virov so tudi neposredna plačila, s prenosom dela sredstev iz prvega v drugi steber se bo nabor prejemnikov teh plačil zmanjšal, s tem pa tudi motivacija za kmetovanje na teh območjih, je dejal Bergant in dodal: »Pohvalno je, da država namenja paši v hribovskih območjih večjo pozornost. Žal pašo v zadnjem obdobju vse bolj otežujejo zveri, posledica je opuščanje živinoreje in kmetovanja. Ko pa gorski kmet opusti kmetovanje, je zemlja za zmeraj izgubljena za kmetijske namene.«

Najboljši ukrep: pomoč mladim kmetom

Gašper Kleč iz Razvojne agencije Sora je dal pobudo, da bi država za ukrep Leader namenila več denarja, kot ga predvideva v strateškem načrtu. Interes za projekte, ki povezujejo različne deležnike na podeželju, je namreč zelo velik, na razpisih lokalnih akcijskih skupin so zaprosena sredstva vedno višja od razpisanih. Barbara Lombar, mlada prevzemnica kmetije iz Babnega Vrta in predsednica sveta kranjske območne Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije, je menila, da je strateški načrt preobsežen in napisan preveč učeno. Dejala je, da ne podpira prenosa sredstev iz prvega v drugi steber in da bi pri proizvodni vezanih plačilih morali dati poudarek gorskim in malim kmetijam, še posebej pa tistim, ki so po velikosti nekje vmes med malimi in velikimi. Okoljski ukrepi naj bodo takšni, da jih bodo kmetje z veseljem izvajali, ne pa da jim bodo le veliko administrativno breme. Mojca Pustovrh iz Gospodarskega interesnega združenja fitofarmacije se je zavzela za posodobitev liste prepovedanih aktivnih snovi v kmetijstvu. Kot je dejala, bo v prihodnje boleznin in škodljivcev še več, fitofarmaceutskih sredstev za njihovo zatiranje

Robert Golc

pa manj, zato ni potrebe, da bi ob vseh evropskih omejitvah na tem področju Slovenija sprejemala še svoje. Mirko Jenko iz Kmetijske zadruge Cerklje je dejal, da se mu med vsemi ukrepi kmetijske politike zdi najboljši ukrep pomoč mladim prevzemnikom kmetij. »Če bi o tem lahko odločal, bi se temu ukrepu posebej posvetil, saj bo potlej tudi izvajanje ostalih ukrepov lažje in učinkovitejše,« je dejal in dodal, da iz prakse vidi, kakšne spremembe se dogajajo na kmetijah z mladimi prevzemniki. Gregor Mlakar iz gorsko-višinske kmetije je dejal, da

S spremembo kmetijske politike bodo poskrbeli tudi za socialno varnost gospodarjev, ki bodo kmetijo predali mlademu prevzemniku.

bo uvedba degresije pri kmetijskih plačilih zelo prizadela pašne skupnosti. »Če jih ne bo degresija, jih bodo pa zveri,« je bil slikovit. Opozoril je tudi na birokratske težave, s katerimi se srečujejo kmetje pri preselitvi prostorsko utesnenih kmetij na novo lokacijo.

Intenzivne kmetije bodo dobivale manj subvencij

Robert Golc, kmetijski svetovalec in kmet, ugotavlja, da imajo ravninske kmetije na Gorenjskem letno od dvesto do tristo evrov in ponekod celo do petsto evrov zgodovinskih plačil na hektar, skupaj s plačili za zeleno komponento pa petsto in več evrov na hektar. Z ukinitvijo plačilnih pravic in uveljavitvijo enotnega plačila na hektar bo po Golcovi hitri izračuni približno tisoč kmetij na ravninskem območju Gorenjske, kjer je največja koncentracija prireje mleka v Sloveniji, izgubilo približno polovico neposrednih plačil. Kar zadeva proizvodno vezana plačila,

Mirko Jenko

Golc pogreša plačila za sektor zelenjava. Pri investicijah v hleve in druge kmetijske objekte gorenjski kmetje niso uspešni na razpisih, ker zaradi upoštevanja razvitosti občine ne dobijo zadosti točk. »Ali je kmet kriv, da je doma na razvitem delu Gorenjske?!« je dejal Golc in potlej zastavil še več vprašanj: »Ali se kdo, ob stalnem poudarjanju dobrobiti živali, sprašuje tudi za dobrobit kmetov? Kako bo nova kmetijska politika preprečila prakso, da nekdo odda samo zbirno vlogo, kmetuje pa ne, s kakšnimi mehanizmi bo spodbudila povečevanje kmetij, kaj bo naredila za to, da bo v prihodnje poklic kmeta bolj privlačen?«

Oklepajo se subvencij, kmetujejo pa ne

Franci Bogovič, evropski poslanec in kmet, je ugotavljal, da se nekateri kmetje zelo oklepajo subvencij, ne kmetujejo pa več. Strinja se z ukinitvijo plačilnih pravic, prerazporeditev 150 milijonov iz prvega v drugi steber se mu zdi nenavadna, morda bi lahko prenesli manjši znesek in s tem manj osiromašili neposredna plačila. V Evropski uniji je stopnja povezovanja kmetij bistveno večja kot v Sloveniji, je dejal in dodal, da povezani kmetje lahko skupno nastopajo na trgu in dosegajo na trgu boljše pogoje. Jože Mulej, kmet s Sela pri Bledu, je na podlagi podatkov iz strateškega načrta izračunal, da bo po novem kmetija dobivala 30 odstotkov manj subvencij kot doslej, v zadnjem letu pa je izgubila še tri ali štiri cente na liter pri odkupni ceni mleka. Marko Dolinar iz Govedorejskega poslovnega združenja nasprotuje prenosu sredstev iz prvega v drugi steber. Kot pravi, večina kmetij na ravninskem območju iz neposrednih plačil dobiva plačila, s katerimi pokrijejo prispevke za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje.

Del udeležencev gorenjskega posveta o predlogu strateškega načrta skupne kmetijske politike

okoljskih in podnebnih ciljev Evropske unije ter krepili družbeni in ekonomski razvoj podeželskih območij. Dokument prvič doslej opredeljuje celotno skupno kmetijsko politiko, v prvem stebru neposredna plačila in kmetijske trge, v drugem pa politiko razvoja podeželja.

Od neposrednih plačil k naložbam

Slovenija bo v petletnem obdobju imela na voljo 1,2 milijarde evrov evropskega denarja. Za neposredna plačila ter podpore za vinogradništvo in čebelarstvo (prvi steber) bo na voljo 535 milijonov evrov, za politiko razvoja podeželja (drugi steber) pa 701 milijon evrov. Vsaka država, članica Evropske unije,

hektar in za vse upravičene površine pomeni bolj razumljiv in pregleden sistem. Ohranili naj bi proizvodno vezana plačila za sektorje v težavah, na ministrstvu predlagajo, da bi jih namenili predvsem za rejo goved in drobnice na gorskih območjih.

Ukrepi za generacijsko pomladitev na kmetijah

Razvoja kmetijstva tudi ni možno pričakovati brez generacijske pomladitve, ugotavljajo na kmetijskem ministrstvu, zato v strateškem načrtu predlagajo za naslednje petletno obdobje različne ukrepe za mlade kmete – zagonske in naložbene podpore ter podpore za prenos znanja in inovacij. Finančne podpore za naložbe bodo lahko

ter družbene storitve v okviru pametnih vasi, novost so podpore za tako imenovane ekoregije ...

Manj denarja za neposredna plačila

V razpravi je bilo slišati različna mnenja in predloge. Hribovski kmet Stane Bergant iz Kokre je ugotavljal, da je v Sloveniji poleg večjih, profesionalnih kmetij še osemdeset odstotkov kmetij, večinoma na območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje, ki imajo do deset glav velike živine oziroma do deset hektarjev zemljišč. Te kmetije so zelo pomembne za obdelanost in poseljenost podeželja, a se samo s kmetovanjem ne morejo preživljati.

Številna reševanja v gorah

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli konec tedna so ekipe za reševanje znovala veliko dela. Na območju Košutnikovskega turna je planinka zašla s poti in se po zdrsu na suhi travi poškodovala. Pod Domom Valentina Staniča je na planinca padel kamen in ga poškodoval. Tudi v soteski Vintgar je obiskovalko huje poškodovala skala, ki se je skotalila s pobočja. Gorski reševalci GRS Radovljica so na kraju oskrbeli hudo poškodovano turistko in jo v sodelovanju z dežurno ekipo GRZS z Brnika in helikopterjem Slovenske vojske prepeljali v UKC Ljubljana.

Planinke in planince je kar nekajkrat obšla slabost, tako da je bilo potrebno reševanje na območju Stola, pri Češki koči in v Tamarju. Dva obnemogla planinca so

ekipe v nedeljo rešile tudi z območja Gozda - Martuljka.

Na strmih pobočjih Vratnika so kranjskogorski gorski reševalci zaradi nezkušenosti in nepoznavanja terena reševali skupino trinajstih Čehov, na Jerebikovcu pa so gorski reševalci posredovali na neprehodnem terenu, kjer so se planinci izgubili. Gorski reševalci GRS Mojstrana so z vrhno tehniko zaplezane spravili nazaj na prehodni teren. Vsi so bili nepoškodovani.

»Znova pozivamo k previdnosti pri obiskovanju gora in upoštevanju nevarnosti, ki jo močno povečujejo neznanje o gibanju v gorah, slaba oprema, nepoznavanje terena in precenjevanje lastnih zmoglosti. To so tveganja, ki bodo za ljudi zelo nevarna tudi v nadaljevanju sezone,« opozarjajo policisti.

Tudi ta konec tedna so imele ekipe za reševanje v gorah veliko dela. / Foto: Gorazd Kavčič

Kolesarji so krivi tudi sami

VILMA STANOVNIK

Kranj – Konec tedna so bili v štirih nesrečah s telesnimi poškodbami udeleženi kolesarji. Tako je kolesar zaradi neprilagojene hitrosti padel v Kranjski Gori. Bil je tudi pod vplivom alkohola (0,78 mg/l). Še en kolesar je zaradi hitrosti na Bledu trčil v osebni avtomobil. V Šenčurju je bil kolesar žrtev izsiljevanja prednosti voznika, proti kateremu poteka tudi postopek zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola. V Radovljici se je kolesarka poškodovala po trčenju v osebni avtomobil. Policisti pravijo, da okoliščine kažejo na njeno krivdo. Konec tedna

sta se zgodili še dve nesreči s poškodbami. V Cerkljah na Gorenjskem sta trčila motorist in osebni avtomobil. Kot ugotavljajo policisti, okoliščine kažejo na izsiljevanje prednosti s strani motorista. V Letenicah pa je voznik zapeljal s ceste in se lažje poškodoval, šlo pa naj bi za zdravstvene težave. »Pozivamo k previdnosti in upoštevanju prometnih pravil,« opozarjajo policisti in dodajajo, da so ob koncu tedna obravnavali tudi nesreči s samoudeležbo uporabnika skiroja in kolesarja izven ceste. Uporabnik skiroja je na parkirišču trčil ob rob pločnika in padel, kolesar pa je padel pri skoku v kolesarskem parku.

Smrt mladega motorista

Žiri – V petek zvečer se je na lokalni cesti Žiri-Smrečje, pri odcepu za Hlevni Vrh in Vrh Svetih Treh Kraljev zgodila huda prometna nesreča, v kateri je umrl voznik motornega kolesa. Po do sedaj znanih podatkih je 16-letnik vozil po lokalni cesti iz smeri Žiri proti Smrečju. Z motornim kolesom je zapeljal desno izven vozišča na makadamsko izogibalnišče in kljub zaviranju trčil v kamniti prepust pod nivoevo vozišča. Zaradi hudih poškodb je na kraju nesreče umrl. Med vožnjo je uporabljal zaščitno čelado. Policisti Postaje prometne policije Ljubljana okoliščine nesreče še preiskujejo.

Nižje kazni za prehitro vožnjo, višje za telefoniranje

Državni poslanci so pred parlamentarnimi počitnicami potrdili novelo zakona o pravilih cestnega prometa, ki med drugim prinaša nižje kazni za prehitro vožnjo, uvaja možnost zavijanja v desno tudi ob rdeči luči na semaforju ...

SIMON ŠUBIC

Kranj – O noveli zakona o pravilih cestnega prometa se je v zadnjem letu dni veliko govorilo, saj prinaša kar nekaj novosti. Poglejmo si najbolj zanimive.

Med drugim so se znižale globe za prekoračitev hitrosti. Če ste doslej na primer v naselju omejitev hitrosti 50 km/h prekoračili za od 30 do 50 km/h, vas je – poleg kazenskih točk – doletela denarna kazen 1000 evrov. Po novem bo globa za prekoračitev hitrosti v naselju od 30 do 40 km/h znašala 500 evrov, če boste prehitri za od 40 do 50 km/h, pa 750 evrov. Kazni se znižujejo tudi pri omejitvi hitrosti 90 km/h ter na hitrih cestah in avtocestah.

Višja kazen za telefoniranje

A globe so se tudi zvišale. Za kršitev prepovedi ustavljanja ali parkiranja na označenem parkirnem mestu za invalide je nova globa 200 evrov, prej je bila 80 evrov. Strožje se bo sankcionirala tudi uporaba telefona med vožnjo – z zdajšnjih 120 evrov globe so kazen dvignili na 250 evrov in tri kazenske točke. Takšna bo kazen tudi za ostala početja, ki vozniku zmanjšujejo njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila, torej uživanje hrane, ličenje, branje knjig in časopisov, uporaba prenosnih računalnikov ... Za voznike, ki ne potrebujejo vozniškega dovoljenja (kolesarji, lahka motorna vozila), pa se kazen zvišuje s 40 evrov na 120 evrov.

Strožje se ureja tudi obravnava voznikov, ki ne upoštevajo pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, nameščenih na vozilih s prednostjo za spremstvo in v spremstvu, ter tistih, ki se priključijo vozilu s prednostjo. Za udeleženca v prometu je za kršitev predlagana globa v višini 160 evrov (zdaj 80 evrov), za voznika pa 300 evrov (zdaj 160). Za nedovoljeno priključitev vozilu s prednostjo, vozilu za spremstvo ali vozilu v spremstvu ali njihovo prehitavanje je predvidena globa 300 evrov (zdaj 80), za nameščanje naprav za dajanje

Kazni za prekoračitev hitrosti se bodo znižale, strožje pa bo sankcionirana uporaba telefona med vožnjo. / Foto: Tina Dokl

posebnih svetlobnih in zvočnih znakov na vozila, na katerih teh naprav ni dovoljeno uporabljati, pa bo voznik kaznovan s 160 evri.

Z novelo so se lotili tudi reševanja problematike izogibanja plačila za prekršek, ki je bil zaznan brez ustavljanja oziroma z avtomatskimi merilniki hitrosti. Pogosto se dogaja, da na posnetku kamere ni mogoče jasno določiti voznika, ki je storil prekršek. Ker je avtomatski prenos kazni na lastnika oziroma uporabnika vozila lahko sporen, se bo po novem lahko fizična oseba – lastnik vozila – kazni izognila, če dokaže, da prekrška ni storila.

Zavijanje desno ob rdeči luči

Med zanimivimi novostmi je tudi možnost zavijanja desno ob rdeči luči na semaforju. Novo pravilo namreč vozniku dovoljuje, da ob rdeči luči na semaforju, ki mu je dodan prometni znak za vožnjo desno ob rdeči luči na semaforju, zapelje desno, vendar le, če je smer prosta. Z novelo se določajo tudi pogoji za udeležbo lahkih motornih vozil v cestnem prometu, kamor sodijo invalidski vozički ter skiroji in rolke na električni pogon. Z njimi bo dovoljena vožnja le po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni ali niso prevozne, pa bodo uporabniki lahko vozili ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 50 kilometrov

na uro. Ob tem so določili tudi primerno bočno razdaljo 1,5 metra pri prehitovanju kolesarjev, voznikov lahkih motornih vozil in voznikov mopeda, katerih konstrukcijska določena hitrost ne presega 25 kilometrov na uro. Voznik in potnik na kolesu in lahkem motornem vozilu, razen voznik invalidskega vozička na motorni pogon, morajo imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.

Na področju alkohola so popravki »kozmetični«. Med pomembnejšimi spremembami je, da bodo lahko ob izpit tudi učitelji vožnje ali spremljevalci, če odklonijo preizkus alkoholiziranosti ali test na droge. Zaradi alkoholiziranosti bo z denarno kaznijo kaznovan tudi kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila in voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja, kazenske točke pa se tem voznikom ne bodo izrekale. Enako velja tudi za kolesarje in voznike lahkih motornih vozil. Novela tudi določa, da alkohola ne sme imeti v organizmu voznik, ki preizkuša avtomatizirana vozila oziroma sisteme za avtomatizirano vožnjo. V času preizkušanja avtomatiziranih vozil bo na avtocestah in hitrih cestah njihova največja dovoljena hitrost 100 km/h, na ostalih cestah pa 50 km/h.

Znižuje se omejitev glede uporabe zadrževalnega sistema (otroškega sedišča) v avtih. Namesto meje 150 centimetrov višine bodo

lahko po novem samo z varnostnim pasom za odrasle zavarovani vsi otroci, ki so višji od 140 centimetrov in tehtajo najmanj 36 kilogramov.

Uvaja se t. i. skupni prometni prostor, v katerem ni jasne delitve cestišča in pločnika. Namesto označb, ki določajo, kje lahko pelje motorizirano vozilo, kje kolesar in kje lahko hodi pešec, imajo vsi prosti izbiro, kako se bodo gibali. Največja dovoljena hitrost v območju skupnega prometnega prostora bo 20 km/h, lahko pa tudi 30 km/h, če bo tako določeno s prometnim znakom.

Nova pooblastila tudi redarjem

Novela tudi širi pooblastila mestnim redarjem, nadzornikom Darsa in uslužbenecem Finančne uprave. Redarskim pooblastilom med drugim dodaja nadzor nad razvrščanjem v križiščih in upoštevanjem prepovedi vožnje v polno križišče pri zeleni luči, redarji pa bodo lahko kontrolirali tudi novo kategorijo »lahkih motornih vozil«.

Uslužbenici Finančne uprave bodo imeli v okviru finančnega nadzora pooblastila za samostojen nadzor vseh vozil v prometu (doslej v spremstvu policije), razen vozil s spremstvom, s prednostjo ali Slovenske vojske. Nadzorniki Darsa pa bodo prejeli nova pooblastila za nadzor prometa v času zimskih razmer in nadzora tovornih vozil ter glede kršitev prometne signalizacije in svetlobnih znakov.

SUPERJUNAKI SO NAZAJ

Ko so se s poletjem sprostiti ukrepi, se je odprl tudi kranjski Cineplexx. Najprej so povabili na ogled znane Marvelove junakinje Črna vdova, v nadaljevanju na platna kinematografa prihajajo zanimivi animirani filmi, v začetku avgusta pa se vrača Odred odpisanih z novo misijo.

Alenka Brun

Kinodvorane Cineplexxa po Sloveniji so odprli, ko so se ukrepi dovolj sprostiti. »Ljudje so pogrešali tista prava doživetja filmov, ki jih lahko dobijo samo v kinu. Ogled na velikem platnu v zatemnjeni dvorani in ob vrhunskem ozvočenju se ne more primerjati z ogledom filma na prenosnem računalniku ali mobilnem telefonu v domači dnevni sobi,« pove Andreja Purger iz podjetja Cineplexx Slovenija in poudari, da si ponovnega zaprtja seveda ne želijo. »To bi bil za naš posel hud udarec, saj smo po dolgih mesecih praktično komaj spet odprli in še vedno bolj kot ne 'oživljamo' posel.«

Nadaljuje: »Poletje prinaša pestro ponudbo filmov za vsak filmski okus, razveseljuje pa predvsem mlade, ki imajo v času šolskih počitnic več prostega časa. Najmlajši si lahko ogledajo sinhronizirani animirani uspešnici Krudovi 2 in Space Jam: Nova legenda (na voljo tudi s

podnapisi), poletni animirani hit Luka, Tačke na patrolji: Film, konec poletja pa prihaja Mali šef: Družinski posli. Hita tega poletja sta zagotovo akcijski spektakel Hitri in drzni 9 ter Marvelova junakinja Črna vdova. Tu so še družinska pustolovščina Križarjenje skozi džunglo, znanstvenofantastična akcija Odred odpisanih: Nova misija, akcijska komedija Glavni junak ter akcijska grozljivka Soba pobega 2: Brez izhoda.«

Krudovi, Luka, džungla in Odred odpisanih

Med priljubljenimi animiranimi filmi razveseljujejo otroke te dni zagotovo Krudovi: Nova doba in Luka, pod katerega se podpisujeta Disney in Pixar.

Krudovi potrebujejo nov kraj za življenje in tako se prva prazgodovinska družina odpravi v svet iskat varnejši kraj za svoj dom. Ko odkrijejo idiličen obzidan raj, ki ustreza vsem njihovim potrebam, so prepričani, da so njihovi problemi rešeni. Ampak ... Tam že živi druga družina, Boljširod

Luka in Alberto / Foto: arhiv Cineplexxa (Blitz film & video distribution)

(Bettermans), ki so s svojo dodelano hišico na drevesu, neverjetnimi izumi in namakalnimi hektari svežih pridelkov na evolucijski lestvici kar nekaj korakov pred Krudovimi ...

Iz Disney in Pixar Studiev pa prihaja na velika platna morská, zabavna in srčna zgodba o prijateljstvu dveh fantov, ki bosta doživela nepozabno poletje. Film vas popelje na nepozabno pustolovščino z Luko in Albertom, dvema prijateljema, ki sta pravzaprav morski bitji, a se na kopnem spremenita v človeka. Ampak nihče ne sme izvedeti zanju. Prav zato imata eno samo misijo: nikakor se ne smeta zmočiti. Ob svojih popotovanjih po zemeljskem svetu na površju doživljata veliko zanimivih stvari, pri vsem tem pa se morata še naučiti, kako biti navadna dečka. Film pripoveduje srčno zgodbo o prijateljstvu in nepozabnih poletnih dogodivščinah.

V filmu Križarjenje skozi džunglo se lahko pridružite priljubljenima Dwaynu Johnsonu in Emily Blunt na avanturi življenja,

vznemirljivi vožnji po Amazonki s pametnim skiperjem Frankom Wolffom in neustrašno raziskovalko dr. Lily Houghton. Predpremiere filma bo v Cineplexxu Kranj 28. julija, medtem ko Odred odpisanih z novo misijo prihaja na velike zaslone 4. avgusta – takrat bo Cineplexx Kranj gostil predpremierno filma v sklopu dogajanja Večerov superjunakov.

Pogoj PCT

Za obiskovalce predstav je poleg pravil in priporočil NIJZ obvezno tudi dokazilo o izpolnjevanju enega od pogojev PCT: potrdilo o prebolelosti, cepljenju ali negativen izvid testa PCR (ne starejši od 72 ur) ali antigenškega testa (ne starejši od 48 ur). Pogoj PCT za mlajše od 15 let ne velja. Blagajna kina se odpre 30 minut pred prvo filmsko projekcijo, kino pa je odprto vse dni v tednu, razen ponedeljka. Torki pa do konca septembra ostajajo dan za obisk kina, saj si filme lahko ogledate po znižani ceni vstopnic.

Križarjenje skozi džunglo / Foto: arhiv Cineplexxa (Blitz film & video distribution)

DOPOLNILA JIH BO OSEMDESET

Alenka Brun

Margareta Žibert (rojena Sajovic) oziroma Metka, kot jo kličejo domači, se je rodila 30. julija 1941 v Orehovljah. Tam je živelá do nedavnega, pred štiri meseci pa je odšla v Dom starejših občanov Preddvor. Ima dva odrasla sinova in štiri vnuke. Odraščala je v delavski družini, kjer se je rodila kot najstarejša od osmih otrok. Upokojitev je dočaka-

so dejavnosti, ki so slavljeno, ki bo v petek dopolnila osemdeset let, vedno izjemno veselile. Življenju v domu pa se še privaja.

Robert pove, da so nedelje njeni dnevi. Domači jo peljejo na kakšno kosilo v restavracijo; nekam, kamor je rada hodila ali želi iti. Tako so jo v nedeljo peljali na morje, kar je bilo tudi del rojstnodnevnega darila. S pokojnim možem Antonom, ki je pokopan v Predosljah (umrl je oktobra 2016) in ga redno obiskujejo, sta vsa dolga leta skupnega življenja hodi-

Metka Žibert / Foto: osebni arhiv

la kot tajnica v računovodstvu v Planiki v Kranju, aktivna je bila tudi v Društvu upokojencev Predoslje ter Krajevni organizaciji Rdečega križa Britof - Orehovlje, kjer je bila na koncu predsednica. Tam je prenehala delati zaradi prevelikega obsega dela, vseskozi pa ji je pomagal tudi sin Robert. Vrtnarjenje, hoja, branje romanov

la tudi na Dolenjsko, kjer sta se ukvarjala s poljedelstvom. Tam sta si ustvarjala drugi dom, pravijo njeni. »Pridevala sta vino, gojila pšenico, koruzo, krompir in raznorazna zdravilna zelišča, ki smo jih v zimskem času imeli za čaje.« Tam sta s sinovoma in vnukoma preživela velik del svojega življenja, zaključijo.

Priljubljeni Prifarci nastopili v Preddvoru

Šotor v grajskem parku gradu Dvor v Preddvoru je v soboto gostil nastop Prifarckih muzikantov. Obiskovalci koncerta niso skrivali, da se veselijo nastopa Prifarcev, kot jih slovenska publika že vrsto let skrajšano imenuje. Tako organizator kot obiskovalci pa so tudi upoštevali nova pravila, ki jih je tik pred zdajci uvedel NIJZ, in sicer obvezen pogoj PCT.

V sklopu delavnic nastane tudi marsikaj uporabnega.

USTVARJALNE POČITNICE

V Zavodu Poljanska dolina so se odločili otrokom počitnice polepšati z ustvarjalnimi delavnicami, ki potekajo ob sredah v Šubičevi hiši in ob sobotah na dvorcu Visoko.

Mateja Rant

Ze od začetka šolskih počitnic si lahko otroci v Poljanski dolini počitniške dneve krajšajo z brezplačnimi ustvarjalnimi delavnicami, ki jih vsako sredo od 10. do 12. ure pripravljajo v Šubičevi hiši, ob sobotah pa se v istem časovnem terminu dobivajo na Visokem. »Tako jim želimo popestriti počitniške dneve, obenem pa tudi poleti oživiti dogajanje v Šubičevi hiši

in na dvorcu Visoko, kjer se lahko v tamkajšnji kavarni ob kavici, sladoledu ali kakšni drugi osvežitvi sprostijo tudi njihovi starši,« je pojasnila vodja delavnic Lucija Kavčič.

Na delavnicah se jim običajno pridruži okrog deset otrok, za katere vsakič pripravijo drugačen program. »Poudarek je na ustvarjanju z naravnimi materiali, kot so papir, odpadni tekstil, karton, uporabni so tudi tulci od toaletnega papirja – da smo čim bolj 'zeleni', kar je tudi usmeritev Zavoda Poljanska dolina,« je razložila Lucija Kavčič.

Foto: Lucija Kavčič

Ob sredah se je mogoče pridružiti delavnicam v Šubičevi hiši.

PESMI MLADIH

Slika

Nekoč, nekje vse to je že pisalo in se v rime zbralo.

Spomin ostaja, vse dokler ne pokrije me gomila.

Slika, pod njo posvetilo.

Nekoč, nekje vse to je že pisalo in v srcu ostalo.

Le da sedaj na sliki je drug obraz.

Slika se menja brez opozorila.

Slika sčasoma obledela. Solze po licu še polzijo.

Jaz ostajam in se ne spreminjam. **Tanja**

Spomini so tisti, ki tvorijo in ohranjajo naša življenja. Barka gre skozi vse viharje in ne pluje samo v soncu. So dobri in malo manj dobri dnevi in jaz vam želim samo dobre. Vesela sem vaših pesmi. **Meta**

Foto: Lucija Kavčič

Sobote lahko otroci ustvarjalno preživljajo na dvorcu Visoko.

Julijske delavnice so bile bolj morsko obarvane, saj so izdelovali od ribic in rakov do hobotnic, avgusta pa računajo, da se bodo skupaj odpravili tudi v gozd in tam nabrali material za ustvarjanje. Pri pripravi vsebine delavnic je Luciji Kavčič v pomoč podmladek Turističnega društva Žirovski vrh – njeni hčerki Klara in Tinkara ter Samanta Peternelj. Kot opaža, se

nekateri otroci ves čas vračajo na delavnice, vsakič pa se jim pridruži tudi kakšen nov. Sredi avgusta, ko se vsi vrnejo z dopusta, pa se otrokom obeta tudi lov na skriti zaklad, nam je še zaupala Lucija Kavčič. »Popeljali jih bomo po Šubičevi hiši in jim jo predstavili na njim razumljiv način, v kar bomo vpletili tudi stare igre, na koncu pa jih bo čakala skrita nagrada.«

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

JEZERSKA ŠTORIJA 2021: KUHANJE MASUNJKA NA ODPRTEM OGNJU (2)

OBSTAJA VEČ VRST ŽGANCEV

Alenka Brun

Milan Milošič je, medtem ko je masunjek razdeljeval med poslušalce, pripovedoval različne zgodbe. Ko smo izvedeli, da ga lahko jemo z domačim kruhom, ob kislem mleku ter da obstajajo tudi taki, ki zraven jedo celo žgance, smo dobili še podatke, da ga na Jezerskem pripravljajo v času Ovčarskega bala, tradicionalno drugo nedeljo v avgustu. Zaradi znanih razmer pa so se organizatorji odločili, da letos prireditve ne bo. Kadar prireditve organizirajo, pa masunjek pripravljajo v 150 let stari bakreni posodi. »Takrat zanj porabimo od sto petdeset do dvesto litrov smetane. Ves dan se 'meša'. Tako tudi navada ne gre v pozabo,« je razložil Milošič in z žalostjo v glasu še enkrat ponovil, da bi letošnji Ovčarski

bal že 62., a jim ga je »odnesel« covid-19.

»Bi pa povedal še nekaj o žgancih,« je nadaljeval. Obstaja namreč več vrst priprave, izvemo. Glede na pripravo jih tudi ločimo, na primer na dolenske, koroške, štajerske ..., je povedal. In Jezersko je včasih spadalo pod Koroško, tako da se je na tem koncu obdržalo veliko koroških navad. »Tudi požgani koroški ajdovi žganci. To je poseben način priprave ajdovih žgancev, ki so hitro narejeni in so zelo dobri.« Sledil je opis postopka priprave. »Potrebujemo posodo z debelim dnom. Najprej popražimo moko na suho, kakor bi pripravljali suho prežganje. Toliko, da zadiši; da prežganje dobi barvo skorje kruha... Postane kot živo srebro – 'pleše' in nam kar hoče uiti iz posode,« je bil slikovit Milošič. »Vodo za žgance zavremo posebej in jo solimo. Nikoli ne solimo moke, ker če je voda dovolj slana, bodo tudi žganci ravno prav slani,« je poudaril. Potem

moko odstavimo z ognja, vzamemo lesene vilice in z zajemalko dodajamo vodo žgancem, ki jih vmes mešamo. »Ko vlivamo vodo na moko, bo ta 'skakala'. Malce pomešamo in dodamo še drugo zajemalko vode ... Mešamo toliko časa, da moka začne postajati mokra; začenjajo nastajati kepe in na dnu ni več mokastega. Da so kepice večje, dodamo nekaj več vode, če želimo, da so žganci bolj suhi drobnji, pa ne – in tudi to je dobro. Potem vzamemo eno malce večjo krpo, ter z njo pokrijemo posodo, da se žganci rahlo napnejo.« Ocvirke in maščobo popražimo posebej. »Ocvirki so dobri, ko začnejo v posodici poskakovati in pokati.« Zlijemo jih po žgancih ter jih zmešamo z vilicami. Dobri žganci so tisti, ki narastejo, kot bi bil v njih kvas, in se po Milošičevih besedah začnejo »tresti.« »Takrat so žganci gotovi.«

Milošič omeni še pripravo dolenskih žgancev, ki je večini bolj znana: v loncu damo vodo, jo zavremo,

potem vanjo stresemo moko, s kuhalnico naredimo vanjo luknjo, zmanjšamo ogenj, in ko voda »zapeše« jih pokrijemo in kuhamo pol do tri četrt ure. Potem odlijemo vodo (ime-nuje se žganjevka) in žgance mešamo. Vode, v kateri so se žganci kuhali, pa ne zlijemo kar takoj stran, saj jo bomo morda še potrebovali. Če so žganci namreč presuhi, jo lahko dodamo. Vendar pa je ta postopek priprave ajdovih žgancev precej dolgotrajen, je poudaril Milošič.

»Štajerci jih delajo tudi s krompirjem, na podoben način kot se pripravljajo dolenski ... Če jih delajo z belo moko, so beli žganci. Lahko so koruzni. Tudi s pripravo koruznih požganih smo poskusili. Ker pa je moka ostra, malce potem 'grizejo' po nebu, so pa dobri ...« Zraven žgancev lahko jemo zelje, kislo repo, telečjo obaro, golaž, kislo mleko, jogurt ... »Ljudje vedno več kombiniramo,« zaključila. (Konec)

Medtem ko je Milan Milošič razdeljeval jezerski masunjek, smo izvedeli še marsikaj zanimivega o tej močni jedi. Pomagal mu je vnuk Žiga.

Prikaz priprave masunjeka na odprtem ognju je pritegnil domačinko Marinko Perič Arh. Zanimiva se ji je zdela tudi predstavitev o žgancih.

PRAZNOVANJA

JUBILEJ NA DOBRČI

Okrogli jubilej je praznoval Andrej Krč iz Tupalič, ki pri osmih desetletjih več kot marljivo ohranja svojo vitalnost, tako da so s planinskimi prijatelji nazdravili kar na Dobrči.

Samo Lesjak

Andrej je namreč že vrsto let član planinske sekcije Društva upokojencev Preddvor, ki redno organizira pohode po svežem gorskem zraku. Obiskali so številne planinske postojanke, Andrej pa je strasten planinec že od nekdaj, tako da domala ni vrha, na katerem še ni bil. Upravičeno je ponosen na kar petnajst medalj s pohodov na Kališče z imenišnim društvom Kljuka.

Ob Andrejevem jubileju, kot v svojem zapisu povzema Francesca Žumer, so se odločili za pohod na Dobrčo. Pred domom jih je prijazno sprejel in postregel domačin Rok Jelovčan, nato pa so nazdravili s

Foto: arhiv jubilarja (Janez Planinc)

V dobri družbi ni nikdar dolgčas: jubilar Andrej s pohodniki DU Preddvor na Dobrči

slavljenecem ter mu zaželeli še mnogo zdravih in aktivnih let ter skupnih pohodov

po planinskih poteh. Okusne jedače in pijače v dobri družbi ni manjkalo, iz srca so mu tudi zapeli ter mu izročili darilo, lovsko jopico in darilni bon za masazo, da bo še naprej lahko z veseljem preživljal ure v naravi ob opazovanju živali. Andrej, nekdanji sicer tudi strasten lovec, velja za simpatičnega in dobrosrčnega človeka, ki z naležljivim nasmehom na obrazu vsem okoli sebe razdaja pozitivno energijo.

Med pogovorom pa so izvedeli tudi mnoge zanimivosti iz njegovega pestrega življenja, ki ni bilo vselej

rožnato – njihovo domačijo so namreč med vojno požgali, domače izselili v Nemčijo, očeta v Kokri pa ustrelili. Kot mu je povedala mama, so bili v taborišču, delali pa so tudi pri kmetih. Andrej se je pri desetih letih z mamo preselil v Tupaliče, kjer je živel pri očimu, na katerega ima zelo lepe spomine, saj ga je ta znal vključiti v kmečka opravila. Razgibanemu obdobju trgovske šole je sledilo služenje vojske v Beogradu, nato pa kmalu tudi zaposlitev na Petrolu, kjer je delal vse do upokojitve. Ima veliko lepih spominov, življenje pa mu ni vedno

Slavljenec v domači lovski sobi med trofejami / Foto: S. L.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.
Gorenjski Glas

»Poroka in ostalo«
Vaši odgovori so bili vedno pravilni in z njihovo pomočjo sem rešila že veliko problemov. Tokrat me skrbi za hčer in vnukinjo. Potem imam še težavo glede zemlje. Kaj pa moja mama? Vesela bom vaših odgovorov.
Prepričana sem, in tudi pogled v karte mi to potrdi, da bo hči našla partnerja, in to kar najboljšega zase. Ta novi partner, ki prihaja v njuno (s tem mislim tudi njeno hčerko) življenje, si bo želel skupnega življenja pri nas. Tako da selitve hčerke in vnukinje v tujino ne vidim. V domačem okolju se partner ne počuti dobro in rad spoznava svet, zato bo vesel, da se jima bo lahko pridružil v njenem domu. Na začetku bosta gradila na čudovitem prijateljstvu in

zelo hitro se potem zgodi tudi ljubezen. Z vami se bo dobro razumel in vi boste srečni in mirni, saj boste vedeli, da sta končno obe na varnem.
Glede nakupa zemlje ne vidim nobenih težav, denar jim bo prav prišel in vsi se bodo na koncu strinjali. Pokličite vi, saj ste vi tisti, ki imate interes. Ne čakajte preveč. Za vašo mamo sem vam že večkrat pogledala v karte. Nobenih sprememb. Poleg popuščanja srca, kar je letom primereno, ne vidim ničesar drugega. Rada ima pozornost in da je ves čas posvečen samo njej. Za zdaj ne bo nič drugače, misel na dom zavrača. Z vašo sestro bo v kratkem prišla v spor in takrat bo vas postavila na prvo mesto, vam pa svetujem, da se ne vmešavate. Njen stanovalec je kljub sla-

bim razvadam po srcu dober človek in glede njega vam ni treba skrbeti. Srečno, lepo vas pozdravljam.

»Neodločna«
Zopet se zatekam k vam, ker mi skrbi ne dajo spati. Vaša pozitivna energija vedno vzbudi upanje v rešitev. Vsak vaš zaključek, da po dežju sonce pride, je kot obliž na rano. Vaša mama še zdaleč ni slab človek. Ima pa narcistično motnjo in z vsemi, ne samo z vami, manipulira, in to na zelo skrit in prebrisan način. Teško jo je odkriti, saj je v tem res dobra. Seveda ji je odgovarjalo, da se ji nikoli v življenju niste upirali, ampak ste se prepustili njenemu vodenju. Prišel pa je čas, da se od nje odmaknete, kolikor je mogoče. Ko bo prišla do tega spoz-

nanja, morate pričakovati, da se bo z vsemi močmi uprla. Ne smete popustiti. Glede sina si bo kmalu premislila, saj je vse temeljilo zgolj na grožnjah in manipulaciji. Poznate jo in povem vam, da vam bo uspelo. Vaše slutnje so na mestu, tudi jaz ji vidim začetek demence. Previdnost torej ne bo odveč.
V službi imate podoben primer – dovolili ste, da vas vodijo, kar ni dobro. Na račun preteklih dogodkov, ki so vas razočarali, se boste postavili zase. Še v tem letu bi morali napredovati in sprejeti nove odgovornosti. Nič od tega vam ne bo težko. Ljudje v službi niso prijatelji, ampak le sodelavci. Čeprav je vodstvo na vas malo pozabilo, ste še vedno v igri. Vaša plovba bo od zdaj naprej mirna. Srečno.

prizanašalo. Vseskozi je moral trdo delati, pred šestimi leti je v prometni nesreči izgubil hčerko Andrejo, pred štirimi se je poslovila tudi žena Rozka, s katero sta doživela nešteto čudovitih trenutkov. S takšnimi spomini pa Andrej ostaja

optimističen in z odprtimi rokami sprejema življenje, lepo se razume s skrbnim in delavnim sinom Zdravkom ter ostalimi družinskimi člani, obenem pa vselej neguje upanje, da se ohrani vrednote dobrote, sočutja in medsebojne pomoči.

V četrtek Gušti in Tomi M

Do 18. avgusta 2021 bo dvorišče gradu Khislstein v Kranju gostilo večerna glasbena doživetja. Do sedaj smo lahko prisluhnili že kar nekaj znanim glasbenim imenom, v četrtek, 29. julija, ob 20. uri prihajata na oder Gušti in Tomi M, 4. avgusta se bosta publiki predstavila Primož Grašič in Uroš Perič, 11. avgusta Tomaž Štular z Bordojem, 18. avgusta pa je napovedan nastop Andraža Hribarja.

Poroke, rojstva, obletnice ...

Delite v letu 2021 osebno srečo ali obisk abrahama, občutja ob praznovanju srebrne ali zlate, morda celo železne poroke z bralci našega časopisa in tako presenetite, razveselite. Z objavo v Gorenjskem glasu lahko tako na unikaten način obdarujete slavljenca ali slavljenko, ustvarite zanimiv spomin. Svoje predloge in vprašanja lahko sporočite na elektronska naslova alenka.brun@g-glas.si in info@g-glas.si ali pokličete na telefonsko številko 041 699 005.

Novorojenčki

Minuli teden se je v **kranjski porodnišnici** rodilo 23 otrok, od tega 14 dečkov in 9 deklic. Najtežji je bil deček s 4230 grami, najlažji pa prav tako deček – tehtal je 2630 gramov. **Na Jesenicah** se je rodilo 16 otrok, od tega 10 dečkov in 6 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2320 gramov, najtežji pa deček, ki mu je tehničar pokazala 4340 gramov.

Mladoporočenci

Na Bledu sta se 10. julija 2021 poročila Rok Levstek in Tinkara Rupar, 14. julija 2021 pa **na Jesenicah** Muamer Dervić in Sara Dervić.

LAŽJI SUDOKU

5				4	6	2	
9		6	3			1	
	3			1		7	
	7	4			9	8	
6		1	7		5	4	3
	3	4			2	7	
	4		2			3	
	8			1	6		5
3		5	8				7

Rešitev:

2	9	1	6	7	9	5	2	8
5	7	9	1	6	8	7		
8	6	5	2	9	7	1		
9	5	2	6	1	7	8		
1	9	5	9	2	1	6	9	2
6	7	1	2	5	9	7		
7	1	5	8	9	2	7	8	
2	8	9	7	4	8	1	9	

TEŽJI SUDOKU

2	4			7		5		
			1					
8			9					7
	8	6		9			1	
1		5				3		8
	9			3		6	7	
9					6			1
					4			
		4		8				3

Rešitev:

9	6	2	8	7	1	5		
2	5	6	7	1	9	8	9	
1	7	9	5	6	2	7	8	
5	2	1	8	7	6	7		
8	6	2	9	7	5	2	1	
7	1	2	7	6	5	9	8	6
2	2	5	7	6	8	9	9	
6	9	1	2	1	6	5	2	
6	8	5	6	2	1	7	7	

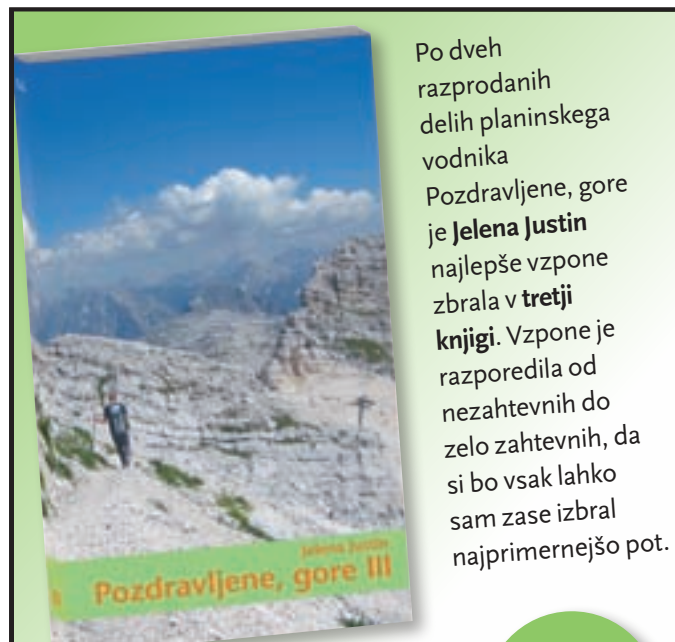
Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je Jelena Justin najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

15 EUR
+ poština

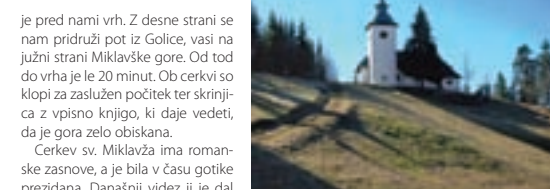
Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	HORMON SREDICE NADLEDVIC	SEKRETA- RIAT	ALEŠ VALIČ	ODŽAGAN KOS DEBLA	MESTO PRI MANTOVI	DOMAČA ŽIVAL Z ROGOVI	KOVANJE TVAR, SNOV	MUSLIM. POSTNI MESEC, RAMADAN	SLIKARSKA TEHNIKA PISATELJ DUUN	TROPSKA OVIJALKA	14
POMIRILO							20	AVTORICA SAJKO ABLOV BRAT		PLAČILNO SREDSTVO	

PREHODNA TENIŠKA NAGRADA			21						RIMSKA SEST JAKOBOVA ŽENA		
RIHARD JAKOPIČ			TRTJA (KNJIŽNO) EDEN OD STARSEV		13			AMERIŠKI MACESEN POLŽ BREZ HISIČE			
PRVO NARAVNO STEVILO	1		SKAND. MOŠKO IME KRALJEVO POKRIVALO					INDONEZI- JSKI OTOK ČLAN AKADEMIJE	18	GRŠKA BOGINJA MAŠCE- VANJA	DODATNI TISK NA ZNAMKI
KOŠČEK SUKANCA						SMUČARSKO SREDIŠČE V SVIČI		ORIENTAL- SKA KRČMA KRALJICA PRI SAHU			
STARO- TURŠKI DAVEK					ROČAJ	IGRALEC ŠKRLEC IGRALKA KRAJNC		TELO- VADKA ŠAJN			
LEV TROCKI			NOVINARKA FALLACI ALENKA GODEC				4	DEL SMU- ČARSKE SKAKALNICE OBRI			
RUSKI BIOLOG (MIHAIL)	26						8	PESNICA ŠKERL	POLOPICA Z MADAGAS- KARJA SL. GLASBE- NIK (IZTOK)		
VELIKA NOGA								REVMATIZEM	25	TANJA STARIC GLASBENIK KOVAČIČ	6

Cerkev sv. Miklavža

Je pred nami vrh. Z desne strani se nam pridruži pot iz Golice, vasi na južni strani Miklavške gore. Od tod do vrha je le 20 minut. Ob cerkvi so klopi za zaslužen počitek ter skrinjica z vpisno knjigo, ki daje vedeti, da je gora zelo obiskana.
Cerkev sv. Miklavža ima romanske zasnove, a je bila v času gotike prezidana. Današnji videz ji je dal barok. Cerkev, ki je bila marca 1945 minirana, je bila v baročnem stilu tudi obnovljena. Danes v glavnem oltarju poleg sv. Miklavža stoji kipa sv. Petra in Pavla, na stranskem oltarju pa Janez Krstnik. Cerkev odlikujejo tudi trije bronasti zvoniki.
Z vrha se nam na jugovzhodu pokaže Lubnik, za njim stoji Tošč; na jugozahodu lahko vidimo smučarsko progo Starega vrha, pa Mladi vrh, Koprivnik in Blegoš; na zahodu kraljuje dvoglav Ratitovec s Kosmatim in Gladkim vrhom. Tam v daljavi pa lahko opazimo Soriško planino in spodnje bohinjske gore. Razpotegnjen greben na severu je Jelovica.
Sestopimo po markirani poti. Moram priznati, da je markirana pot slabše vidna, kot pa tista, ki smo jo uporabili za vzpon. Strma je pa ravno tako. Pozorni bodimo na markacije.
Da pridemo do vrha Miklavške gore, se je treba rahlo pomujati in sv. Miklavž nas obdari z razgledom, tako kot pridne otroke na začetku decembra obdari z darovi.

Pogled na Miklavško goro iz Dolenje vasi

Nagrade: 1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 11. avgusta 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26		

pot še enkrat strmo povzpne. Gremo mimo ogromne skale s spominsko ploščo in v nekaj korakih dosežemo razgledni vrh, ki ga označuje, kot je značilno za gore v Italiji, kip Marije.
Kot že rečeno, je Bela peč odlična razglednica na jugu od vzhoda proti zahodu poteka hrbtnica kaninski gora; od Visoke Bavhe, Visoke Črnelske špice, preko Lope, Prestreljenica do Visokega Kanina in Vrha Krnice. Dlje na vzhod je Vrh Grubje in greben Žrdi. Daleč zadaj so Karnijske Alpe. Ko pogledamo proti severu, pa nam zaigra srce: planina Pecol, nad katero se dvigajo Strma peč, Montaz, Špik nad Plazom, Špik nad Cjanerico, Špik Hude police, Špik nad Nosom itd.
Naj opozorim, da je pot mestoma precej izpostavljena, zato je potrebna velika previdnost, manj izkušeni in tisti, ki se bojijo višine in prepadov, naj se gore ne lotevajo.
Sestopimo po poti vzpona. Previdno, kajti pot je strma in po dežju tudi zelo nevarna za zdrsa.
S sedla Bela peč sestopimo do kočice Gilberti, od tam pa po eni od poti nazaj v dolino; najbolje, da se spustimo po drugi, kot smo se vzpenjali, da zaspišimo klobaso.

Razgled z vrha na kaninsko pogorje

Pogled na Belo peč z istoimenskega sedla, kjer so ostanki vojaškega objekta.

SL. ZGO- DOVINAR (JOSIP)							JOKANJE, PLAK VRSTA KAVCA				
SULTANOV PISMENI RAZGLAS									9	IZVIRNA, DUHOVITA MISEL	LETOPIS
MESTO V VOJVODINI											
ALEKTO ATARAKTIK ILANZ ONATAS TRAHAT		ZLATO (KNJIŽNO)	LETALO ORNAMENT, DEKOR								
ZARJA	3							METKA ALBREHT KOSTUMO- GRAFIJA VOGELNIK			
LIDJA KODRIČ						GLASBENIK YOUNG PEVKA ERBUS			10		
VZDEVEK ONASSISA							GRŠKA CRKA HUMORIST GASPERIČ				
KEMIČNI ELEMENT (Ta)									16		24 UR
JEZERO VZHOJNO OD BER- GAMA								IZTOK DEVETAK IVAN HRIBAR			
KOKOŠ, KI NESE JAJCA											
ANDREJ KAROLI								KRAJ PRI DOMZALAH	23		

Štirideset let pozneje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Nobenega spoštovanja ni več. Gremo iz ene skrajnosti v drugo,« pravi Kristina. Včasih smo vse, ki so bili starejši, vikali, nekatero celo onikali. Ne glede na to, kaj sem si mislila, sem o njih govorila spoštljivo,« priporoča.

Z možem Poldetom, ki je že prekorajil osemdeseto leto, sta me povabila v svoj cvetlični raj. Imata velik vrt, poln cvetja, okrasnega grmičevja. Nekaj korakov vstran pa, seveda, ne manjka korenja, zeljnatih glav in solate.

Polde je Kristinin drugi mož. S prvim se je zelo opekla. Malo je manjkalo, pa bi v ognju alkohola končala tudi sama.

»Razdiralna sila, ki jo pijanci širijo okoli sebe, je tako močna, da na koncu uniči vse, ki se jih dotakne. S prvim možem imam dva sinova: žal je starejši krenil po očetovih poteh. Pa je sprva kazalo, da se to ne bo zgodilo. Bil je priden v šoli, rad je imel matematiko in fiziko, zmagoval je na različnih tekmovanjih, tudi v šahu. Nasprotnike je premagoval kot za šalo. Potem pa je svoje življenje čez noč postavil na glavo. Menda ga je zapustilo dekle, on pa je zaradi tega začel piti. Ali pa je bilo obratno: ker je začel piti, ga je zapustilo dekle? Ker pa

je bila noseča, se je kasneje vrnila k njemu, poročila sta se, rodila sta se dva otroka. Kakšnih pet ali šest let je še šlo, nakar je začel sin svoje težave ponovno utapljati v alkoholu. Žena ga je zapustila, žal pa ni s seboj odpeljala tudi sinov. Ni mi kazalo drugega, kot da sem ju vzela k sebi in skrbela zanju, kakor sem vedela in znala. Ni mi bilo lahko: doma je razgrajal mož, redkokdaj je bil trezen, na drugem koncu vasi pa najin sin. Pogosto sta skupaj zavila v gostilno in potem družno obležala v kakšnem jarku. Če ne bi bilo vnukov, bi v zakonu, bila sem pač tradicionalno vzgojena, še vztrajala. A sta se mi ubožčka smilila, da se mi bolj nista mogla. V podjetju, kjer sem delala, sem zaprosila za stanovanje. Bili so razumevajoči, hitro sem ga dobila. Selitev je bila prvi balzam za nas. Tudi drugi sin, ki je študiral v Ljubljani, se je pogosteje vračal k meni. Ni nam bilo hudega. Na srečo sta bila vnuka zdrava, pridna v šoli, radi smo se imeli. Zelo sta pogrešala mamo, a ju je poredko obiskovala. Imela je novo družino, zanju ni imela več ne časa ne prostora v svojem srcu. Vnukoma sem dala vse, kar sem le lahko. Tudi veliko ljubezni. Nikoli nisem povzdignila glasu nad njima, zmeraj smo se lepo pogovorili.

Nekoč sem obiskala prijateljico, ki je živela v isti vasi kot moj prvi mož. Nekaj mi je reklo, Kristina, oglej si, kaj se je zgodilo s tvojim nekdanjim domom. Pa sem šoferja, ki me je pripeljal, lepo prosila, če lahko naredi ovinek. Mislila sem, da mi bo počilo srce! Šipe so bile umazane, okoli hiše je bilo vse nastlano, povsod je rasel plevel, ograja je bila na več mestih polomljena. Ko sem stopila do vrat, se je vame zagrnal razdražen pes in kazal

svoje krvoločne zobe. Šele v tistem trenutku sem se začela zavedati, kako pogrešam naravo, trato pred hišo, ptičke v krošnjah dreves, ki me prebujajo, ko se zdani. Prijateljica mi je povedala veliko groznih zgodb o možu in sinu. Kako je mogoče, da je lahko tudi sin zašel na kriv pota? Iskala sem odgovore tudi pri strokovnjakih, pa jih nisem našla.

Tudi misel, da bi bila vse življenje sama, mi ni bila več všeč. Vnuka sta odraščala... Še malo, pa bosta odletela proti Ljubljani na srednjo šolo, sem razmišljala. Ali bom potem ostala kar sama? Odločila sem se, da si poiščem prijatelja kar s pomočjo malega oglasa. Kar bo, pa bo, sem si rekla. Navedla sem dva pogoja: da moški ni alkoholik in pa da ima hišico nekje na deželi...«

V tem trenutku si je vzel besedo še Polde: »Tekli so mi zadnji dnevi pred upokojitvijo. Zaposlen sem bil na Inštitutu za kontrolo in certifikacije, ni mi bilo hudega. Tri leta sem bil že vdovec, otroci so bili pri kruhu, jaz pa v tej hiški, ki jo vidite pred seboj, čisto sam. Ko sem naletel na Kristinin oglas, sem se v hipu odločil: to je ženska, ki mi je pisana na kožo. Javil sem se ji in brez odvečnih zapletov sva se dogovorila, da se jeseni, ko se začne novo šolsko leto za njena vnuka, preseli k meni. Ne morem vam povedati, kako sem bil srečen, ko je hiša ponovno oživela in se je slišal smeh! Kristino sem imel rad od prvega trenutka naprej, njena vnuka pa prav tako. Ko se je poročil še njen drugi sin, je bil z družino skoraj vsak konec tedna pri nama.«

Besedo je ponovno povzela Kristina: »Potem sta odrasla tudi vnuka, za katera sem skrbela bolj kot

njuna mama. Starejši mi je bil iskreno hvaležen za vse, najmlajši pa ne. Kar naenkrat se je začel do mene sovražno obnašati, njegova soba je bila polna steklenic žganih pijač, vso žepnino, ki si jo je prislužil, je zapravil za mamila. Najprej le za juinte, potem pa še za vse ostalo. Pustil je šolo, se pridružil barabinom, ki so v brezdelju iskali žrtve, ki bi jih oropali. Policisti so si podajali kljuge, s Poldetom sva bila nenehno pod stresom. Potem je Polde tu ukradel prihranke in se preselil k očetu. Bivši je bil takrat že pokojni. Družno sta me napadala, češ da sem imela drugega sina in drugega vnuka veliko raje, da sem njima dajala vse, zanju pa ni nič ostalo. To so bile obtožbe, ki so zelo bolele. Nekoč me je sin prijel za vrat, da bi me zadavil. No, takrat pa mu je rekel vnuk, naj neha, da je brez zveze. Odšla sta iz hiše, strah je pa ostal.«

Polde: »Moji otroci so mi včasih očitali, zakaj sem bil tako neumen, da sem si s Kristino nakopal tudi njene probleme. Pa sem jim odgovoril, da ima tako pri sinu kot vnuku zvezane roke. Starši nikoli ne vemo, kdaj bo kdo od potomcev skrenil na kriv pot. Nekatero potegne v pogubo pijača, druge družba, tretje pa geni.«

Kljub vsemu pa Kristina ne bo nikoli zavrgla drobnarij, ki jo spominjajo na »izgubljena« otroka. Na posebnem mestu visijo fotografije enega in drugega. V predalu ima spravljene vnurove risbice, pesmice, ki ji jih je napisal, ko je bil še osnovnošolec. Nekoč ji je narisal veliko srce, pod njim pa napisal: Babica, strašno te imam rad. Kristina ga je uokvirila in vsakič, ko gre mimo, zmoli molitev v želji, da bi se vsaj vnuku odprle oči.

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Melone in lubenice niso le polne okusne tekočine, ki nas v vročih poletnih dneh nadvse osveži, temveč tudi vitaminov in mineralov. Imajo veliko karotenov, ki se spremenijo v vitamin A, veliko vitamina B6, B3 in C, folno kislino, železo in mangan. Zato poživljajo, izboljšujejo kožo in lase, krepijo kosti in zobovje ter pospešujejo nastajanje krvi.

Melona z malinami

Potrebujemo pol večje (500 g) melone, 150 g malin, 2 žlici limoninega soka, žličko kokosovega sladkorja, 2 dl sladke smetane in nekaj sladkorja v prahu.

Melono po dolgem razrežemo na krhle. Krhle olupimo in jim odstranimo semenje, potem pa jih narežemo na kocke. Stresemo jih v skledo in dodamo maline. Pokapamo z limoninim sokom in potresemo s sladkorjem. Sladko smetano stepemo, vendar ne preveč trdo. Nazadnje vtepemo vanjo še malo sladkorja v prahu. Smetano ponudimo posebej.

Juha z melono in rakci

Potrebujemo 1 melono, čebulo, žlico masla, 300 g graha, 7 dl perutninske juhe (lahko iz kocke), 1 dl sladke smetane, sol, poper, muškatni orešček, svežo baziliko in 12 repov rakcev.

V kozici na maslu popražimo drobno sesekljano čebulo. Dodamo grah in prepražimo. Zalijemo z juho in počakamo, da zavre. Prilijemo smetano in kuhamo na šibkem ognju. Počasi naj vre 10 minut. Začnimo s soljo, poprom, naribanim muškatnim oreščkom in 2 žlicama sesekljane bazilike. Po okusu dodamo malo limoninega soka. Melono prerežemo, očistimo semenja in olupimo. Polovico sadnega mesa narežemo na kocke, damo v juho in zmešamo s paličnim mešalnikom. Ponovno pregrejemo. Iz preostanka melone z žličko izrežemo kroglice. Na ponvi na maslu spečemo repe rakcev. Krožnike z juho okrasimo s kroglicami melone ter z rakci in listi sveže bazilike. Postrežemo toplo ali ledeno hladno.

Sorbet iz lubenice

Potrebujemo 400 g mesa lubenice, 200 g jagod, 3 žlice limoninega soka, 80 g sladkorja v prahu in 2 beljaka.

Lubenico odstranimo lupino in semenje ter jo narežemo na kockice. Jagode očistimo in narežemo. Lubenice in jagode damo v posodo, dodamo limonin sok in sladkor v prahu ter vse skupaj sesekljamo v kašasto zmes. Damo jo v plitvo kovinsko posodo in postavimo v zamrzovalnik za 4 ure. Vmes jo večkrat premešamo in zrahljamo z vilicami. Iz beljakov stepemo trd sneg in ga zamešamo med zamrznjeno sadno kašo. Pustimo, da zmrzuje še 45 minut. Preden ga postrežemo, ga malo odtalimo, zmehčamo, zrahljamo z vilicami in naložimo v ohlajene skodelice. Okrasimo z nekaj lističi sveže mete.

Melonin napitek

Potrebujemo 200 g meloninega mesa, 0,5 l hladnega mleka in 4 kepice vaniljevega sladoleda.

Meso melone narežemo na koščke ter ga z mlekom in sladoledom zmešamo v mešalniku. Nalijemo v kozarce in ponudimo s slamico.

Ko je na vrtu dovolj bučk

ERIKA JESENKO

Bučke običajno kar lepo popestrijo naše vrtove, in če imamo nekaj sreče, jih lahko kaj kmalu postane več kot dovolj. Takrat postane vsak nov recept z bučkami zelo dobrodošel.

Za pripravo bučkine pite potrebujemo: 1 zavitek listnatega testa (približno 250 g), 3 srednje velike bučke, 1 paradižnik, 2 stroka česna, 1 šopek peteršilja, 2 dl kisle smetane, 0,5 dl mleka, 2 jajci, 100 g naribanega sira, 100 g narezane šunke, sol in poper, 1 žlica olivnega olja.

Bučke narežemo na tanke rezine, paradižnik na kocke, česen olupimo in

nasekljamo. Ponev segrejemo, prilijemo olje in na njem na hitro prepražimo česen in bučke. Posolimo, popramo ter primešamo paradižnik in nasekljan peteršilj. Dušimo 10 minut, nato ponev odstavimo

s štedilnika. Skupaj zmešamo kislino smetano, mleko, jajci, ščepec soli in popra ter nariban sir. Listnato testo odvijemo in položimo na pekač, prekrit s peki papirjem. Po testu razporedimo bučkin nadev in nanj

LAHKE JEDI

razporedimo na tanke trakove narezano šunko. Po vrhu prelijemo z jajčnim prelivom in pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 30 minut.

Za pripravo gratiniranih bučkinih rezin s skuto potrebujemo: pol kilograma

bučk, 1 debelejšo rezino slanine, 1 strok česna, 4 jajca, 250 g skute, 1 lonček kisle smetane, 100 g naribanega sira, sol in poper.

Bučke narežemo na kolesa, česen sesekljamo. Ponev segrejemo in nanjo položimo na kocke narezano slanino. Ko ta spusti maščobo, dodamo česen in bučke. Posolimo in popramo ter pražimo 5 minut. Posebej zmešamo skuto, jajca, kislino smetano in nariban sir. Dodamo prepražene bučke in vse skupaj zmešamo. Nadevamo v namaščen pekač in pečemo v pečici, segreti na 180 °C, 30 minut.

Mojster karateja, zaljubljen v biologijo

Šestnajstletni Mitja Dobovišek s Slovenskega Javornika je nedavno postal mojster karateja, saj je pridobil črni pas, 1. DAN. Ob tem pa si je že začrtal tudi poklicno pot, saj ga je povsem prevzela biologija. Ukvarja se z obročkanjem ptic, je varuh velike uharice, navdušujejo ga netopirji ...

URŠA PETERNEL

Slovenski Javornik – "Razumevanje narave mi pomaga pri razumevanju samega sebe," pravi Mitja Dobovišek, šestnajstletni dijak s Slovenskega Javornika. Mitja si je za razliko od številnih vrstnikov, ki v najstniških letih še ne vedo, kaj je tisto, s čimer se želijo ukvarjati v življenju, svojo poklicno pot že začrtal. Kot bodoči naravovarstvenik – je odlični dijak Biotehniškega centra Naklo – se je povsem navdušil nad

biologijo, in medtem ko večina najstnikov uživa proste počitniške dni, si je Mitja priskrbel učbenik biologije in začel študirati snov za maturo. Biologijo je namreč izbral kot peti predmet, in čeprav ima še precej časa – jeseni bo začel obiskovati tretji letnik –, ga je biologija tako močno pritegnila, da se je uči z največjim veseljem. Tudi zato, ker se po zaključeni srednji šoli namestila vpisati na študij biologije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Ob tem niti ne preseneča, da je v tem šolskem letu za naravovarstveni esej na temo biodiverzitete prejel mednarodno priznanje in da je za opravljanje obvezne prakse izbral Društvo za varstvo narave Bled. Poleg tega se v teh dneh pripravlja na izpit za obročkovalca ptic, za kar se mora naučiti prepoznavati vse vrste ptic v Sloveniji. Pridobil je tudi naziv varuh velike uharice, in kot pojasni, so varuhi velike uharice ljubitelji narave, ki preverjajo gnezdišča te plahe in občutljive vrste in s tem skrbijo za njeno varstvo.

S tem pa se seznam zanimivih stvari, s katerimi se

ukvarja Mitja, še ne zaključijo. Pred kratkim je namreč postal mojster karateja, saj je opravil mojstrski izpit in pridobil črni pas, 1. DAN. Bil je tudi član mladinske reprezentance v karateju, je pa tudi pomočnik trenerja v junijskem klubu MI-KI. S karatejem se ukvarja devet let, a pravi, da bo zdaj dal prednost biologiji. "V karateju sem dosegel svoj največji cilj, črni pas 1. DAN, pri čemer moj trener vedno poudarja, da je to spet šele začetek poti ..."

Ob tem pa je tudi glasbenik, igra kitaro, zaključil je nižjo glasbeno šolo, na vprašanje, ali bo šel po očetovih stopinjah kot glasbenik, pa

Mitja je nedavno dosegel črni pas, 1. DAN, in s tem postal mojster karateja. / Foto: osebni arhiv

odločno pravi: "Ta bo pa težka! Skoraj zagotovo ne!"

In kako bo napolnil počitniške dni? Kot pravi, bo vrhunec počitnic dijaški biološki tabor v Beli krajini, nekaj časa mu bo vzelo

počitniško delo, pospravil bo apartmaje v Bohinju. Sicer pa je, kot pravi, bolj vase zaprt človek in si skrbno izbira prijatelje, zlasti takšne, ki so, tako kot on, navdušeni nad naravo.

Z lesno sovo / Foto: osebni arhiv

Enota glasbene šole bo jeseni tudi v Cerkljah

V prihajajočem šolskem letu bo dislocirana enota kranjske glasbene šole delovala tudi v Cerkljah.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je odobrilo širitev oddelkov Glasbene šole Kranj, s čimer se bo v prihajajočem šolskem letu dislocirana enota odprla tudi v Cerkljah. Na spletni strani kranjske glasbene šole so že odprli prijavnico za informativno prijavo za otroke z območja občine Cerklje. Prijave so možne za violino, violo, harmoniko, klavir, flavto, klarinet, saksofon, evfonij, rog in trobento ter tolkala. Ob tem v glasbeni šoli poudarjajo, da informativni vpis še ne pomeni tudi dejanskega vpisa. Časa za prijavo imajo do 23. avgusta, takrat bo ob 17. uri potekala tudi predstavitev inštrumentov v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika, sprejemni preizkusi pa bodo potekali 25. avgusta popoldne v

Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah.

Kranjska glasbena šola je v Cerkljah sicer delovala še v času nekdanje skupne občine, kot pa nam je povedal cerkljanski župan Franc Čebulj, so se ponovno odločili za vzpostavitev enote iz več razlogov. »S področja naše občine glasbeno šolo v Kranju obiskuje kakšnih petdeset učencev, zakaj jim torej ne bi omogočili pouka bližje domu, staršem pa s tem prihranimo čas in stroške, ki jih imajo sedaj s prevozi otrok v Kranj. Poleg tega je pred časom kranjska občina zahtevala tudi, da občina sofinancira stroške šolanja,« je povedal Čebulj. V prihajajočem šolskem letu bo pouk potekal v cerkljanski osnovni šoli, nato pa župan računava, da bodo tri učilnice vzpostavili tudi v Hribarjevi vili.

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Delo v proizvodnji, m/ž (Spodnji Brnik)

Podjetje išče nove sodelavce za delo s CNC-stroji ter delo v montaži. Klas Metal, d.o.o., Spodnji Brnik 28a, 4207 Cerklje na Gorenjskem. Prijave zbiramo do 14. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Računovodja, m/ž (Kranj)

Naloga: poznavanje računovodskih standardov, sestavljanje bilanc, finančnih poročil, zaključnih računov. Sprejemamo tudi kandidata, ki bi želel pogodbeno delo kot zunanji izvajalec. Zaposlitev za nedoločen čas. Le-tehnika, d.o.o., Šuceva 27, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 5. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec/specialist za performance tekaški sortiment, m/ž (Lesce)

Kaj te naredi posebnega: poglobljeno poznavanje obutve za tek za zahtevnejše uporabnike, V. stopnja izobrazbe, računalniška pismenost, vestnost, strokovnost, natančnost, komunikativnost, vsaj 1 leto delovnih izkušenj v prodaji, aktiven življenjski slog in ljubezen do športa. Hervis Sport in Moda, d.o.o., Šmartinska cesta 152g, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 4. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vzdrževalec, m/ž (Kranj)

Pričakujemo: V. ali VI. stopnjo izobrazbe elektro smeri, poznavanje sistemov avtomatizacije, poznavanje postopkov vitke proizvodnje, prodornost, iznajdljivost, urejenost, skrbnost, natančnost in doslednost. Iskra, d.o.o., Stegne 21, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Orodjar CNC-operator/programer, m/ž (Škofja Loka)

Glavne naloge izbranega kandidata bodo: delo s petosnimi CNC rezkalnimi centri s Heidenheim krmilnikom, enostavno programiranje v programu NCG CAM ter osnovno programiranje na krmilniku, izdelovanje zahtevnih delov orodij ... LTH Castings, d.o.o., Vincarje 2, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 1. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vzdrževalec – energetik, m/ž (Medvode, Škofja Loka)

Vaše naloge in odgovornosti bodo: preventivno pregledovanje stanja in delovanja strojev, delovnih naprav in priprav, pripravlanje in vodenje evidence potrebnih

rezervnih delov, zamenjava pokvarjenih in izrabljenih delov ... Zaželeno so delovne izkušnje z delom v vzdrževanju in/ali v proizvodnji vsaj 1 leto. Možnost denarnih nagrad za dobro opravljeno delo. Sogefi Filtration, d.o.o., Ladja 11, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 22. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Natakar v cateringu, m/ž (Ljubljana in Slovenija)

Pričakujemo: zaželena izobrazba gastronomske ali živilske smeri, zaželene so izkušnje z delom v strežbi ... Jezeršek gostinstvo, d.o.o., Sora 1a, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 22. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji, m/ž (Železniki)

Vaše delo bo: upravljanje, nadzor in strežba strojem, spremljanje in zagotavljanje kvalitete izdelave in kontroliranje izdelkov, manipulacija z vhodnimi materiali, pakiranje in manipulacija z izdelki. Alples, industrija pohištva, d. d., Železniki, Češnjica 48a, 4228 Železniki. Prijave zbiramo do 22. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter, m/ž (terensko delo)

Delovne naloge: pomoč pri montaži, montaža, servis in popravilo senčil, sodelovanje z ostalimi oddelki v podjetju. Ombra, d.o.o., Litostrojska cesta 40, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 21. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Informatik, m/ž (Tržič)

Vaše naloge bodo obsegale: podporo in pomoč uporabnikom informacijske opreme, vzdrževanje in servisiranje strojne in programske opreme. Cables-T, d.o.o., Cesta Ste Marie Aux Mines 9, 4290 Tržič. Prijave zbiramo do 16. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Sodelavci v tiskarni (več delovnih mest), m/ž (Vodice)

Družba Bovis, d.o.o., ima dolgoletno tradicijo na področju tiskarstva. Medse sprejemamo nove sodelavce za delovna mesta: sodelavec na plisirnem stroju, pomočnik tiskarja in tiskar. Urejeno delovno okolje in delo v izkušenem kolektivu. Bovis, d.o.o., Repnje 34, 1217 Vodice. Prijave zbiramo do 21. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skrbnik ključnih kupcev/Key Account Manager, m/ž (Hrastje)

Opis delovnega mesta: razvijanje in vzdrževanje odnosov s ključnimi kupci, odgovornost za doseganje, rast in razvoj planov prodaje, proaktivnost pri oblikovanju strategije prodaje ... Nudimo proaktivno, dinamično, samostojno delo ter stimulativno plačilo. ARC - Kranj, d.o.o., Hrastje 52k, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 20. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Projektant strojništva, m/ž (Šenčur)

Iščemo sodelavca s področja strojništva za projektiranje v industrijski energetiki. Opis del in nalog: pomoč pri izdelavi projektne dokumentacije, tehnološka obdelava projekta, izdelava 3D-načrtov ... Nudimo možnost zaposlitve za nedoločen čas. Hopping, d.o.o., Poslovna cona A 19, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 20. 8. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 27. 7.	Sreda 28. 7.	Četrtek 29. 7.	Petek 30. 7.	Sobota 31. 7.
16/27 °C	17/29 °C	17/30 °C	18/32 °C	16/26 °C
Nedelja 1. 8.	Ponedeljek 2. 8.	Torek 3. 8.	Sreda 4. 8.	Četrtek 5. 8.
14/23 °C	15/22 °C	14/20 °C	14/23 °C	14/24 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
27. 7.	tor.	Sergij	5:38	20:39
28. 7.	sre.	Zmago	5:40	20:38
29. 7.	čet.	Marta	5:41	20:37
30. 7.	pet.	Julita	5:42	20:35
31. 7.	sob.	Ignac	5:43	20:34
1. 8.	ned.	Peter	5:44	20:33
2. 8.	pon.	Alfonz	5:45	20:31

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00
Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure!
Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Poletna torkanja z disko glasbo in skupino ABBA tribute

Tržič – Občina Tržič vabi na drugi koncert iz niza Poletnih torkanj, ki bo danes, v torek, 27. julija, na Trgu svobode. Vrnili se boste v čas disko krogel, svetlečih oblačil in zlatega obdobja disko glasbe. Za dobro vzdušje bo od 20. ure dalje poskrbela prva in edina ABBA tribute skupina v Sloveniji. Dogajanje bo nadgrajeno s kulinarčno ponudbo tržiških gostincev.

PREDAVANJA

O nekonvencionalnih pisateljih

V soboto, 31. julija, bo ob 19. uri pisateljica Nina Kosmač po Zoomu predavala o dveh zelo različnih pisateljih, obeh nosilcih priimka Burroughs. Eden od njiju je imel namesto kopalne kadi v kopalnici veliko pisoarjev in je vzpostavil tesno prijateljstvo s člani skupine Rolling Stones ... Predavanju se lahko pridružite na na Zoom povezavi: <https://uso2web.zoom.us/j/82218077016>.

PREDSTAVE

Pri belem konjičku

Britof, Predoslje – Društvo upokojencev Britof - Predoslje v četrtek, 5. avgusta, vabi v Poletno gledališče Studenec na ogled gledališke predstave Pri belem konjičku. Prijave sprejema Tone Oblak po telefonu številka 031 494 422.

Kino pod zvezdami

Tržič – Od 29. julija do 8. avgusta si v okviru Kina pod zvezdami na Gorenjski plaži vsak dan lahko ogledate film, ki se bo začel ob 21.15. V četrtek, 29. julija, bo na sporedu družinska pustolovščina Križarjenje skozi džunglo, v petek, 30. julija, akcijski kriminalni triler Hitri in drzni 9: Drzna saga, v soboto, 31. julija, animirani sinhronizirani film Space jam: Nova legenda, v nedeljo, 1. avgusta, akcijska komedija Hollywoodska prevara, v ponedeljek, 2. avgusta, drama Dežela nomadov, v torek, 3. avgusta, drama Posledice, v sredo, 4. avgusta, znanstvenofantastična akcija Črna vdova, v četrtek, 5. avgusta, drama Ledena cesta, v petek, 6. avgusta, projekcije filma ne bo, v soboto, 7. avgusta, animirani sinhronizirani film Luka, v nedeljo, 8. avgusta, pa komična drama Nažgani.

Jezerski kolesarski izziv

Jezerko – Letos so se v rekreacijsko-turističnem centru Park Jezerko odločili, da povabijo na prvi poletni jezerski kolesarski izziv. Rok Teul: »Na Jezerskem se že tako ustavi veliko kolesarjev. Tokrat pa jih vabimo, da se registrirajo na spletni strani našega Parka Jezerko ali v Outdoor baru v Parku, ki stoji ob začetku tematske in tekaške proga na Jezerskem. Poanta je v tem, da kolesarji nabirajo višinske metre; in magična meja je 2500 metrov – toliko, kolikor je visok Grintovec. In ko presežejo to magično mejo, so upravičeni do simpatičnih nagrad.«
K sodelovanju so vabljeni tako cestni kot gorski kolesarji.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sreda, 28. 7.

19.00 KRIŽARJENJE SKOZI DŽUNGLO
16.50 HOLLYWOODSKA PREVARA
20.00 SNAKE EYES

16.00, 18.00 LUKA, sinhro.
15.30, 17.50 SPACE JAM: NOVA LEGENDA, sinhro.
20.10 SPACE JAM: NOVA LEGENDA
18.15, 20.30 ČRNA VDOVA
16.20 KRUDOVI: NOVA DOBA, sinhro.
17.40, 20.50 HITRI IN DRZNI 9

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti.

KURIVO

PRODIM
5 M³ mešanih drv, ugodno, tel.: 04/25-21-083, 031/298-719
21001748

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235
21001712

STANOVANJSKA OPREMA

VRTNA OPREMA

PRODIM
MASIVNO vrtno garnituro dolžine 2 m, tel.: 041/980-371
21001745

ŠPORT, REKREACIJA

PRODIM
ŽENSKO gorsko kolo Balance, 26 col, tel.: 070/591-227
21001746

HOBI

KUPIM
ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430
21001707

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODIM
KNJIŽNA novost: Živalski tarot (za lovce, ribiče, čebelarje ...), cena 20 EUR + poština, tel.: 040/567-544
21001726

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODIM
PSIČKI istrski kratkodlaki gonič, stari osem tednov. Psički sta zelo živahni, zdravi, cepljeni in čipirani, z vsemi papirji, tel.: 040/624-078
21001714

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

TRAKTOR, motokultivator in kiper prikolico, lahko v okvari, tel.: 031/500-933
21001572

PRIDELKI

PRODIM

BURSKO kozice, stare 6 mesecev, tel.: 051/618-565
21001747

VZREJNE ŽIVALI

PRODIM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in bele pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113
21001598

PRAŠIČE, težke od 60 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in dostava, tel.: 041/455-732
21001591

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678
21001749

OSTALO

PRODIM

BOKSE za teleta Kobal, gumi voz 14 col – avtomatiko in 40 cm cevi za sušilno, 15 m, tel.: 031/699-145
21001744

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJA – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
21001601

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
21001599

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419
21001475

ZAHVALE OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 59. kroga – 27. julij 2021
7, 8, 16, 20, 22, 32, 35 in 37

Loto PLUS: 6, 13, 21, 22, 25, 27, 39 in 10
Lotko: 864924

Sklad 60. kroga za Sedmico: 250.000 EUR
Sklad 60. kroga za PLUS: 50.000 EUR
Sklad 60. kroga za Lotka: 100.000 EUR

Simpl sladice so drugačne! Nobena izmed šestdesetih, ki jih najdete v knjigi, ne vsebuje olja, rafiniranega sladkorja, mleka, mlečnih izdelkov ali jajc, hkrati pa vsako sestavlja največ pet sestavin, ki jih imate najverjetneje že doma. Večina je primernih tudi za alergike na oreščke in tiste s celiakijo ...

Mehka vezava, 19 x 21,5 cm, 180 strani

18 EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V knjigi najdete recepte za res okusne jedi iz pese, sladkega krompirja, korenčka, pastinaka, hrena, koromača, zelene, redkvice, črne redkve, repe in kolerabe. »Naj bo več kot 60 receptov v knjigi, ki je pred vami, navdih za odkrivanje slastnih dobrot iz korenin!« pravi Barbara Remec.

Število strani: 152 / Mere: 17 x 23 cm, trda vezava

15 EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V knjigi Sladko je raj boste našli 53 preprostih receptov za presne in pečene slaščice na rastlinski osnovi iz vsem dostopnih sestavin, ki vas bodo popeljale v raj.

112 strani

15 EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Zabava na koruznem polju

Na koruznem polju v Mengšu že dober teden poteka posebna oblika zabave – staro in mlado namreč išče izhod iz koruznega labirinta.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Že dober teden se lahko na mengeškem polju »izgubite« v štirih kilometrih poti koruznega labirinta, ki so ga pred kratkim uredili člani Društva Labirint iz Maribora, kjer takšen projekt pripravljajo zadnjih nekaj let.

Kot nam je povedala idejna vodja projekta Nataša Drozg, je odločitvi, da labirint uredijo tudi na mengeškem polju, botroval splet okoliščin. V preteklih letih so imeli v Mariboru namreč veliko obiskovalcev tudi iz osrednje Slovenije in Gorenjske, poleg tega pa so zaradi epidemije covid-19 že

Reševanje različnih nalog je izziv tako za otroke kot za odrasle.

Skupna dolžina poti v koruznem labirintu znaša 4075 metrov.

leli razbremeniti mariborsko lokacijo – in tako je padla odločitev, da tudi na koruznem polju ob severnem krožišču mengeške obvoznice uredijo koruzni labirint.

Že dlje časa sodelujejo s Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo v Mariboru. Študentje tretjega letnika arhitekturi so pripravili načrt,

nato pa ga s pomočjo geodetske odmere tudi realizirajo. Dela, ki so več ali manj potekala ročno, so trajala nekaj tednov, pri projektu pa sicer sodeluje okoli 15 ljudi.

Labirint je primeren tako za odrasle kot za otroke. »Obiskujejo nas družine, saj je labirint primeren za otroke od okoli petega leta naprej, kot tudi samo odrasli. Precej je študentov in tudi kakšen par pride na zmenek,« pravi Drozgova, ki poudarja, da je labirint zasnovan tako, da je pomembno sodelovanje vseh udeležencev. Po poti so namreč porazdeljene

naloge, ki jih morajo udeleženci rešiti, da najdejo rešitev. »Imamo tri sklope nalog. Prve so namenjene ozaveščanju o različnih temah, druge so spretnostne. Obiskovalci morajo recimo na posebni napravi poiskati ravnotežje, naloga pa je povezana s poučno zgodbo, zakaj je ravnotežje pomembno. Tretji sklop pa predstavljajo miselne igre, nekakšne uganke, ki jih je treba razvozlati,« razlaga sogovornica.

Kot je dejala Drozgova, je odziv po dobrem tednu odprtja dober. »V Mengšu nas sicer še ne poznajo

tako dobro, zato se marsikdo iz osrednje Slovenije še vedno pripelje v Maribor, a prepričana sem, da se bo počasi razvedelo tudi za to lokacijo,« pravi sogovornica, ki si želi, da bi labirint v osrednji Sloveniji postal stalnica tudi v prihodnjih letih.

Koruzni labirint bo izziv za udeležence predstavljal vsaj še do septembra oz. dokler ne bo koruza dozorela. Nato bo sledila žetev. Kot pravi Drozgova, namreč polje še vedno ostaja kmetijsko, in ko bodo zaključili projekt, koruza ne bo šla v nič.

Zanimiva zabava se skriva na koruznem polju v Mengšu.

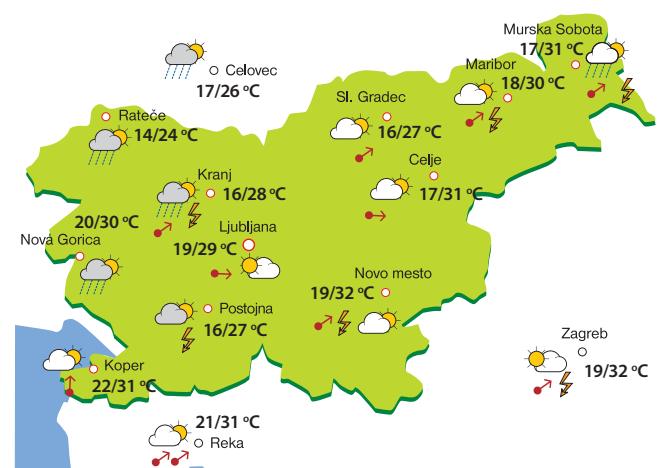
Labirint ima obliko roke, ki drži mlado rastlino.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami. Jutri in v četrtek bo večinoma sončno, predvsem v gorskem svetu bodo možne popoldanske nevihte. Vse dni bo pihal jugozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
15/26 °C	16/28 °C	15/30 °C

Rok Turk najhitreje po ovinkih

Letos nepremagani Rok Turk s sovoznikom Vilijem Ošljajem je v nedeljo popoldne postal zmagovalec relija v Železnikih.

VILMA STANOVNIK

Železniki – Minuli konec tedna je v Železnikih in okolici potekal osmi Rally Železniki. Prireditelji relija iz Športnega društva Omikron plus so letos sicer kot prvi izvedli običajen reli v dveh dneh, ne sprinterske preizkušnje, kot sta bili v Velenju in Vipavi, ko so ves program strnili v en dan.

preizkušnjah zagotovil veliko prednost. Na koncu je dobil vseh deset hitrostnih preizkušenj, nekatere z zelo veliko prednostjo.

Tako je branilec lanskega naslova Rok Turk v slovenskem prvenstvu še enkrat pokazal, da na domači sceni nima pravega tekmeča. Drugouvrščenega Avstrijca Lukasa Dunnerja (Škoda Fabia R5) prehitel za 3 mi-

Zmagovalca Rok Turk in Vili Ošljaj sta se na ovinkastih cestah najbolje znašla. / Foto: Gorazd Kavčič

Darko Peljhan in sovoznik Matej Čar sta z dobrimi petimi minutami zaostanka osvojila sedmo mesto. / Foto: Gorazd Kavčič

Na startnem seznamu je bilo 82 posadk, prva preizkušnja pa se je začela v soboto. Takrat so bile na sporedu štiri hitrostne preizkušnje, po dve do Podlonka in po dve na Stari vrh. Preostalih šest je bilo nato še v nedeljo, ko so po trikrat vozili po ovinkih proti Dražgošam in Sorici.

Skupno je bil reli dolg 105 kilometrov, na koncu pa je prepričljivo slavil Rok Turk s sovoznikom Vilijem Ošljajem (Hyundai i20 R5), ki si je že po sobotnih

nute in 44 sekund. Še najbolj tesen je bil tako boj za tretje mesto, ki ga je na koncu za pet sekund dobil Marko Grossi (Peugeot 208 rally4).

Rok Turk je tako nadaljeval prevlado v domačem tekmovanju, saj je zmagal tudi že na uvodnih relijih sezone v Vipavski dolini in Velenju, tako da je še povečal naskok v seštevku sezone.

Naslednja dirka na letošnjem koledarju bo preizkušnja v Novi Gorici na začetku septembra.

Tekmovanje harmonikarjev na Veliki planini

Velika planina – Člani Društva Rigelj Velika planina po letu dni premora znova vabijo na tradicionalno, že 24. tekmovanje harmonikarjev z diatoničnimi harmonikami, ki bo v soboto, 31. julija, z začetkom ob 10. uri pred gostilno Zeleni rob. Prijave bodo zbirali na dan prireditve od 8. do 9. ure pred spodnjo postajo nihalk na Veliko planino.